

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Bruun, Laurids.; Laurids Bruun.

Titel | Title:

Pan : Roman i fire Timer

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn ; Kristiania : Gyldendal, 1906

Fysiske størrelse | Physical extent:

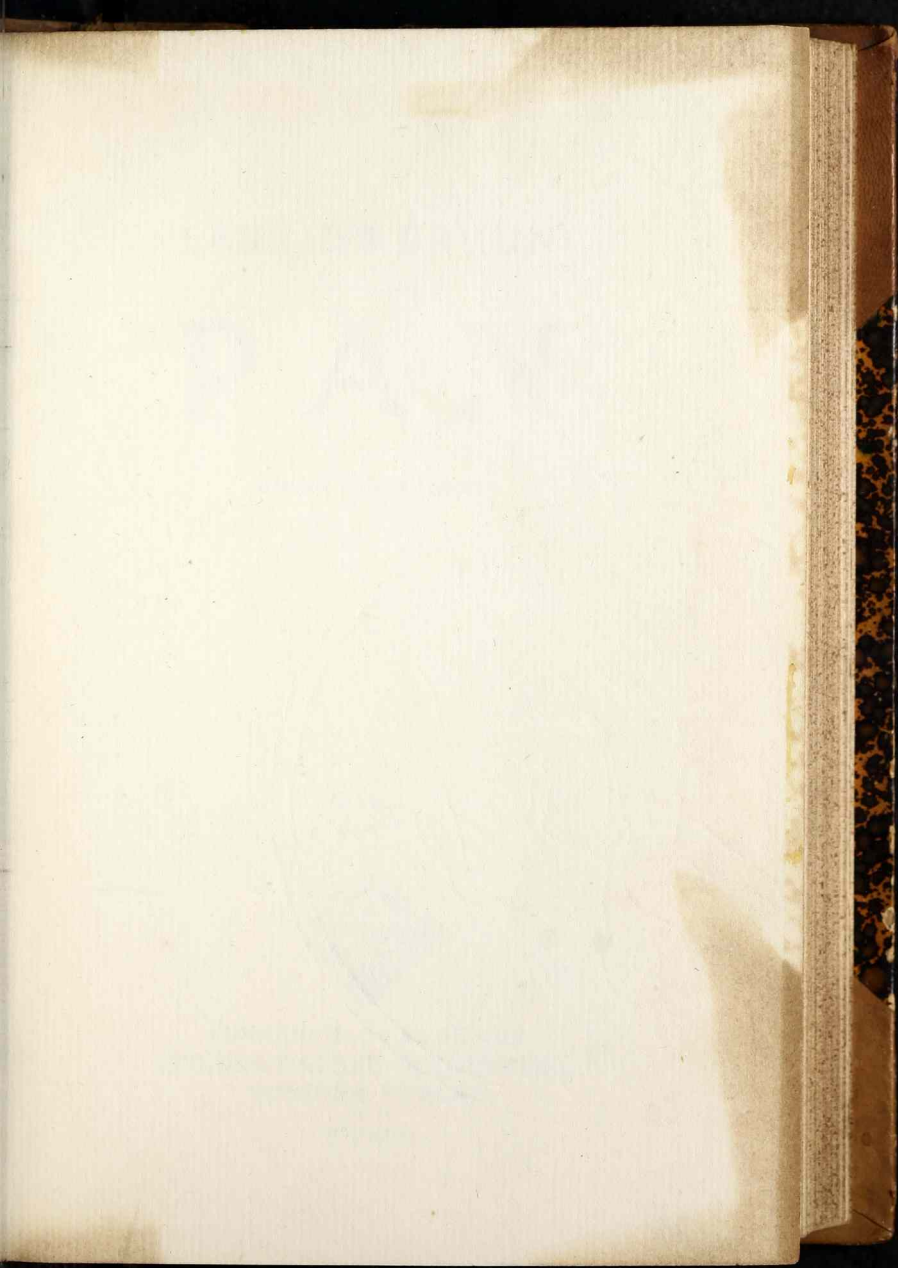
309 s.

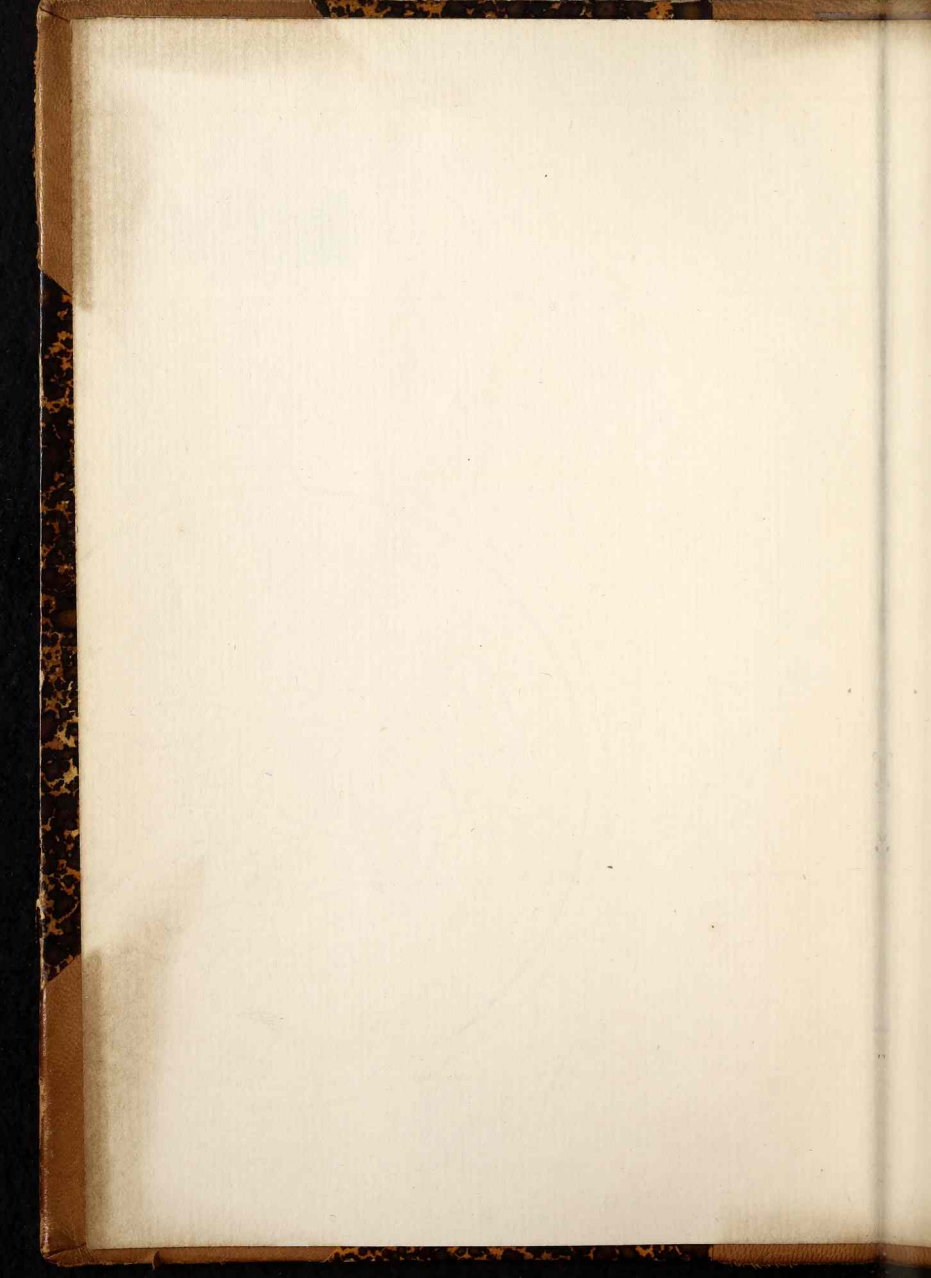
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

LAURIDS BRUUN

P A N

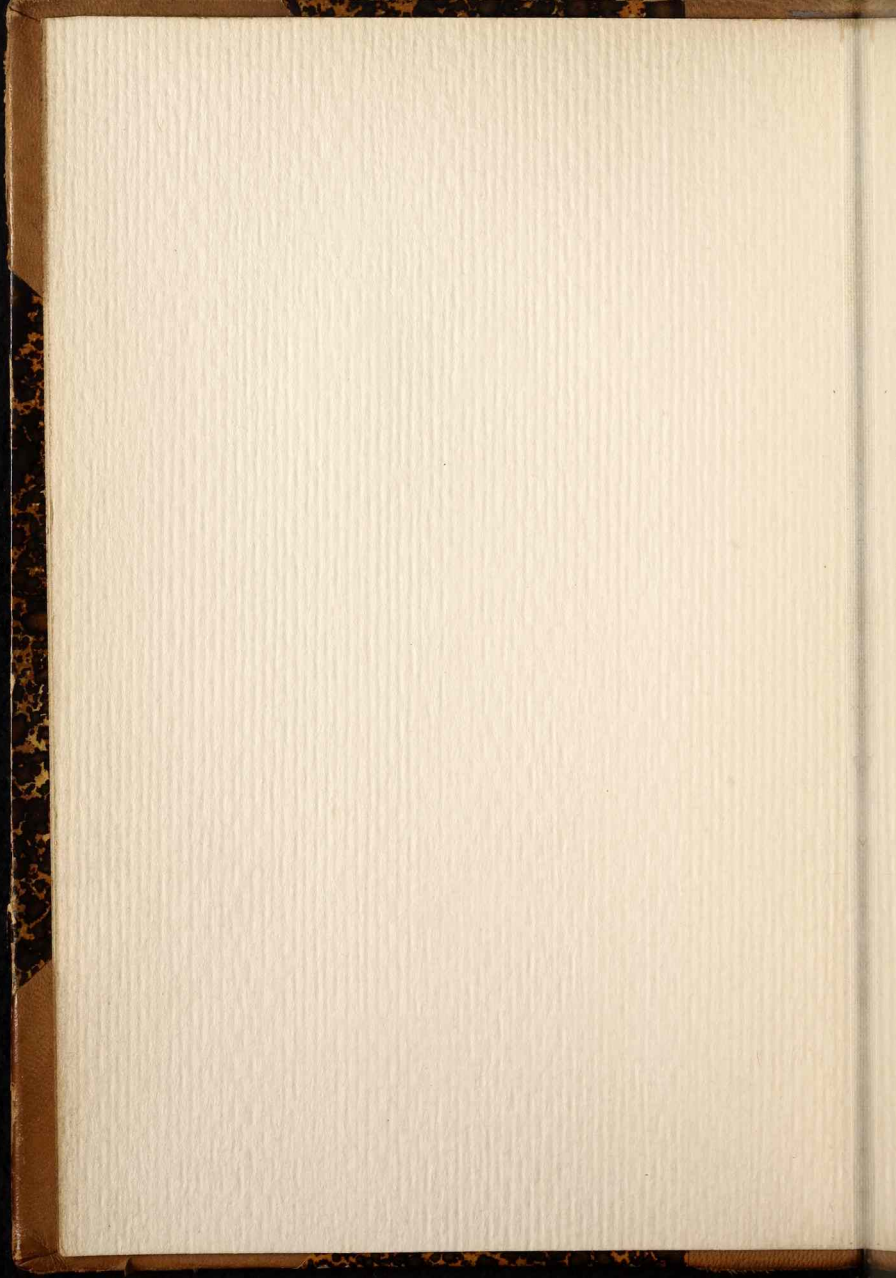
ROMAN I FIRE TIMER

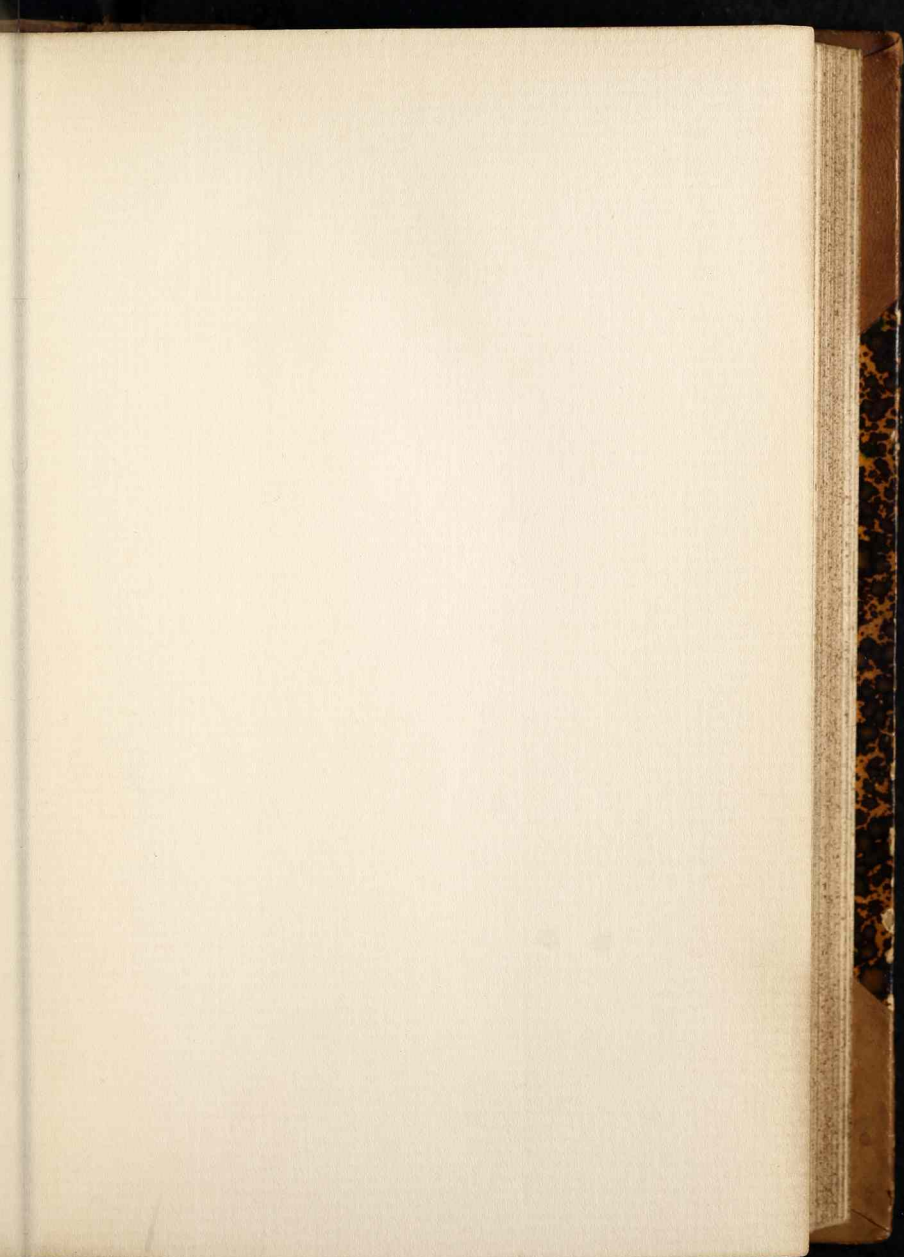
1907 L. 532

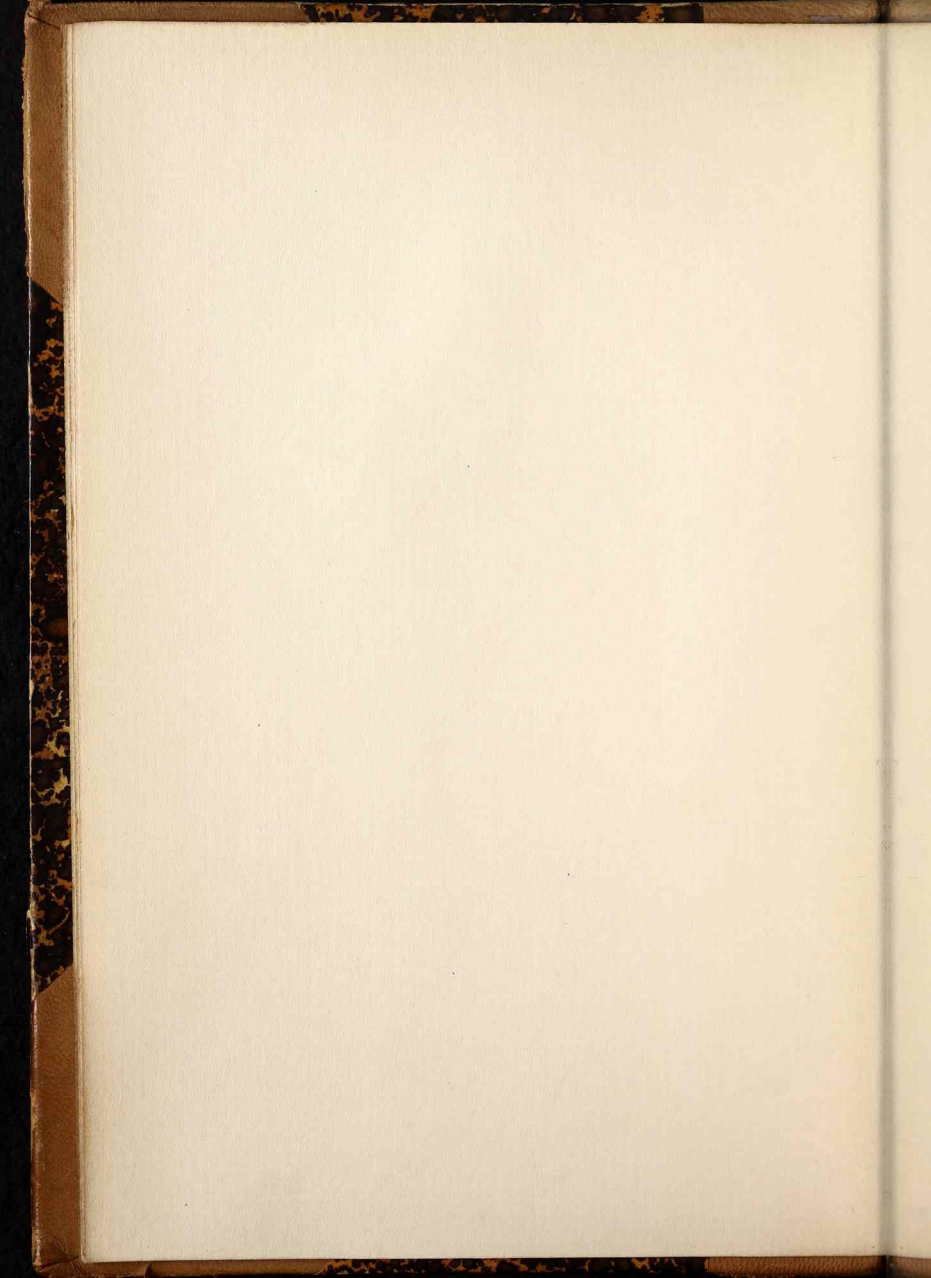

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCVI

PAN

LAURIDS BRUUN

P A N

ROMAN I FIRE TIMER

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

FORLAGETS BOGTRYKKERI

1906

INDHOLD

	SIDE
FØRSTE TIME: ENGENE DAMPER	1
ANDEN TIME: 1 FULDMAANESKIN ...	83
TREDJE TIME: VED MIDNATSTID.....	165
FJERDE TIME: FØR MORGENGRY	257

ENGINE DAMPER

I

Herredsfoged Knud Hjarmer gik frem og tilbage over det grønne, storblomstrede Tæppe, mens han med sine hvide, velformede og velplejede Hænder lagde Silketørklædet om Halsen og bredte Snipperne omhyggelig korsvis over hinanden under det lyse Fuldskæg.

— Jeg tænker ikke, det er andet end en alvorlig Forkølelse, — vel? — sagde han og skottede ængsteligt til sin Kone, som sad i den grønne Plydses Lænestol mellem Dagligstubordet og den store Kamin, hvis Aabning nu i Sommertiden var dækket af et broderet Skærmbælt med kinesiske Ornamenter.

— Børn faar jo saa let lidt ondt i Halsen!

— sagde Fru Helvig Hjarmer og saa op med sine mørkegraa, lidt trætte Øjne fra den cremefarvede Halskrave, hun broderede paa.

Saa lagde hun Broderiet fra sig paa Bordtæppet, glattede over det med sin smalle, Haand og gjorde Mine til at rejse sig.

— Jeg kan godt sætte mig op til hende — sagde hun — hvis du synes, det gør dig roligere.

— Kæreste — nej! — Herredsfogden, som nu var i Færd med Overfrakken, gjorde en afværgende Bevægelse imod hende — Du sidder saa hyggelig og godt; og hun skulde jo helst sove.

I det samme kom Frøken Sindal ind fra Haven med Favnen fuld af frisk afplukkede, hvide Sirener.

Hun gik lige hen imod ham og rakte ham et Par Handsker, idet hun smilende rystede paa Hovedet, saa den tunge Pandelok af hendes store, askeblonde Haar faldt hende ned over venstre Øjenbryn.

— Naa, dér er de! — sagde Herredsfogden og smilede igen med sine blege, ner-

vøse Øjne — Jeg gik netop og ledte efter dem.

— De laa nede paa Drivhusbordet!

— Tak skal De ha', lille Frøken! — Jeg er saa distrahit.

Saa vendte han sig igen mod sin Kone, medens han trak Handskerne paa, som Frøkenen havde givet ham.

— Maaske skal hun ha' en Kindtand. Hun er jo saa øm i Gummerne ogsaa — ikke?

— Jo, det er hun! — sagde Frøken Sindal.

— Nu sætter jeg mig op, til hun er falden i Søvn.

Fru Hjarmer gjorde atter Mine til at rejse sig af den bløde, brede Armstol; men Herredsfogeden afværgede igen.

— Nej vist ikke! — Bliv du nu rolig siddende. Frøken Sindal gaar jo ogsaa snart op, ikke sandt?

— Jeg skal bare sætte disse her i Vand. Er de ikke dejlige? — Frøken Sindal holdt Sirenerne ud fra sig og betragtede dem kærligt — Saa friske og fulde!

— Men De maa jo have plyndret hele Træet! — sagde Herredsfogeden og rystede smilende paa Hovedet.

— Aa hvad! — Naar Fru Hjarmer holder saa meget af dem! — Jeg tog skam alle dem, jeg kunde faa fat paa.

— Tak, De er sød! — sagde Fru Hjarmer og rakte Haanden ud imod hende, mens Herredsfogeden gik ind i Kontoret for at hente sin Hat og lod Døren staa efter sig.

— Tag de to høje Krystalglas inde paa Buffetten. Saa sætter vi det ene her og det andet paa mit Skrivebord.

Fru Hjarmer aandede, med den blege fine Ansigtsoval bøjet tilbage og de store Laag halvt lukkede, den stærke Sirenduft til sig tværs over Bordet.

— Stuen er allerede fuld af Duft! — sagde hun, medens de gennemsigtige Næsebor bevægede sig op og i mod den duftfyldte Luft.

Frøken Sindal strøg den askeblonde Lok væk fra Panden og trak Vejret dybt til sig.

— Aa, — det er en Nat — saa lys og

stille! — og hendes store blaa Øjne tindrede som i Genskin af den dybe Nattehimmel derude over Haven.

— Det er rigtig Synd at sidde og hænge i en Stue! — føjede hun ærgerlig til, mens hun gik mod Spisestudøren med Sirenerne i sin Favn for at hente Krystalglassene.

— Synes De?

Fru Hjarmer saa efter hende med et Smil i den korte, dunede Overlæbe; thi naar Frøken Sindal blev ærgerlig, saa dukkede ufri-villig lidt af den landlige Akcent frem i hendes Tale.

— Ja bare det var mig, som skulde ud at køre!

Herredsfogeden kom tilbage fra Kontoret i det samme og hørte hendes Hjærtesuk.

— Da kan jeg forsikre Dem, Frøken — sagde han — hvis jeg ikke havde givet Fuldmægtigen Sommerferie, saa kørte jeg skam ikke fra mit gode, hyggelige Hjem paa denne Tid, fordi en gammel Bryggerenke ligger paa det sidste og vil gøre Testamente.

— Glem ikke Notarialprotokollen, min

Ven! — sagde Fru Hjarmer, mens Frøken Sindal gik ind i Spisestuen.

— Jeg har lagt den her for at huske den!

Herredsfogeden saa hen paa Rygebordet foran Reolen, om den store, tunge Protokol var, hvor den skulde være.

I det samme hørtes en Vogn rumle over Gaardens toppede Brosten.

— Naa, der er Anders!

Herredsfogeden fik pludselig travlt. Han knappede Frakken og gik hen til Bordet, bag om Stolen, hvor hans Kone sad. Saa bøjede han sig ned over Rygstødet.

— Godnat, kæreste! — Du maa ikke sidde oppe og vente. Jeg ved jo slet ikke, hvornaar jeg kan være tilbage.

— Hvad Vej kører du? — spurgte Fru Hjarmer og drejede Hovedet lidt tilbage imod ham.

— Det maa Anders om. Jeg tænker, det er nærmest bag om Teglgården — ikke?

Herredsfogeden bøjede sig for at kysse hende, men kom i det samme i Tanker om noget, som skulde huskes.

— Det er sandt — jeg syntes nok, der var noget, jeg vilde sige dig — vi faar jo Mælk fra Teglgaarden — ikke?

— Jo, den er saa udmærket.

— Ja, men Dyrlægen var paa Kontoret idag og anmeldte et Tilfælde af Mund- og Klovesyge deroppefra. — Gamle Hilsøe var rasende, sagde han. Han truede med at tage Praxis'en fra ham.

— Det ligner ham, den gærrige Krakiler!

— Ikke?

Herredsfogeden rettede sin spinkle Skikkelse op, mens han trak Halstørklædet ned under de høje Flipper.

— Naa, vi faar at se! — det er jo ikke første Gang i det Par Aar, jeg har været Herredsfoged her paa Egnen, at han har maattet dukke sig for Lov og Ret, den gamle Selvhersker!

Saa bøjede Herredsfogeden sig atter over sin Kones store, silkefine Haar; det havde Farve som mørk Bronze og var sat op i kunstfærdige Bukler.

— Men Mælken altsaa —?

— Anders kan jo fra imorgen hente den nede i Byen.

— Ja, ikke? — husk det! — Farvel Kæreste!

Han kyssede sin Kone paa Kinden, som hun hurtig vendte til, mens en ganske fin Rynke trak sig fra Næseroden op over hendes høje, elfenbenshvide Pande.

Mens Herredsfogeden nu skyndte sig mod Kontordøren, nikkede han et „Farvel, lille Frøken!“ til den unge Pige, som i det samme kom tilbage med de to Krystalglas, hvori hun havde ordnet Sirenerne.

Ved Døren standsede han endnu en Gang og vendte Hovedet mod Frøken Sindal.

— Hvad det var, jeg vilde sige — hvis der skulde ske noget — Feber eller saadan — med Ellemor, saa er det bedst at telefonere til Doktor Sylt med det samme.

— Ja men Doktoren er i Byen idag — indvendte Frøkenen — og tager ikke hjem før med sidste Tog — det sagde han imorges!

Fru Hjarmer saa op fra Broderiet.

— Han kommer nok ind — hun nikkede beroligende til sin Mand, hvis blege Øjne havde faaet et anspændt nervøst Udtryk — naar han cykler forbi og ser, her er Lys endnu.

— Ja — ikke?

Saa tilføjede hun, da hun saa, at en ny Tankegang var i Færd med at bemægtige sig ham:

— Kør nu, min Ven! — ellers ender det med, at Bryggerenken dør, inden hun faar sagt sin sidste Vilje.

— Farvel, Kæreste! — Farvel Frøken Sindal!

Herredsfogeden nikkede til dem begge og gik. Fru Hjarmer saa over mod Rygebordet. Jo, der laa den store tunge Bog endnu og ventede.

— Nu glemte han alligevel Protokollen!

Frøken Sindal løb, saa hurtig hun kunde, — hun var lidt tung og klodset i det, naar hun skulde skynde sig. Hun løftede den tunge Protokol i begge Arme og løb ud gennem Kontoret.

— Hr. Hjarmer! — kaldte hun — Protokollen!

— Tak skal De ha! — svarede Herredsfogeden fra Entrédøren; han havde ladet begge Døre staa efter sig.

Saa fik han Protokollen og bar den selv ned i Vognen.

— Tak, lille Frøken! — Jeg er jo saa distrahit.

II

Idet Frøken Sindal lukkede Døren til Kontoret, rejste Fru Hjarmer sig, trak Vejret dybt, strakte foran Kaminspejlet de fint svajede Arme ud fra sig, saa Brystet spændtes frem, og strøg derefter med Haandfladerne ned langs den slanke Midje og ud over de stærke Hofters lange Buelinje.

Frøken Sindal flyttede et af Krystalglasene hen paa Skrivebordet, der stod skraat ud fra Væggen mellem det store Vinduesfag til venstre og Karnappen med Glasdørene til Haven.

— Nu kommer Herredsfogeden sent i Seng — sagde hun — og saa har han sin Hovedpine imorgen.

— Ja, det har han.

Fru Hjarmer bøjede sig i Tanker over Sirenerne, idet hun af fuldt Bryst aandede Duften til sig.

Frøken Sindal gik hen til Bordet.

— Skal jeg ikke lade Stine smøre noget Mad og sætte ind paa Kontoret, inden hun gaar op?

Fru Hjarmer vaagnede af sine Tanker.

— Aa, De Plejemor! — sagde hun og smilede.

— Plejemor?

— De gaar her og tænker paa os allesammen, passer Ellemor, forkæler mig og hygger om Knud.

Frøken Sindal smilede sit store, lyse Smil. der viste alle hendes stærke, hvide Tænder,

— Ja, og Hønsene og Ænderne og Duerne. — Det er ikke saadan at være „ung Pige“ her i Huset!

— „Hun faar ingenting og giver ingenting“ — Fru Hjarmer satte sig paa Lænestolens Armstød, tog Halskraven op og saa prøvende paa Broderiet — „og saa er det dog hende, der besørger det hele.“

— Aa den Doktor! — Frøken Sindal slog Krøller paa sin korte Næse, saa Overlæben gik i Vejret — Han gør altid Nar!

I det samme kom det over hende med at gabe, men hun kvalte det energisk; hun vidste, at naar hun først gav efter, saa fik det aldrig Ende.

— Nu maa Plejemor vist op til Patienten! — sagde hun og rakte den buttede Haand med de korte, runde Fingre frem over Bordet — Godnat, Fru Hjarmer!

Fruen beholdt hendes Haand i sin og saa op paa hende.

— Ellemor sover, ellers havde Stine jo hørt hende. Bliv nu lidt hos mig!

— Ved De hvad, Fru Hjarmer — De skulde gaa i Seng i Stedet for at sidde oppe og brodere!

Fru Hjarmer trak Haanden til sig, mens den fine Rynke drog sig op fra Næseroden, og den dunede Overlæbe krusede sig ganske svagt, som havde noget bittert lagt sig paa hendes Tungespids.

— Aa, jeg synes, vi sover tilstrækkeligt

her i Huset! — sagde hun haardt, men blev i det samme selv opmærksom paa den haarde Klang og rejste sig med Halskraven i begge Hænder.

— Den skal være færdig til min Fødselsdag! — sagde hun — Kom, lad os prøve! —

Hun vendte sig mod Spejlet, knappede de øverste Knapper op og bøjede Halslinningen ned under Kjolen, saa at den blændende hvide Hals kom til Syne under Nakkepurret.

Frøken Sindal gik hen og hjalp hende med at hæfte Kraven fast med Knappenaale. Saa traadte hun tilbage for bedre at se.

— Storartet! — sagde hun og tilføjede lidt efter:

— Hvem der havde den Hals og de Skuldre!

— Hvad saa? — spurgte Fru Hjarmer og saa om med et Smil.

— Ja, saa var man da smuk!

Fru Hjarmer vendte sig igen mod Spejlet.

— Hvad skal man med det, naar ingen ser det og har Glæde deraf?

— Ingen? — Frøken Sindal smilede et lille nyfigent og forborgent Smil.

— Knud ja! — kom det med en ganske fin Rødme ved det dunede Øre. Saa kru-sede Overlæben sig igen som før, mens hun bøjede Hovedet og saa sig fra Siden ind i Spejlet. — Men aldrig en straalende Fest, mener jeg — aldrig et blinkende Toilette!

Frøken Sindal var falden i Beundring, — det havde hun saa let ved.

— Naar De staar saadan og ser til Siden — sagde hun højtideligt — saa bøjer De Hovedet som en fin Racehest.

Rødmen steg hastig op i Kinden, og der kom et pludselig mørkt Glimt i Fru Hjar-mers Øjne. Hun stod et Øjeblik tavs; saa sagde hun:

— De — Selma — det var der En, som sagde engang, da jeg var ung, — da jeg var ugift, mener jeg; — og saa kyssede han mig paa Skulderen — der lige i Halsrun-ingen.

Frøken Sindal traadte stærkt interesseret helt hen til hende.

— Hvad gjorde saa De? — spurgte hun.

— Ingenting! — Hvad skulde jeg gøre?

— Saa var De væk i ham?

— Hvorfor det?

— Ellers havde De da knaldet ham en Lussing.

Fru Hjarmer drejede Hovedet bort fra Spejlet.

— Ja, jeg var forelsket! — sagde hun og saa frem for sig over Bordet med det mørke Glimt i Øjet.

Saa var det, som om et stærkt Minde pludselig tog Vejret fra hende.

— Aa, jeg kunde have — hun greb om Krystalglasset med begge sine Hænder, løftede det op imod sig, borede sit Ansigt lidenskabeligt ned og kvalte Sætningen i de hvide Sirener.

Frøken Sindal kunde ikke dy sig.

— Var det Ingeniøren? — spurgte hun med et lille forborgent Smil.

— Ingeniøren? — Fru Hjarmer sendte hende et hastigt Sideblik fra de mørke Øjne.

— De sagde til Doktoren forleden — forklarede Frøken Sindal — at De ikke havde rørt Violinen, siden De spillede med en ung Ingeniør, som rejste til Amerika. — Jeg troede, det var ham.

— Og hvorfor netop ham?

Frøken Sindal tøvede lidt; saa tog hun Mod til sig.

— Deres Øjne blev saa — dybe, mens De sagde det — ligesom nu!

Fru Hjarmer satte Glasset fra sig. Hun var atter helt til Stede.

— Hvor hun er dygtig, den lille Plejemor! — Hun lagde sin venstre Haand om Frøken Sindals Nakke — Alting ser hun; og saa har hun dog saa troskyldige Øjne.

Men atter var der noget, som pludselig fik Magt over hende. Hun strøg sig over Tindingerne med de slanke Hænder og gik med lange, stærke Skridt over Tæppet henimod Vinduerne, hvor Lyset skinnede ind fra Fuldmaanen, som just var naaet op over det store Kastanjetræ paa Plænen derude.

— Aa, her er saa indelukket — saa snævert, synes jeg! — kom det haardt, næsten klagende, mens hun førte Hænderne ned langs Midjen og dybt aandende skød Brystet frem. — Her gaar man og begraver sine sexogtyve Aar. Altid det samme — Dag ud, Dag ind!

Frøken Sindal havde vendt sig og fulgte hende med Øjnene.

— Det er Deres egen Skyld, Fru Hjarmer! — sagde hun afgjort. — Der ligger den dejlige Have; og aldrig ser man Dem med en Vandkande eller en Spade i Haanden. Og nu det er Sommer!

Fru Hjarmer standsede foran Vinduet til højre for Karnappen og stirrede med bøjet Hoved længselsfuldt ud i Maanelyset.

— Ja, nu det er Sommer! — sagde hun drømmende, som om hun var alene.

Frøken Sindal gik ivrig hen over Tæppet.

— Hvad er det ogsaa for en Havestue? — kom det, som om hun endelig fik Hjærtet lettet.

Hun pegede paa de mørkegrønne Silkegardiner, som laa et Stykke hen over Gulvet og dækkede halvt for de hvide Kniplings neden under.

— Tunge Gardiner — og Tæpper over Gulvet lige til Sankt Hans!

Fru Hjarmer vaagnede atter op og sagde resigneret, idet hun gik hen imod Flygelet:

— Knud taaler jo hverken Lys eller Støj!

Frøken Sindal bed sig i Overlæben, som hun plejede, naar hun tænkte efter.

— De savner Musikken, Fru Hjarmer!

Fruen vendte Hovedet om imod hende fra den høje Nodestol, hvor et Hæfte laa opslaaet.

— Hvorfor tror De det?

— Jo, for imorges da jeg tørte Støv af, og De ikke vidste, jeg var der, saa stod De og bladede i Noderne og sukkede saadan ved det, at jeg fik helt ondt af Dem.

Fru Hjarmer saa over mod Violinkassen, som laa paa en lille Etagère mellem Flygelet og Væggen.

— Ja, jeg savner min kære Violin! —
sagde hun.

— Men saa tag dog og spil paa den!

Frøken Sindal slog determineret med Hovedet, saa den askeblonde Lok faldt hende ned over Øjenbrynet.

— Aa, De ved jo, at min Mand kan ikke taale det i sit Hoved!

— Men saa naar han er ude da!

Fru Hjarmer bøjede Hovedet og fortabte sig atter i Tanker, mens hun sukkede hen for sig:

— Jeg har jo ikke mere nogen at spille med. Der er ingen, som kan akkompagnere mig, mener jeg.

— De skulde have en anden En end mig! — Frøken Sindal stirrede eftertænksomt frem for sig med sine runde, troskyldige Øjne — En, som baade kunde spille med Dem og tale med Dem — saadan en rigtig gennemdannet En.

Fru Hjarmer gik hen og lagde Haanden om hendes faste, runde Nakke.

— Aa De — altid tænker De sidst paa

Dem selv! — Saa maatte jeg jo undvære Dem!

Frøken Sindal vrikkede sindigt Hovedet til sig, mens der lagde sig en klar Dugg over hendes blaa Øjne.

— Det kom man jo nok over — sagde hun — Naar min Søster bliver gift, saa sidder Far jo alene paa den gamle Gaard, og saa er der Brug for mig hjemme.

— Ja, hvem der kunde leve for andre! —

Fru Hjarmer hævede Hovedet, som var der noget, der tyngede hende. Saa gik hun hen til Bordet og stirrede ned i de hvide Sirener.

— Men jeg — aa, det er som om der sad en Blomst i mit Hjærte og jeg følte den visne Blad for Blad!

Mens den fine Rynke kom frem ved Næseroden, bøjede hun Hovedet og borede liden-skabeligt de skælvende gennemsigtige Næsebor ned i Sirenerne.

Frøken Sindal følte den uvilkaarlige Smærte i hendes Stemme og saa den pludselige Voldsomhed. Hun forstod det ikke.

— Jeg tror, de Sirener har forgjort Dem,
Fru Hjarmer — saadan De taler! — Eller
ogsaa er det Maaneskinnet i den lyse Nat,
som De ikke kan taale!

III

Det bankede.

Pigen kom ind fra Spisestuen.

— Hvad vil Stine? — spurgte Fru Hjarmer og hævede Hovedet fra Sirenerne.

— Der er En derude i Kykkenet, som gjerne vilde talt med Fruen.

— Paa denne Tid — hvem er det?

— Aa, det er bare ham, de kalder for „Nomaden“.

Frøken Sindal vendte sig interesseret om imod hende.

— Ham, der gravede Haven i Foraaret?

— Jo.

Stine bandt Forklædet op; det var i Færd med at glide ned over hendes fremstaaende Mave.

— Han hedder ellers Kasper Soldat.

Fru Hjarmer gik hen imod hende.

— Er han drukken, Stine?

Pigen tænkte et Øjeblik efter.

— Ikke saadan videre, det jeg tror.

— De vil da ikke have ham herind, Fru Hjarmer? — spurgte Frøken Sindal.

Stine rettede sig og strøg Folden ud af Forklædebredden.

— Han gør saamænd ikke en Kat Fortræd! — sagde hun lidt stødt — Det sølle tovlie Skind! — Og han bad da saa minde-
lig —

— Lad ham komme! — afgjorde Fru Hjarmer — Men husk, at han sætter Træskoene.

— Jo!

Idet Stine lukkede Døren efter sig, saa Frøken Sindal paa Fru Hjarmer med sine store troskyldige Øjne.

— Og vi er ganske alene! — sagde hun, mens Beundringen kom over hende. — Ved De hvad, Fru Hjarmer — det er storartet, at De aldrig er bange!

Fru Hjarmer tog Halskraven af og foldede den sammen.

— Kasper og jeg er gode Venner! — Han fortalte mig i Foraaret om sin ulykkelige Kærlighed.

Frøken Sindal rettede Halslinningen op for hende og knappede Kjolen i Nakken.

— Saa er det vel derfor, han drikker, Skindet!

— Nej, det er de otte Aar i Vestindien, der har ødelagt ham. Han har saadan skikkelige brune Øjne, naar han er ædru.

— Men hvorfor kalder de ham „Nomaden“? — spurgte Frøken Sindal, idet hun satte Fruens Brosche fast.

— Jo, for strax da han var kommen tilbage, saa løb han bort med Hagenbecks Hamborger-Nomader, der var her paa Egnen.

Fruen kastede et Blik ind i Kaminspejlet, om Kjolen atter var i Orden. Saa rettede hun lidt paa Frisuren.

— Han er af dem, der aldrig slaar Rod. I det samme gik Døren; og Stine kom ind

med Kasper Soldat, der blev staaende ret med Stokken militærisk ind til Kroppen, som om han skuldrede Gevær.

Det var en underlig Fremtoning. Under det graasprængte, tjavsede Haar, som klæbede af Støv og Sved ind til Tindingen, hvor den rødskjoldede Hud sad i et Næt af Rynker paa kryds og tværs, lyste to brune Øjne frem, hvis Blik uafslædelig flakkede under de buskede Bryn som smaa urolige Flammer. De store spidse Ører var halvt dækkede af Haaret; og den korte, tykke Næse, der ogsaa var rød og rynket, endte i et Par stærke, vidt aabne Næseflige, som bevægede sig med Aandedraget, saa at det stride graa Overskæg, der groede helt op i Næseborene, uafslædelig sitrede over de blaarøde, fugtige Læber. Paa hver Side af Næsen gik en dyb Fure ned forbi den slappe Mundvig til den kødfulde, af utallige Rynker forvredne Hage, der hang med sine stive Skægstubbe, som var den klinet løst paa mellem Furerne.

Han bar en gammel, snavset Kavaj, der

lignede en Uniformskappe, som Knapperne og Distinktionerne var pillede af. Ogsaa den store Kasket, han holdt i Haanden, saa ud som en gammel Soldaterhue, der havde mistet Snoren og Kokarden.

— Kom kun nærmere, Kasper! — sagde Fru Hjarmer og nikkede venligt.

— Tak for det!

Han gik frem med store Skridt, til han var naaet helt hen under Lysekronen med de mange Krystalprismer.

— Godaften i Stuen! — sagde han og hilste militært med Haanden op til Haaret.

Frøken Sindal vendte Hovedet for at skjule Smilet, men Fru Hjarmer bevarede sin Alvor.

— Naa, hvordan gaar det Dem nu? — spurgte hun.

— Det gaar helt godt! — stødte Kasper frem under Overskægget, mens alle Rynkerne kom i Bevægelse — Ellers Tak!

— Har De Arbejde for Tiden? —

Kaspers Øjne standsede et Sekund ved Fruens i bange Anelse om, hvad det kunde løbe ud til.

— Det har jeg ikke! — sagde han forsigtig.

— Saa er De vel kommen paa Gaarden igjen?

— Næ Tak! — kom det med et Ryk.

— Hvem bor De da hos?

— Boer? — Kasper hævede uforstaaende Brynene.

— Ja, De maa da have Tag over Hovedet.

Det hærgede Ansigt kom i Bevægelse. De utallige Rynker i den rødblissede Hud vred sig — og Overskægget sitrede, som havde han hørt en rigtig drøj Vittighed og nu maatte tage sig sammen for ikke at give sig Luft paa krænkende Vis. Alligevel lød det som af undertrykt Munterhed, da han fik Svaret frem.

— Vi Nomader bruger ingen Tag over Hovedet, nær det er Sommer. Næ Tak!

Der var noget i hans Stemme — noget umiddelbart og oprigtigt, som satte Fru Hjar-mers Sind i Svingning. Hun saa paa det stærke Rynkespil i hans slappe, godmodige Ansigt

og den naturlige Aabenhed i de sløve, brune Øjne. Saa sagde hun, som om hun talte mere til sig selv end til ham:

— De ligger i Græsset og stirrer op i den lyse Nat og lader Verden gaa sin skæve, kedsommelige Gang?

Det flammede op i de brune Øjne; de buskede Bryn hævede sig en Kende; der strøg som et pludseligt Lysskær over den rynkede Pande; og hans Stemme fik en egen, grødet Klang:

— Græsset, det dufter — Skoven, den hvisker — og Bækken, den rinder saa smaat!

I det samme løftede han den tunge Stok, som han bar i højre Haand og svingede den i susende Fart rundt over sit Hoved, som en Araber under Hestens fulde Firspring svinger sin funklende Bøsse højt over Hovedet —

— Hu—i—ih! — hvislede han, saa alle de brune Tandstumper kom til Syne i den vidtopspærrede Mund.

Frøken Sindal, som aldrig havde set ham saaledes, for forskrækket tilbage.

I det samme var han atter ganske rolig, vendte sig imod hende og forklarede:

— De skal ikke være bange, lille Frøken! — Saadan bruger vi at svinge Bøssen, vi Nomader, nær vi springer over den grønne Jord, som er vores egen. Men den er ikke ladet.

Saa vendte han sig mod Fru Hjarmer; og Ansigtet fik igen sit godmodigt forskræmte Udtryk, mens de brune Øjne skottede ængsteligt bønfoldende til hende.

— Ellers vilde jeg bede Fruen om lidt af Kongens Mønt! — sagde han og strakte Haanden med Kasketten ud imod hende.

— Nej, Kasper! — Fru Hjarmer rystede afgjort paa Hovedet — Mad kan De faa, men ikke Penge.

— Bare en lille En af de blanke runde?

Kasper trak Brynene sammen, mens hans brune Øjne gjorde sig saa smaa og ydmyge som en logrende Hunds.

— De drikker dem jo bare op!

Hans Ansigt kom paany i Bevægelse, og alle Rynkerne sitrede.

— Det maa jeg vel gøre!

— De ryster allerede paa Hænderne!

— Det er ved det, at jeg har været ædru saa længe!

Saa føjede han til lidt efter, mens hans Stemme blev højtidelig og grødet:

— Men nu er det Fuldmaane!

— Ja, hvad saa? — Fru Hjarmer iagttog interesseret det uafslædig sitrende Rynkespil i hans Ansigt.

— Saa plejer det at melde sig!

— Hvad for noget?

— Det, de kalder for Indstik — Ingstik—tet.

Fru Hjarmer saa uforstaaende paa ham. Men saa forstod hun ham med ét og bøjede sig uvilkaarlig frem.

— Og saa maa De drikke? — hviskede hun.

Kaspar svarede ikke straks. Mens han stod der og stirrede frem for sig, begyndte han at skælve over hele Kroppen. Rynke-

spillet blev saa stærkt, at Ansigtet helt fortrak sig; Øjnene blev mørke, dybe og ligesom blodunderløbne. Munden aabnede sig under det sitrende Overskæg, og de blaarøde Læber trak sig sammen, som sugede han noget til sig af hele sin Kraft. Han løftede de skælvende Hænder, som om han førte en fuld Skaal til Munden, vendte sig pludselig helt om mod Fru Hjarmer og hviskede inderligt, hjælpeløst og hæst, som bad han for Livet:

— Kongens Mønt, lille Frue — Kongens Mønt til en Pægl!

Stine, som var bleven staaende ved Døren, hvorfra hun havde hørt og set det hele, stavrede nu frem imod ham.

— Se saa, Kasper — sagde hun og tog ham djærvt i Armen — nu er det vist bedst, han ser at komme yd!

Frøken Sindal kunde ikke faa sine Øjne fra det hjælpeløst bedende Ansigt med de tusende Rynker. Hun stak Haanden i Lommen efter sin Portemonnaie og sagde halvhøjt til Fru Hjarmer:

— Aa, lad mig give ham et Par Ører, den Stakkel, — det er jo hans eneste Glæde!

Kasper, som havde hørt og forstaaet det, drejede de brune, forskræmte Øjne om imod hende og sagde med sin underlig grødede Stemme:

— Det er ikke Glæde, lille Frøken — det er Skæbnens uransagelige Vilje!

Men Fru Hjarmer rystede paa Hovedet.

— Gaa nu ud med Stine! — sagde hun og føjede til, idet hun vendte sig mod Pigen:

— Og giv ham saa en Snaps; men kun én.

Kaspers Øjne flammede op i et pludseligt Lysglimt.

— Tak for det! — sagde han, slog Stokken mod Gulvtæppet, fægtede med Armen i uskrømtet Glæde og sang med sin underlig grødede Stemme:

— Saa sprænger Nomaden over grønne Jord, mens Him-me-len lyser for-oven!

Idet han vendte sig for at gaa, sagde Fru Hjarmer:

— Kom imorgen, Kasper, naar min Mand

er hjemme, saa skal vi se at finde lidt Arbejde til Dem i Haven.

Kasper tøvede forlegen.

— Det kan jeg ikke — Ellers Tak!

— Hvorfor?

Nu kunde han ikke længer beherske den bævende Forventning, om hvad der maatte og skulde komme.

— For imorgen er jeg fuld! — Og idet han endelig slap Jubelen løs, svingede han igen Stokken over sit Hoved.

— Hu—i—ih! — hvislede han — Jeg bli'r aldrig ædru mere!

Fru Hjarmer var bleven bleg og saa paa ham med store Øjne. Saa tog hun Pigen i Armen og sagde strængt:

— En Snaps, Stine — og ingen Penge, hører De!

Men Kaspar fortrak sit rynkede Ansigt til et fiffigt Grin og sang triumferende med sin grødede Stemme:

— Han finder nok Snapsen, naar først han faar begyndt; — for Landet er fuldt af Kongens blanke Mønt!

Saa samlede han Kappen om sig med sin venstre Haand, hoppede tilbage over Gulvtæppet som en Dreng, der leger at ride, og svang Stokken højt over sit Hoved, til Døren lukkede sig efter ham og Stine.

IV

Frøken Sindal strøg den askeblonde Lok fra Panden:

— Det stakkels, ulykkelige Menneske! — sagde hun.

— Tror De, han vilde bytte med os? — Fru Hjarmer stirrede tankefuldt hen for sig.

— Ja, det tror jeg da rigtignok. Vi, som har, hvad vi skal bruge.

Fru Hjarmer gik hen over Gulvtæppet, med Haandfladerne trykkede mod Hofterundingen, som hun plejede.

— Nu stryger han paa sin Maaneskinshest fra Dør til Dør, — sagde hun — indtil En eller Anden forbarmer sig over ham og giver ham Kongens blanke Mønt. Saa køber han en Pot Brændevin i Smugkroen der-

nede, — og saa — dybt ind i Skoven! — ind til en Skrænt, hvor Træerne hvisker over hans Hoved, mens han drikker sig Syn og Hørelse til, glemmer Elendigheden og tvinger den Kærlighed til sig, som Livet bedrog ham for.

Fru Hjarmer standsede ved Vinduet til højre for Karnappen. Hun lænede Hovedet mod Ruden, hvor Maaneskinnet nu, dæmrende fuldt, sivede ind i Stuen.

— Ulykkelige Menneske! — føjede hun til i Tanker — aa jeg ved ikke! — Har han ikke revet sig løs fra alt det, som binder os andre? — Ejer han ikke den hele lyse, grønne Jord — Nomaden?

Fru Hjarmer slog Vinduet op, bøjede Hovedet ud og badede sit silkefine, bronzebrune Haar i det fulde Maanelys, mens hun i dybe Drag aandede den lyse, stille Nat til sig.

— Og naar Rusen er ovre, hvad saa? — spurgte Frøken Sindal, som var fulgt efter hende — Har han nogen at sørge for? — Har han nogen, som holder af ham?

Fru Hjarmer trak Hovedet til sig, strøg

sig med begge Hænder over Haar og Tinding og sagde:

— Nej, naturligvis — det var jo kun mit Spøg!

Saa gik hun hen og lagde sin Arm om Frøken Sindals Liv.

— Se saa, lille Plejemor! — Nu skal De gaa op i Seng.

Frøken Sindal stod et Øjeblik og tøvede, som om der var noget, hun endnu vilde have sagt; men da hun ikke fandt Ord, rakte hun Haanden frem og sagde:

— Ja saa Godnat da, Fru Hjarmer!

V

Da Fru Helvig var bleven alene, stod hun lidt foran Kaminspejlet med Hænderne om den tilbagebøjede Nakke, fortabt i de gamle Minder, som den lyse Sommernat havde vakt i hendes Indre.

Saa aandede hun ud i et dybt Suk og vendte sig mod Sirenerne i det høje Glas paa Bordet. Mens hendes slanke Haand strøg kærtegnende hen over de hvide, buttede Blomsterklaser, spirede et Længselssmil om hendes Mund. Det naaede Øjnene og gav hele Ansigtet et forandret Udtryk af stille, smærtebunden Lyst.

Hun vendte sig om mod den lyse Maaneskinsnat, som vældede ind fra det aabentstaaende Vindue, og gik ligesom i Søvn henimod den høje Nodestol ved Flygelet.

Hun stirrede ned i det opslaaede Hæfte; og mens hun bevægede Armen, som om hun førte Violinbuen over de spændte Strænge, begyndte hun med halvlukkede Laag at nynne hen for sig den Melodi, som hun elskede fremfor alle. Det var „Légende“ af Wieniawski.

I en pludselig Indskydelse gik hun hurtig bag om Flygelet til Violinkassen, aabnede den og løftede sin kære Violin i sine Arme.

Hun saa længe ømt paa den, som var den et levende Væsen. Saa lagde hun den til Kinden og førte Buen kærtegnende hen over Strængene.

Mens hun stod der med tilbagebøjet Hoved, næsten lukkede Laag og den dunede Overlæbe løftet, halvt i Smærte, halvt i Lyst — spirede Melodien frem, først svagt og famlende, ligesom endnu i Forventning, men derefter i stigende Styrke og Sikkerhed, indtil Tonen havde sin hele Fylde og sin fulde Velklang.

Saa gav hun sig hen i Spillets Lidenskab og glemte alt omkring sig.

VI

Medens Fru Helvig spillede, kæmpede Lampelyset, som sivede ud gennem den mørkegrønne Silkeskærm, mod det hvide Maanelys, der med stigende Vælde trængte sig ind over Stuen og lagde Skyggen af de høje Vindusrammer i et skævt geometrisk Mønster hen over Tæppets store fantastiske Blomster.

Da blev Mønstret pludselig forstyrret. I den skæve Lysfirkant paa Tæppet brød en mørk Skygge ind; og i det aabne Vindu kom en Mand til Syne, som lænede Armen mod Vinduskanten og stirrede ind i Stuen, mens han samlede de lidenskabelige Toner i sit Øre, i sin Sjæl.

Han havde en blød Rejsehue over det

tætte, mørke Haar, som var skaaret skarpt af i Tindingerne. Panden var lav og firskaaren, Ansigtet langt og Trækkene store. Næsen var fast bygget, Læberne fulde og tætlukkede. Over den glatragede Kind og Hage laa en blaalig Skygge af et mørkt Skæg, som groede sig frem paa ny.

Under de skarpt skaarne Bryn favnede to mørke Øjne med et fast og langt Tag den Kvinde, som stod der ved Flygelet med Ryggen mod Vinduet og spillede, mens Maanen skinnede paa det nederste af hendes Kjole.

Da det sidste Violinstrøg døde ud, kaldte en dyb og dæmpet Stemme fra Vinduet:

— Helvig!

Fru Hjarmer for sammen.

Var det en virkelig Stemme, som lød i Stuen — eller en Lyd, som skabtes inde fra — en Genlyd af et kært Minde?

Hun saa sig hastig om, med Violinen endnu støttet mod Hagen; men Lampen brændte bag den mørkegrønne Silkeskærm der henne paa Bordet; og i Kaminspejlet

saa hun Billedet af sin egen Virkelighed under Lysekronen med Krystalprismerne.

Atter kaldte Stemmen:

— Helvig!

Denne Gang lød Klangen saa gammelkendt i hendes Øre, og Lyden kom saa tydelig listende bagfra, at Fru Hjarmer vidste det som i et pludseligt Syn, at En, som havde haft saa mange af hendes Tanker — endnu i Aften, stod derhenne i Maanelyset bag det aabne Vindu.

Hun vendte sig lynsnart om mod hans Ansigt. Et Øjeblik mødtes deres Blik som i et Favntag. Saa bøjede hun Hovedet, lagde Violin og Bue fra sig paa Flygelet, gik hen til Karnappen og lukkede Glasdøren op.

Mens Maanen hyllede hendes Skikkelse ind i sit hvide Silkespind, gik den fremmede fra Vinduet og stod nu foran hende i Døraabningen.

Han var høj med brede, lige Skuldre. Overkroppen syntes for stor og tung til Underkroppen. Eller ogsaa var det Sindsbevægelse, der tyngede ham sammen.

Et Øjeblik saa han paa hende uden Ord. Saa gik han ind i Stuen og rakte Haanden frem imod hende.

— Godaften! — sagde han.

Fru Helvig gik nogle Skridt tilbage i Stuen uden at slippe hans faste lange Blik. Hun tog ikke den fremstrakte Haand.

— Hvorledes kommer De her, Hr. Hilsøe? — spurgte hun endelig, da hun fuldt var Herre over sin Stemme.

Verner Hilsøe gik frem imod hende og sagde uden at slippe sit Bliks faste Tag i hendes Øjne:

— Jo, ser De — Fru Hjarmer — jeg kom forbi derude paa Vejen. Saa hørte jeg Violinen — det var det gamle Stykke — og da vidste jeg, at det var Dem, som spillede. Saa sprang jeg over Gærdet, som jeg har gjort saa tidt, naar vi Drengene stjal Æbler i den gamle Herredsfogeds Tid.

Fru Helvig støttede sig til Skrivebordet og tvang sine Øjne bort fra hans.

— Hvornaar er De kommen tilbage fra Amerika? — spurgte hun.

— Ja se, saa vidt kom jeg nu ikke, Fru Hjarmer. Det blev kun til Tyskland og England og lidt i Rusland ogsaa.

Hvor den kendte dybe Stemme, som hun ikke havde hørt saa længe, gjorde godt i hendes Øre og hendes Hjærte!

— Hvorfor har jeg ikke hørt fra Dem i de fire lange Aar? — spurgte hun og saa paa sine Hænder.

Verner søgte atter at faa fat paa hendes Øjne, som skjulte sig bag de store, hvide Laag.

— Ventede De det? — spurgte han lavt.

Fru Helvig rejste Hovedet, skød Brystet frem og gik hen imod Salonbordet.

— De kunde have sendt mig Bud gennem En eller Anden! — svarede hun og tilføjede konverserende:

— Jeg vidste jo hverken, om De var levende eller død.

Hendes rolige, beherskede Tone skurrede mod hans Øre og mod den stærke Spænding i hans Hjærte.

Efter et Øjeblik's Tøven fulgte han hendes Skridt.

— Jeg hørte derude — sagde han, og Stemmen blev lavmælt under Kampen for at tvinge den Bitterhed, som fire Aars Adskillelse havde avlet i hans Sind, og som nu truede med at bane sig Vej igennem hans Ord — at De var bleven gift. — Kun et halvt Aar efter!

Fru Helvig spurgte med et hastigt Hovedkast om imod ham:

— Og hvad saa?

— Saa havde De vel glemt mig! — sagde han stille og ligefremt.

Fru Helvig lo nervøst:

— Saa hurtig glemmer *De* altsaa Deres gamle Venner!

Nu opgav han Kampen.

— Helvig Lønfeldt var min Ven — sagde han med haard og bitter Stemme — ikke Fru Hjarmer.

Helvig lagde Armen paa Ryggen af den brede Armstol ved Bordet. Hun bøjede sig frem og spurgte uden at se paa ham:

— Har De været vred paa mig i alle de fire Aar?

Han stod saa tæt bag hende, at hun med bankende Hjærte mærkede Pustet af hans Aande mod sin Nakke, da han svarede:

— Nej — ikke paa Dem!

— Ja, min Mand var da uskyldig — sagde hun og trak sig bort fra Stolen — Han kendte Dem jo ikke engang af Navn.

— Jeg var vred paa mig selv.

— Hvorfor? — spurgte Fru Helvig lavt og fortrød det i det samme.

— Maa jeg sige det?

Han bøjede sig frem imod hende og søgte at gribe hendes Haand.

Fru Helvig tog Haanden til sig og tav.

— Jeg skulde ikke have *spurgt* Dem den Aften — sagde han, og hans Stemme fik igen den haarde, næsten brutale Klang, som hun ikke kendte før i Tiden — Jeg skulde have taget Dem uden Ord.

Fru Helvig drog Hovedet til sig og søgte at værgе sig med sin korte, nervøse Latter:

— Taget mig? — Og med hvad Ret?

— Ret! — sagde han haanlig — det er ikke Ordet mellem Kvinde og Mand!

Der var noget i hans Ord, som betog hende mod hendes Vilje. Hun bøjede sig over Sirenerne for at skjule sin Bevægelse. Saa sagde hun, da hun atter følte sig Herre over sin Stemme:

— Forresten — jeg ved ikke af, at De spurgte mig.

— Aa jo — men De svarede mig, før det blev til Ord. De stod der og trak Dem kold og knejsende tilbage, endnu mens jeg fortalte, hvad der var sket. Det var Amtmandsdatteren, født og opvoxet i Velvære, altid paa det sikre og det visse — det var *hendes* Øjne, som svarede paa mit Spørgsmaal, inden det endnu var bleven til Ord.

Han havde talt sig varm, og Styrken i hans Ord overvandt alle de kølige Forbehold i hendes Sind. Nu vendte hun sig helt om imod ham og saa atter lige paa ham med sine mørke, graa Øjne, mens den fine Rynke tegnede sig ved Næseroden og løb op over den hvide Pande.

— Fader var lige død! — kom det i pludseligt Udbrud — Jeg stod ene — jeg var fattig. Saa skulde jeg have kastet mig bort og flygtet med Dem, som —

Hun standsede. Hun vilde ikke vække det bitre Minde i hans Sind.

— Har De glemt vore muntre Pensionatsdage, Fru Hjarmer? — spurgte han.

— Ja, hvad saa! — Hun lagde Hovedet trodsigt tilbage, mens hun stirrede paa ham under de halvlukkede Laag — Letsind og Kaadhed! — hvad var det andet?

Han svarede ikke paa hendes Spørgsmaal; men idet han søgte at tvinge hendes Øjne til sig med sit lange, faste Blik, blev han ved, som han havde begyndt:

— Og den ene lyse Nat — har De fortalt Deres Mand om den?

Fru Helvig blev forvirret. Hun havde ikke ventet saa lige til og dristigt et Spørgsmaal. Hans Sikkerhed fik Rødmen frem ved hendes Øre; og hun svarede usikkert og tøvende:

— Jeg — aa, jeg vilde ikke —

Han var ubarmhjærtig. Hans Blik slap hende ikke; og han bøjede Hovedet frem imod hende.

— Har De talt til ham om Lysthuset med de hvide Sirener?

— Han vilde ikke havde forstaaet det — sagde hun og saa til Siden — det vilde have smærtet ham til ingen Nytte.

— Og kanske han havde faaet Skrupler!

Den bitre Haan i hans Ord gav hende Overtag og Herredømme tilbage.

— Ja — kanske! — svarede hun og saa paa ham med et trodsigt Smil i den krusede Overlæbe.

— De havde Brug for den pæne Forlovelse — blev han ved, irriteret af hendes Ro — Der var skumlende Røster at stoppe Munden paa — blandt de forsmaaede i Pensionatet — de, som aldrig fik Lov at være med, naar Helvig Lønfeldt turede og festede med Ingeniør Hilsøe.

— Ja! — svarede hun og satte Haandfladerne mod de stærke Hoftebuer.

— Og Kammerherre Lønfeldts Datter vilde ikke være fattig — ikke stride for Livet og Kærligheden; — hun vilde sidde paa det sikre og det visse og have alle Menneskers Agtelse.

— Ja! — svarede hun endnu engang.

Nu endelig brød Trodsen i hendes Øjne Haanen og Bitterheden i hans Sind.

Hans Bryst bevægede sig tungt; og hans Stemme blev tyk og hæs for den Bevægelse, han vilde holde nede.

— Men *jeg* elskede Dem! — sagde han og knyttede uvilkaarlig sine Hænder.

Hun saa lige paa ham. Denne Gang veg Trodsen i hendes Øjne for det dybe Mørke, som undertiden pludselig kunde fordunkle dem.

— Det gjorde Hjarmer ogsaa! — sagde hun.

Han saa det Mørkeglimt, som saa ofte havde bragt hans Sind til at skælve; og han gennemlevede i et Nu sit Livs bitreste Skuffelse.

— Havde jeg haft Pengene — hviskede

han — og Anseelsen, saa havde De taget mig.

Fru Helvig tog hurtig Øjnene til sig og tav.

— Men den unge, rige Arving — fortsatte han i stigende Bevægelse, som han ikke længer brød sig om at bekæmpe — var pludselig bleven fattig og forstødt; — og saa tog De den pæne Mand med det pæne Navn og den pæne Stilling.

Fru Helvig gik fra Stolen ud paa Gulvet.

Hendes Sind var kommen i stærk Bevægelse. Hun hævede Hovedet og skød Brystet frem, mens Hænderne greb om hendes Midje, som de plejede, naar Et eller Andet tog hende.

— Han havde noget forud for Dem — begyndte hun ligesom i Selvforsvar — noget, som ikke er gjort med Navnet og Pengene.

— Og hvad er det?

— At man kan have Tillid til ham — den Tillid, som en Kvinde sætter over alt andet hos den Mand, der skal være hendes Børns Fader.

— Hvilken Tillid?

— At han kan bringe alt som Offer for sin Kærlighed til hende.

— Og den Tillid kunde De ikke have til mig?

— Hvis jeg havde været *det* for Dem, som jeg var for ham, saa havde De ikke begaaet — ikke skrevet Deres Onkels Navn efter paa Vexlen.

Nu var det endelig sagt -- alligevel.

— Haa! — den gamle Gnier, som jeg skulde arve og som holdt mig saa knapt, at mine Studiefæller maatte hjælpe mig! — Og *det* var saa stor en Brøde, syntes De, at De ingen Tillid kunde have til mig efter det?

— Det var nok til at ødelægge Deres Fremtid — og dens, som vilde have knyttet sig til Dem.

Hun standsede og vendte sig pludselig helt imod ham.

— Ser De, Verner Hilsøe, den pæne Mand, som De kalder ham — *han* havde alene for sin Kærligheds Skyld ikke gjort

det. Hos ham er det omvendt. Kun ét kunde faa *ham* til at bryde Lov og Ret — Kærligheden til mig. Hvis *min* Lykke stod paa Spil — ja *saa* kunde han gaa i Tugthuset, om det skulde være — se det er Tilliden!

Verner støttede sig til Armstolens Ryg, hvor Helvig nys havde staaet. Hans Øjne havde fulgt hende ufravendt under hendes lange Tale, under hendes stærke Gang frem og tilbage over Tæppet. Nu var det forbi med hans Styrke. Han saa tungt paa hende med en trofast Hunds Blik, der straffes uretfærdigt og ikke formaar at gøre sig forstaaelig.

Endelig sagde han lavt og stille:

— De er altsaa lykkelig nu?

Det havde hun ikke ventet; saa beslutsomt og konsekvent et Ord havde hun som Kvinde ikke ventet. Det ængstede hende og bedrøvede hende for den dybe Sorg, der laa bag de lavmælte Ord. Men Skridtet var nu gjort. Pligten var sket Fyldest. Der forsvævede hende en Sætning, hun fornylig havde læst et eller andet Sted: Lykkelig er

den, som forstaar at glemme, hvad der ikke længer staar til at ændre.

Hun samlede sig sammen som til et sidste Slag.

— Ja, jeg er lykkelig! — sagde hun og hævede Hovedet uden at se paa ham, idet hun tvang sig til at tro paa Sandheden af sine egne Ord; og for at ingen Tvivl endnu skulde være tilbage i hans Hjærte, føjede hun til:

— Og jeg vil være ham en god og trofast Hustru til min Død!

Verner stod endnu tøvende og støttede sig mod Stolen. Saa rettede han sig langsomt op, gik hen imod hende og strakte Haanden frem:

— Saa lev da vel, Fru Hjarmer! — sagde han.

Atter undrede hun sig uden selv at vide, hvorover. En egen Ængstelse greb hende om Hjærtet, idet hun tog hans Haand og spurgte:

— Rejser De nu med det samme?

— Ja! — svarede han.

— Hvornaar er De da kommen? —
spurgte hun og trak Haanden til sig.

— Iaften!

Nej! han maatte ikke gaa — ikke endnu.

— Hvorfor kom De? — spurgte hun uden
at se paa ham.

— Jeg havde to Ærender her paa Egnen;
og nu er de begge fra Haanden.

— Sig mig dem! — bad hun.

— Det første vil næppe interessere Dem! —
sagde han og belavede sig paa at gaa.

— Aa jo — fortæl mig lidt om Dem
selv! — bad hun igen.

Han saa hastig op paa hende, men traf
ikke hendes Blik. Saa begyndte han at for-
tælle.

— Jeg traf i Cøln en tysk Cementfabri-
kant. Vi rejste sammen en Tid; og da han
hørte, at jeg kendte til Ler- og Stenindu-
strien — det var jo Meningen, at jeg engang
skulde have overtaget Værket her paa Tegl-
gaarden — saa tilbød han mig at være hans
Agent. „De er af Dem, som ikke slaar Rod!“
— sagde han. — „Rejs nu Verden rundt

og agenter for mig!“ Han forlangte kun, at jeg skulde stille en Sikkerhed paa 5000 Mark for de store Rejseudgifter og saa, at jeg skulde skaffe mig et første Klasses Udstyr.

— Kunde De det? — spurgte Fru Helvig interesseret.

— Jeg tænkte, den gamle skulde hjælpe mig.

— Og nu har De været hos ham?

— Ja, det var mit første Ærende.

— Hvad sagde gamle Hilsøe?

— Kan det interessere Dem, Fru Hjarmer?

Nu var det hende, som i Bitterhed mindedes de gamle Dage.

— Vi var dog engang Venner! — sagde hun og saa bort, mens den fine Panderynke tegnede sig over Næseroden.

Verner søgte forgæves at fange hendes Blik. Saa fortalte han videre:

— Jeg sørgede for, at ingen saa mig. Han havde jo forbudt mig nogensinde at vende tilbage til Gaarden og Egnen — jeg, som havde gjort Navnet Skam!

— Og hvad svarede han?

— Da jeg nævnede Sikkerheden, som skulde stilles, blev han rasende ved Tanken om, at *han* skulde vise *mig* Tillid efter Vexel-Historien. Han glemmer ikke, Gamle Hilsøe. Hvad der engang har bidt sig fast i ham, kommer aldrig mere løs. Men saa løb Galden af med mig. Jeg tog mig for at sige ham Sandheden, som jeg gjorde den første Gang, han kastede mig paa Porten.

— Aa Verner — alting forspilder De med Deres Heftighed!

— Jeg sagde ham, at om han i sin Tid havde ladet sin Søsterdatter faa den fattige Styrmand, som hun holdt af, saa havde han ikke lagt hende i Graven, — saa havde han ikke behøvet at give hendes uægte Søn det Navn, som han jo siden gjorde Skam. — Aa jeg kunde have slaaet ham ihjel for alt, hvad han har gjort mod min stakkels Moder og mig!

Fru Helvig knyttede Hænderne i uvilkaarlig Vrede.

— Den gamle Bøddel! — Saa var det

altsaa spildt, det hele? — sagde hun og saa paa ham med det mørke, pludselige Glimt i sine graa Øjne.

Verner mærkede ikke hendes Blik. Hans Tanker var ved den gamle, som havde forbitret hans Liv fra Barndommen.

— Maaske var det Samvittigheden — sagde han eftertænksomt — Eller han var bange for, hvad jeg kunde finde paa at gøre med mig selv; — for da jeg aabnede Laagen, kaldte han mig tilbage i Haven, tog sin Brevtaske frem og gav mig fem Hundred-kronesedler. Dem kunde jeg ekvipere mig for — og hvad Sikkerheden angik, saa kunde jeg jo sige til Fabrikanten, at min Onkel var død. Men jeg skulde rejse bort saa hemmeligt, som jeg var kommen. Han vilde ikke have Snak paa Egnen om mit Besøg.

Fru Helvig havde nærmet sig ham i dyb Medfølelse. Nu spurgte hun, som Hjærtet fødte Ordene, uden at give sig Tid til at overveje dem forinden:

— Og saa kom De hen til mig?

Atter saa han hurtig op paa hende; og denne Gang mødtes deres Blik.

— Ja, Fru Hjarmer! — sagde han — for Dem galdt mit andet Ærende.

— Om jeg nu ikke havde været alene?

— Jeg var ikke rejst, før jeg havde truffet Dem.

Der var noget i hans Stemme, som tvang hende til Forsvar paa ny.

— De maa vide, Fru Hjarmer — føjede han til, og hans Stemme bævede saa stærkt, at ogsaa hun kom til at skælve — Intet har naget mig i disse fire Aar som Uvisheden om Dem.

— Hvilken Uvished? — spurgte hun sagte.

— Jeg syntes, De tilhørte mig — siden den ene lyse Nat! — kom det næsten hviskende — Og da jeg hørte, De var bleven gift, saa tænkte jeg: det er din Skyld; du skulde have fulgt din første Indskydelse; nu bøder baade hun og du, fordi du ikke lød Instinkt; du skulde taget hende den sidste Aften i Stedet for at spørge, — som en

Mand tager den Kvinde ind til sig, der er hans.

Fru Helvig kæmpede ikke mere for at skjule sin Bevægelse. Hans Ord havde overrumplet hende; hun bøjede sig frem og spurgte næsten aandeløs:

— Og nu — hvad vilde De da nu?

Verner rettede sig, traadte hurtig ganske nær til hende og tog hendes Øjne fangen med sit lange faste Blik.

— Jeg vilde vide, om Fru Hjarmer var lykkelig — eller om Helvig Lønfeldt var min som i gamle Dage.

Fru Helvig skjulte det mørke Glimt i sine Øjne under de halvlukkede Laag, idet hun drog Hovedet til sig og forgæves søgte at tvinge sin Stemme til Kulde og Ro.

— Og om jeg nu — om Fru Hjarmer ikke havde været lykkelig —?

Verner bøjede sit Ansigt ind mod hendes — saa tæt, at hun mærkede hans varme Aande mod sin Pande, idet han svarede:

— Saa havde jeg taget Helvig Lønfeldt med mig ud i den store, frie Verden!

VII

Frøken Sindal kom hurtig ind fra Spisestuen. Da hun saa den fremmede, standsede hun med et Udraab og stirrede forbavset paa ham.

Fru Helvig og Verner for fra hinanden; og hendes Hænder gav sig et hastigt Ærende ved Broderiet paa Bordtæppet.

— Aa undskyld!

Frøken Sindal gjorde Mine til at trække sig tilbage; men hendes store, blaa Øjne slap dem ikke.

Fru Helvig blev hurtig Herre over sin Bevægelse.

— Værsgo, Frøken Sindal! — sagde hun — kom De kun!

Mens den unge Pige nærmede sig Bordet, forestillede Fru Helvig:

— Ingeniør Hilsøe — Frøken Sindal!

Verner gjorde et kort Buk uden at se paa den unge Pige, som endnu ikke var kommen sig af sin Forbavselse.

Fru Hjarmer tog Broderiet op og gav sig til at folde det meget omhyggeligt sammen.

— Hr. Hilsøe er en gammel Ven af mig — sagde hun roligt — Han er her paa Gennemrejse. Vi har spillet saa meget sammen i Pensionatet. — Vilde De mig noget, Frøken Sindal?

Den unge Pige strøg den askeblonde Lok bort fra Øjnene.

— Ja, Ellemor ligger og kaster sig i Søvnene. Hun er saa hed i Panden. Jeg er bange, hun har Feber, Fru Hjarmer.

Fruen saa hastig op.

— Nu skal jeg komme! — sagde hun og lagde Broderiet ned i Sykurven.

Saa vendte hun sig om mod Verner, som af hendes Blik og Holdning forstod, at nu maatte han gaa.

Han rettede sig op, gjorde et Skridt imod hende og rakte Haanden frem.

— Farvel, Fru Hjarmer! — kom det tungt og lavt, mens hans Øjne søgte hendes for sidste Gang.

Fru Helvig blev nervøs ved hans Blik, der ikke ænsede Frøkenens Nærværelse.

— Farvel, Hilsøe! — sagde hun højt og roligt og tog hans Haand.

Han beholdt den et Øjeblik i sin. Da hun lempeligt trak den til sig, hviskede han:

— Saa blev det, som De vilde, for os to!

Fru Helvig gik fra ham, bag om Stolen, henimod Frøken Sindal.

— Lykke paa Rejsen! — sagde hun.

Der var en ganske svag Skælven i hendes Stemme; og den fine Rynke kom til Syne ved Næseroden, mens hun saa paa ham fra Siden under de halvlukkede Laag.

Verner vilde have sagt noget mere; men da han mærkede, at Stemmen svigtede ham, saa blev det kun til et sidste smærteligt Blik.

Uden at ænse Frøken Sindal vendte han sig og gik imod Havestudøren, hvorfra han var kommen.

Ogsaa Fru Helvig glemte i dette Øjeblik,

at der var en tredje til Stede. Hun fulgte ham over Tæppet; og da han vendte sig i Maaneskinnet fra den aabne Dør, gengældte hun hans Blik og nikkede langsomt til ham.

Saa lukkede hun Døren efter ham og blev et Øjeblik staaende ved Skrivebordet med Ryggen mod Stuen for at overvinde dette sidste, stærke Indtryk.

VIII

— Saa fik De da Ingeniøren at se alligevel!
— sagde Fru Helvig højt og muntert, idet hun gik tilbage til Bordet.

Frøken Sindal søgte forgæves et Spor af Bevægelse i hendes hvide beherskede Træk. Saa sagde hun alvorligt:

— Han elsker Dem jo, den stakkels Mand!

— Elsker og elsker! — det er saa nemt at sige.

— Nogle siger det, og andre gør det, — Frøken Sindal lod sig ikke saadan afspise, naar hun først havde sat sig noget i Hovedet — Men ham tog man ikke fejl af.

Fru Helvig standsede ved Flygelet, hvor Violinen laa. Saa gennemløb hun i Tanken det forunderlige, som var sket, og sagde forklarende:

— Jeg havde taget Violinen frem og stod og spillede. Saa var der En, som nævnede mit Navn, og saa stod han dér — ved det aabne Vindu.

— Om nu Herredsfogeden havde været hjemme! — spurgte Frøken Sindal og tænkte bekymret paa, hvor galt det kunde være gaaet.

— Han saa jo, at jeg var ene i Stuen.

Hvor let og ligegyldigt hun tager det! — tænkte den unge Pige.

I det samme faldt en Tanke hende ind, som ikke lod hende Fred.

— Maaske kender de ikke hinanden? — forsøgte hun.

— Nej — Hjarmer kender ham ikke, har aldrig hørt hans Navn.

Nu mærkede Fru Helvig, hvad hun tænkte paa, og indsaa, at det bedste, hun kunde gøre, var at give Frøken Selma, hvis gode Hjerte og fuldkomne Paalidelighed, hun kendte af Erfaring, sin Fortrolighed i denne Sag.

Hun tog hendes Haand, drog hende med

sig hen til Bordet, satte sig selv i den bløde Armstol og gav hende Plads paa den lave Puf foran sig.

— De maa ikke dømme! — sagde hun og saa ind i den unge Piges store, troskyldige Øjne med sit varme mørke Blik — Der er Ting, som man næppe selv forstaar; — hvorledes skal man da gøre dem begribelige for andre? — Nu da De har set saa meget, saa er det bedst, at De faar klar Besked.

Hun tog hendes buttede Haand mellem begge sine og fortsatte:

— Ser De, Selma — Verner Hilsøe og jeg var engang gode Kamerater. Da jeg boede paa Pensionatet i Byen, spillede vi sammen og festede sammen. Vi var unge, stærke og smukke begge to.

— Og saa gav De ham Haab? — afbrød Selma med store interesserede Øjne.

Fru Helvig blev lidt usikker. Nu hun genkaldte sig den gamle, muntre Tid og fortalte om den til en ung Pige, hvis Forstand og Følelse var saa sund og ligetil, begyndte hun uvilkaarlig at retfærdiggøre sig.

— Jeg var jo kaad og letsindig! — sagde hun — men jeg er bleven saa forkælet som eneste Barn. Fader lod mig faa alt, hvad jeg bad om. Og ser De, da saa Hjarmer — da jeg blev forlovet —

— Saa nævnte De ikke noget om *det* — om den anden?

Frøken Selma vilde gøre hende det lettere ved at komme Tilstaaelsen i Forkøbet.

— Jeg *vilde* gøre det — det var min første Indskydelse at fortælle ham det hele; men jeg opsatte det fra Dag til Dag, — og saa — De kender jo min Mand — De ved, hvor gammeldags han er! — Saa tænkte jeg: hvorfor skal jeg bedrøve ham? — Man griber saa let fejl, naar man følger sit Instinkt, tænkte jeg.

Frøken Selma havde et Spørgsmaal paa Læben. Hun ventede, at Fru Helvig selv skulde sige det; men da hun blev siddende og stirrede frem for sig uden at gøre Mine til at fortsætte, saa kunde Frøken Selma ikke dy sig:

— Havde De været rigtig forlovet med den anden?

— Forlovet?

Fru Hjarmer rejste Hovedet, mens Overlæben krusede sig bittert.

— Altid skal der være en Skuffe — en Rubrik. Kan man ikke more sig sammen, naar man er ung, uden at være forlovet?

— Jo, ude hos os paa Landet! — men i Byen — og i Deres Stand, Fru Hjarmer?

Fru Helvig rejste sig og gik ud paa Gulvet, mens hun skød Brystet frem og førte Hænderne ned langs Midjen.

— Det er netop Sagen! — sagde hun — Knud vilde aldrig have forstaaet det. Derfor tav jeg. Jeg tænkte jo, at jeg ikke skulde se Hilsøe mere. — Jeg troede ham i Amerika. Og saa staar han pludselig her — i denne indelukkede Stue! — I den lyse Nat dukker han op, som havde Violinen draget ham!

Fru Helvig vendte sig hurtig om mod den unge Pige og lagde sin Haand om hendes Nakke:

— Aa, Selma! — sagde hun i pludselig Ængstelse — dette maa Hjarmer ikke vide! — Hører De, dette ene maa han ikke vide. Nu rejser Hilsøe jo tilbage, hvor han kom fra. Saa er alting glemt og slukket — som et Sankt Hans Blus, der flammede op en sidste Gang, før det slukkedes for stedse i den lyse Nat.

Frøken Selma greb hendes Haand og saa alvorligt ind i Fru Helvigs graa Øjne, der var blevne store og dybe:

— Jeg skal aldrig nævne det, Fru Hjarmer — det kan De stole paa! — Det vilde være Synd imod ham; for det vilde gøre ham saa ondt.

Hendes blaa Øjne duggedes, mens hun sagde det; og der kom en pludselig Rysten over hende som af Kulde.

I det samme ringede det paa Entrédøren. To korte Klemt og saa et langt.

— Det er Doktoren! — sagde Fru Helvig og rettede sig op.

Frøken Selma aandede lettet.

— Aa Gudskelov! — sagde hun og ry-

stede den Uhyggefølelse af sig, som nys havde grebet hende — Det er, som om her vrimlede Spøgelser ind med Maanelyset.

— Er De elleskudt, Frøken Selma? — spurgte Fru Helvig og smilede.

Frøken Sindal var paa Vej for at lukke op i Entréen.

— Aa, jeg tror, det er Sirenerne! — sagde hun ved Døren ind til Kontoret — De dufter saa stærkt!

Fru Helvig saa sig om mod det store Krystalglas.

— Sirenerne? — gentog hun i Tanker, mens Frøken Selma gik ud gennem Kontoret og lod Dørene staa efter sig.

IX

Doktorens dybe, godmodige og hæse
Stemme lød ind fra Kontoret:

— Naa naa, lille De — er det saa slemt?

Fru Helvig rejste sig og gik ham i Møde
i Døren.

— Godaften, Doktor! — Hun rakte ham
Haanden, som han rystede med sin korte
behaarede Bjørnelab.

— Godaften, Fru Hjarmer!

Saa tog han den store, bløde Hat af —
dens brede Skygge kunde bøjes i alle mu-
lige Retninger efter Sol og Regn — og tør-
rede Sveden af Panden med Bagen af sin
Haand.

Han blev staaende midt paa Gulvet og
pustede, med de tykke, solbrændte Kinder

halvt skjulte af det vildtvoxende Fuldkæg, mens hans smaa skarpe, lysblaa Øjne med deres hemmelige Munterhed plirrede lystigt fra den ene til den anden.

— Sidder De ogsaa og fanger Griller i Maaneskinnet? — spurgte han og skottede til Fru Helvig fra Siden.

— Nej, men Frøken Sindal siger, at Ellemor vist har Feber.

— Det har vi allesammen, naar vi skal ha' Kindtænder!

Pludselig greb han ud efter Luften, som om han skulde kvæles.

— Puh ha! — Det er denne Bestandighed i Sæderne, som vi har her til Lands!

Den klare Sved trillede ned langs Næsen fra den brede runde Pande, der var hvid, saa langt Hatteskyggen rakte.

— Hvad er der nu i Vejen, Doktor? — spurgte Fru Helvig, mens Frøken Selma tog hans Hat og hængte den paa Nodestolen.

— Ikke saa meget som en Unze Luft i den velsignede, lyseste Nat! — sagde han

og rystede fortvivlet paa det runde Hoved med det tykke brune Haar.

— Hvad vil De have, vi skal gøre? —
Fru Helvig pegede mod Haven — Vinduet
staar jo aabent!

Doktor Sylt maalte Ruderne med et hurtigt Blik, mens han skyndte sig hen over Tæppet til det store tredelte Fag til venstre for Karnappen med Glasdøren.

Han rakte sin førladne, duknakkede Krop over det lange Blomsterbord, som dækkede Vinduet for neden.

Han fik Krogen lirket op, men Vinduet var og blev lukket.

— Naturligvis — sagde han med komisk Fortvivlelse — det er sømmet fast!

— Det er for Blomsterne! — sagde Frøken Selma og lo.

— Naa, de behøver maaske ingen Luft!

De to andre Ruder derimod gik hurtig op. Da han kom til Vinduet til venstre i Karnappen, saa var det igen galt.

— Og *det* er kulørt — som i en Kongebegravelse!

Men Vinduet til højre fik han smældet op. Han stod et Øjeblik i Maaneskinnet og sugede Luften til sig, saa det stønnede igennem ham.

Saa gik han synlig lettet tilbage.

— Det er denne ulyksalige Tilbøjelighed til at sidde lunt og godt inden Døre! — sagde han og slog Jakken vidt op for rigtig at faa Kropvarmen ud.

— Skulde vi to enlige Kvinder maaske rende paa Landevejen om Natten! — spurgte Frøken Selma og lo ham op i Øjnene.

Doktoren trak op i de vide Buxer, der hængte ham om Maven, som om han skulde tabe dem.

— Ja Gu' min Sæl skulde de saa — sagde han og satte sig i Armstolen — om jeg maatte raade!

— Det var jo nydeligt! — sagde Fru Helvig og lo. Saa bøjede hun sig over imod ham og saa vist paa ham med sine mørke, graa Øjne:

— Ved De, hvad jeg tror?

Doktor Sylt skævede til hende med sine

smaa, skarpe Øjne, hvor den hemmelige Munterhed var længere fremme, end den plejede. Han forstod strax, hvad hun mente.

— Ja jeg ved! — sagde han og slog med Haanden — Men det passer ikke!

— De har været til Fest i Byen! — fortsatte Fru Helvig i samme inkvisitoriske Tone.

— Vist har jeg ikke nej. For jeg kom allerede med Otte-Toget. Men jeg har været indenfor hos Landinspektøren og gratuleret Fødselsdag. — Ja, tænk, det havde jeg glemt. Jeg kom først til at huske paa det, da jeg sad og spiste til Middag paa „La France“. Saa tog jeg strax hjem.

— Stemningen var nok høj hos Landinspektøren? — frittede Fru Helvig.

— Ikke mer end som det bør sig! — Den var lige paa det Punkt, hvor Folk opdager, at de er født med Instinkter.

Doktoren lagde sig med et selvtilfredst Grynt tilbage i Armstolen for rigtig at gøre sig det bekvemt.

— Se saa, nu er Doktoren paa sin Kæp-

hest! — sagde Frøken Selma, som havde sat sig foran ham paa Puffen.

— Ja, Instinkterne, mine Damer —!

Doktoren spillede med Fingrene mod hverandre, som han plejede, naar han forfægtede én af sine mange Theorier.

— Se nu for Exempel mig! — Hvis jeg ikke alle Dage havde fulgt mine Instinkter, saa sad jeg nu med en ødelagt Mave — eller Kræft i Leveren. Der er ikke noget, som ruinerer et Menneske aandeligt og legemligt, som det at gaa rundt og kæmpe mod sine Lyster. Selv den kraftigste Konstitution taa-ler det ikke i Længden.

— Men hvis De nu havde haft lutter onde Instinkter, Doktor Sylt? — spurgte Frøken Selma.

— Onde Instinkter? — Doktoren smilede overbærende med Hovedet lidt paa skraa — det vil jo bare sige sunde, naturlige Instinkter, som er bleven forsømte. Se bare til mig. Jeg ejer ikke ét ondt Instinkt tilbage. Og hvorfor? — Fordi jeg altid strax har

givet efter og gjort, hvad jeg fik Lyst til. Mine „onde“ Instinkter er udsultede, længe før de kunde naa at gøre Skade. For De maa vide, mine Damer, at de saakaldte onde Instinkter trives kun i det Forbudtes Sump. Men i den Mistbænk skyder de ogsaa som Græskar i Hønsemøg.

— Skam Dem, Doktor Sylt! — sagde Fru Helvig og forsøgte at se stræng ud — som De taler! — Men kom nu op og se til Ellemor!

Doktoren rejste med Besvær sin føre Overkrop af den bløde Stol.

— Ja — nu gaar vi op og hilser paa Kindtanden. Og bagefter — saa holder jeg Damerne med Selskab, til Manden kommer hjem. Hvad siger De?

— Aa ja, Doktor Sylt! — Frøken Selma, som var hans særlige Yndling, hoppede i Sædet af Glæde — ikke sandt, Fru Hjarmer — nu kan vi alligevel ikke sove?

— Nej! — og Doktoren ved jo, at vi har Whisky og Sodavand i Huset.

— Whisky? — Doktorens smaa, skarpe Øjne rullede af Velbehag — Aa ja — det er det eneste onde Instinkt, som jeg ikke helt har faaet udsultet — endnu.

I FULDMAANESKIN

Da Doktoren havde været oppe og set til Patienten, satte han sig atter ned i Dagligstuen hos Fru Helvig og gjorde sig det mageligt i en af de brede Armstole.

Frøken Sindal kom ind fra Spisestuen, hvor hun havde hentet Whisky og Soda-vand paa Buffet'en.

— Her skal De se, Doktor Sylt — her kommer jeg med Deres onde Instinkt!

Doktoren skuttede sig af Glæde.

— Gud velsigne Dem! — sagde han og gned sine Bjørnelabber, før han tog fat paa Anretningen — Det skal gøre godt!

— Fru Hjarmer! — et lille Stænk i Sommernatten? — Han løftede Flasken over hendes Glas.

— Det kan De vist spare Dem! — sagde Frøken Selma; men Fru Helvig greb i det samme Glasset og hævede det imod Flasken:

— Skænk kun!

Doktorens smaa, skarpe Øjne saa hurtig til hende fra Siden.

— Naa, det var ret! — sagde han og skænkede.

Frøken Selma, som blev saa tung i Hovedet, naar hun drak stærke Ting, holdt Haanden over sit Glas.

— Tak! — Jeg maa vist op til Ellemor!

— Som jeg sagde Dem — Doktoren pirrede hendes Fingre væk fra Glasset og skænkede alligevel — Barnet skal bare sove. Sæt De Dem nu her hos os!

Fru Helvig stødte sit Glas mod hans.

— Skaal, Doktor Sylt!

Overlæben krusede sig til det ubestemmelige, halvt smærtelige Smil, som hendes Omgivelser kendte saa godt, men som de ikke kunde tyde; og mens det tindrende Mørkeglimt tændtes i hendes store graa Øjne, hævede hun Glasset og sagde:

— Leve Instinkterne — baade de gode og de onde!

— Den Skaal drikker jeg ikke med! — sagde Frøken Selma og satte Glasset fra sig med et Smil.

Doktoren plirrede med de smaa, skarpe Øjne:

— Saa siger vi: Leve Sommernatten! — Den Skaal kan enhver drikke — og det kommer ud paa det samme.

Han drak langsomt sit Glas ud, sugede Vejret dybt til sig gennem Overskægget og vendte Hovedet mod de lyse Firkanter, som Maaneskinnet tegnede over Tæppet.

— For ser De, mine Damer — fortsatte han med sin dybe Stemme, der nu lød helt alvorlig — I saadan en velsignet, lys og stille Sommernat vover Pan sig frem fra sine Skove og gaar paa Æventyr med sin Fløjte.

Fru Helvig lænede Hovedet tilbage mod Stolens Ryg og stirrede under de halvlukkede Laag ud i Maaneskinnet.

— Tror De, han strejfer saa højt mod Nord, Doktor?

— Om han gør! — han er den sidste Nomade! — Doktoren sænkede Stemmen og gav sig hen i sin Stemning — Maaneskinnet frister ham ud over Sletterne — helt ned til Menneskers Boliger —

Saa bøjede han sin forladne Overkrop frem imod Lyset og pegede ud i Haven, hvis tyste Aandedræt bølgede ind over Stuen gennem de aabne Vinduer.

— Tys! — kan De høre ham i Haven derude? — Kan De høre, hvor han lokker med sin Fløjte? — lokker alt det frem, som har ligget gemt i os hele Aaret rundt. Vi aner knap, vi har det, før vi mærker, det pibler og siver i os. Og mens Maanen skinner paa os, falder det som Skæl fra vore Øjne, og vi føler med ét, at vi er ganske naturlige Menneskebørn.

— „Og Mennesket saa, at det var nøgent“! — citerede Fru Helvig med Blikket tabt i den Edens Have, som Maanen tryllede frem for hendes Øjne.

— Akkurat Fru Hjarmer! — lød Doktorsens dybe Stemme — For Slangen, som

fristede Fru Eva i en lys og stille Sommer-
nat — det var Pan med Fløjten. Og Elver-
pigen, der slog Ridderen „over hans Herde
god, saa Slaget gjaldt i hans Hjerterod“ —
det var bare Pan. Ham er det, som lokker
os stakkels Mennesker bort fra Orden og
Lov — fra det visse og tilvante — ud i det
store befriende Syndefald.

Frøken Selma drog Blikket til sig fra
Maanelyset, som ogsaa havde kaldt paa
hende.

— Fy, som De taler, Doktor Sylt! —
sagde hun og saa mut til ham.

— Det er bare et Ord, lille Frøken! —
lød Doktorens Stemme stille og overbevi-
sende — Syndefaldet, det er bare en gal
Etikette, som en stakkels forsulten Digter
har fundet paa i Tidernes Morgen for at
forholde sig til de almægtige Præster, der
lagde Verden i det onde. Siden blev det
Sprogbrug. Men Ordets virkelige Mening —
det er Instinktets Frigørelse.

Fru Helvig svarede fra sine egne hemme-
lige Tanker:

— Hjærtets Stemme, hedder det vist og-saa — dets ene saliggørende Lov!

I det samme rejste hun sig, som var der noget, hun *vilde* gøre Ende paa nu.

— Eller Slangen, Fru Hjarmer! — sagde Doktoren uden at slippe Maanelyset — Eller Pan! — eller Elverpigen! — det kommer altsammen ud paa Et.

En Vogn rullede ude paa Vejen og standsede foran Trappen.

— Hvad er det?

Frøken Selma rejste Hovedet og lyttede.

— Det er vel Herredsfogeden! — sagde Doktoren og samlede sig langsomt sammen.

— Saa tidlig! — Fru Helvig standsede ved Flygelet og saa mod Døren.

Frøken Selma løb ud gennem Kontoret.

— Ja, det er Hr. Hjarmer! — raabte hun tilbage.

II

— Godnat, Anders! — lød Herredsfogedens klare, lidt nervøse Stemme gennem den aabne Dør.

— Tak, lille Frøken!

Saa kom han ind fra Kontoret med Frøken Selma efter sig. Hun bar den store Notarialprotokol hen til Rygebordet foran Reolen.

— Det var da tidligt! — sagde hun.

Doktoren havde rejst sig og løftet op i Buxelinningen.

— Godaften Herredsfoged! — sagde han og rakte ham Haanden.

Hjarmer blev glad overrasket ved at se ham.

— Næ — Godaften, Doktor — er De her?

Saa kom han i Tanker om sit Barns Sygdom og spurgte med ængstelige Øjne, idet han saa fra Doktoren til sin Kone og tilbage igen:

— Det er da ikke Ellemor?

Fru Helvig gik henimod ham:

— Nej — hun havde lidt Feber, men nu sover hun igen!

Hjarmer aandede lettet op.

— Naa Gudskelov! — sagde han og kys-sede sin Kone, som hastig vendte Kinden til, mens den fine Rynke tegnede sig ved Næseroden.

— Godaften, Kæreste!

Fru Helvig greb hans Frakkeærme uden at se paa ham:

— Kom lad mig hjælpe dig!

— Næ — du skal virkelig ikke!

Hjarmer gjorde sig fri, tog selv Frakken af og gav den til Frøken Sindal, som hængte den ind i Kontoret.

— Ja, tænk! — sagde Herredsfogeden, da han vel var kommen til Sæde i Armstolen — Det kunde jeg saamænd have sparet mig.

— Hun havde maaske betænkt sig, den gamle? — spurgte Doktoren og tog atter Plads.

Hjarmer glattede sine hvide, velplejede Hænder imod hinanden.

— Hun var død ti Minutter, før jeg kom!

— Sikken et Gravøl, der bliver hos Jens Peersen! — lo Doktoren — Nu hun ikke fik Tid at tage Sølvtøjet fra ham.

— Ja — ikke?

Herredsfogeden strøg sig træt over Panden med de magre, hvide Hænder.

— Aa det gør godt at være hjemme igen! — sagde han og satte Ryggen rigtig til Rette i Stolen.

— Er du træt, min Ven? — spurgte Fru Helvig deltagende.

— Naa — træt —

— Det er vist Hovedet nu igen! — sagde Frøken Selma og saa prøvende paa hans nervøse Øjne.

— Ja, lille Frøken — Herredsfogeden vendte Hovedet og smilede træt til hende — det er Hovedet nu igen.

— Har De flere af Deres Pulvere? — spurgte Doktoren med et hastigt Sideblik fra de smaa, skarpe Øjne.

— Jo, jeg har vist en tre, fire Stykker.

Doktoren slog ham paa Skulderen.

— De maa ikke gi' Dem over, Herredsfoged! — Hvad der er kronisk, maa man bekæmpe — det akute skal man bøje sig for; det er min Theori.

Saa tog han Whiskyflasken og skænkede i det fjerde, tomme Glas.

— Nu drikker De et Glas med, inden jeg gaar hjem til mine fire moderløse Drenge.

Herredsfogeden standsede ham, da han havde skænket lidt.

— Sikken en Køretur, hvad? — Doktoren lod Sodavandet bruse ned i Hjarmers Glas.

Herredsfogeden tog Glasset og drak.

— Ja, jeg maa nu tilstaa — sagde han — iaften var den ikke saa slem.

— Slem! — Doktoren rystede paa Hovedet og saa mod Loftet — Gud velsigne Dem! — Saadan en Nat!

Saa vendte han sig mod Fru Helvig, som ordnede noget henne paa Kaminpladen.

— Kom nu her, Frue, og drik ud!

— Tak, jeg skal ikke have! — sagde hun uden at se sig om.

— Hvad er nu det for noget? — Før sad De jo og blev ganske poetisk. — De maa ikke lade Dem smitte af Deres Mand. Det ved De da nok, at de tørre Jurister — de har Cancelliblæk i Aarerne i Stedet for Blod.

Hjarmer smilede træt.

— Ja, der skal jo nogen til det værste, Doktor! — Men alvorlig talt — naar man sidder stille paa en Vogn og Engene damper omkring En, saa bliver det alligevel ret køligt i Længden — ikke?

Fru Helvig kom til fra Kaminen.

— Jo — og Doktoren kan man ikke regne! — sagde hun — De hænger jo den hele Dag paa en Cycle. Men min Mand, som er et Stuemenneske —

— Og Herredsfogeden — faldt Frøken Selma i — faar næsten altid sin Hovedpine,

naar han skal sidde og rumles sammen paa en Vogn.

Doktoren slog med Haanden, som viftede han til en Flue.

— Ja — ja — det kommer af al den Bestandighed i Sæderne. Ved De hvad, Herredsfoged — jeg kunde have Lyst til at ordinere Dem det samme, som jeg gav Jomfru Berg oppe paa Teglgaarden forleden.

— Aa, Jomfru Berg! — sagde Hjarmer og lo.

— Hvem skulde forresten tro — blev Doktoren ved — at det Rivejærn engang var en ung og fejende Landsbyskønhed? Nu er hun bleven hellig af at sidde godt og lunt hos gamle Hilsøe i alle de mange Aar.

— Naa, hvad var der saa med hende? — spurgte Hjarmer og skjulte en Gaben med sin hvide Haand.

— Hun plager mig altid med sine sure Væsker, som hun kalder sit lille, indbildte Mavetilfælde — og Mixturen —

— Det var vel den røde Saft? — Fru Helvig trak Overlæben op til Smil.

— Ja — svarede Doktoren med urokkelig Alvor — det var min bekendte Universal- og Mirakelsaft, — den vilde ikke virke.

— Hvad ordinerede De saa? — spurgte Fru Helvig.

— Ja, saa tabte jeg Taalmodigheden forleden. Jeg følte paa Pulsen, saa paa Tungen; og saa sagde jeg: „De maa ud at danse, Jomfru Berg!“ — „Danse?“ — „Ja, De maa absolut danse!“ — sagde jeg — „ligesom paa Høstgilderne i gamle Dage; — og hvis De kan, saa syng til! — rigtig af fuld Hals, at vi kan faa Surheden af Væskerne“.

— Jomfru Berg — danse! — Hjarmer lo ved Tanken.

— Ja, hun er jo da kun et halvt Hundrede; — og Dansen var engang hendes ømme Side, har jeg ladet mig fortælle.

— Au! — sagde Frøken Selma og lo med sine hvide, stærke Tænder — saa blev hun vist vred.

— Hun blev jo lidt stram over Gebisset; for nu hun er Husbestyrerinde og gaar i

sort, ulden Kjole med dobbelt Guldkæde, saa holder hun ikke af at mindes den Tid, da hun bare var Ke'sten Hansen, og enhver kunde byde hende op til en Sextur.

— Hvad svarede hun til det? — sagde Fru Hjarmer og satte sig paa sin vante Plads mellem Bordet og Kaminen.

— Hun glattede sig ned ad det stramme Liv med sine haarde Læderhænder og sagde, at det var jo noget, vi allesammen vidste, at Verden ligger i det onde.

Det ringede stærkt paa Entréklokken.

Herredsfogeden for nervøst op af Armstolen.

— Hvem kan det være? — midt om Natten!

Frøken Selma lyttede anspændt med aaben Mund.

— Der er ingen Vogn! — sagde hun.

— Det er naturligvis en af de kære Patienter, — sagde Doktoren med dyb Resignation — som har mærket paa sig, at hans Læge er falden til Ro et Øjeblik! — Lad mig bare komme op med det samme!

Doktoren lagde Hænderne paa Armstødene og rejste med Besvær sin førladne Overkrop af den magelige Stol. Men Herredsfogeden, som aldrig bevidst svigtede nogen Pligt, være sig lille eller stor, skyndte sig at komme ham i Forkøbet.

— Nej — bliv dog siddende, Doktor! —
Nu skal jeg lukke op.

Saa gik han ud gennem Kontoret og lod Dørene staa efter sig.

III

— Aa Herre Jessus! — lød en tør, skælvende og knirkende Kvinderøst ind fra Kontoret — Det er en stor Ulykke!

Doktoren rejste sig forbavset.

— Det er min Salighed Jomfru Berg! — sagde han og lyttede.

— Jeg er løben, alt det mine Ben kunde bære mig! — lød det igen.

Saa hørtes Herredsfogedens høje, nervøse Røst:

— Men saa kom dog indenfor og sig, hvad der er sket!

Lidt efter stod en rank og kantet Kvindeskikkelse i Døren. Hun var sortklædt og havde en lille Blondekappe over det farveløse, glatstrøgne Haar, som var skilt midt

for Panden. Trækkene var regelmæssige og havde engang været kønne; men Aarene havde taget Kindens og Hagens Runding, strammet alle Linjerne og gjort dem strænge. Den lange, benede Næse gav Ansigtet et eget Fuglepræg. Under de store, lysgraa, lidt fremstaaende Øjne, der havde en mørk Rand om Pupillen, hvorved Udtrykket blev paa én Gang grisk og sky, opmærksomt og beregnende, sad der to skarpt afgrænsede blaarøde Pletter lige over Kindbenene.

Hun støttede sig et Øjeblik til Dørkar-men og kastede et hurtigt, forskræmt Blik paa de tilstedeværende, idet hun samlede sig sammen til en Hilsen.

— Godaften! — sagde hun og strøg sig med den grove, knoglede Haand over det stramme, fortrukne Ansigt. Saa stønnede hun igen:

— Aa, du milde Kors og Naade!

Hun vaklede og greb for sig, som om hun skulde falde.

Herredsfogeden tog hende om Skulderen for at støtte hende og førte hende langsomt

foran sig hen til den nærmeste Stol ved Bordet.

Fru Helvig var gaaet hende nogle Skridt i Møde. En pludselig Angst fik hendes Hjærte til at banke saa hurtigt, at hendes Ben kom til at ryste under hende.

— Men saa sig det dog! — sagde hun.

Doktoren drejede Armstolen om imod Jomfru Berg, skød den ind under hende og sagde myndigt:

— Sæt Dem!

Jomfru Berg saa forskræmt paa ham og lod sig falde ned i Stolen, mens hun gispede, som kunde hun ikke faa Vejret for det stramt siddende Kjoleliv.

Hjarmer saa ufravendt paa hende med sine blege nervøse Øjne.

— Er Gaarden brændt? — spurgte han.

Jomfru Berg snappede efter Vejret, medens de grove Knokkelhænder famlede op og ned.

— Hilsøe er død! — kom det endelig.

— Hvem? — raabte Fru Helvig og greb sig til Hjærtet, mens Blodet veg fra hendes

Ansigt. Det lød saa angstfuldt, at baade Hjarmer, Doktoren og Selma saa om paa hende.

— Justitsraad Hilsøe? — spurgte Hjarmer og bøjede sig ned mod den fremmede.

I det samme følte Helvig, hvor nær hun i sin Nervøsitet havde været ved at røbe sig. Blodet for hende voldsomt til Hovedet, og hendes Ben rystede under hende.

Doktoren gik bag om hendes Stol og satte sig paa Puffen foran Jomfru Berg.

— Saa! — saml Dem nu sammen, Jomfru Berg! — sagde han rolig og haardt — De er jo ellers et dygtigt Fruentimmer. — Altsaa gamle Hilsøe er død. Hvornaar og hvordan?

Atter famlede hun med de grove Knokkelhænder over Kjolelivet, som om hun ikke kunde faa Vejret.

— Justisraaden — er — myrdet! — kom det endelig i Udbrud saa stærkt, at Stemmen slog over.

— Myrdet? — raabte Herredsfogeden, mens Fru Helvig og Frøken Selma for

sammen og stirrede med stive Øjne paa den fremmede.

Doktoren rejste sig hurtig.

— Hvor ligger han? — spurgte han, hurtig og hæst, mens hans smaa, skarpe Øjne borede sig ind i det store, udstaaende, skælvende Fugleblik.

— I Parken — nedenfor Havestutrappen! — fik hun frem med Besvær.

— Hvem fandt ham? — spurgte Hjarmer. Han følte sig pludselig midt i sin Herredsfogedgærning, og enhver Nervøsitet var som blæst bort.

Der var kommen mere Ro over Jomfru Berg. Hænderne famlede ikke mere; og hendes Stemme lød tør og lidt skærende i sin Skarphed, men uden den knirkende Op-hidselse, som den havde før.

— Jeg fandt ham, da jeg kom med hans Kamillethe — og saa var han der ikke.

— Jeg cykler derover med det samme! — sagde Doktoren til Hjarmer — Maaske er der Liv.

Herredsfogeden nikkede i hastig Overvejelse:

— Jeg telefonerer til Arrestforvareren — at han og Petersen skal møde strax. Saa kan vi holde Ligsyn med det samme, hvis det passer Dem.

— Lad gaa! — Nu er Natten dog spoleret.

Da Hjarmer vilde ind i Kontoret for at telefonere, troede Frøken Selma, at han gik over paa Teglgaarden med det samme. Hun standsede ham og saa bestemt paa ham med sine store, paapasselige Øjne:

— Hr. Hjarmer maa spise noget, før De gaar!

— Jeg har ikke Tid!

Herredsfogeden vilde forbi hende; men nu sagde Fru Helvig:

— Jo, min Ven — husk paa din Hovedpine!

Hjarmer standsede et Øjeblik og tog sig uvilkaarlig til Hovedet.

— Ja, ja da! — men lidt hurtigt, Frøken Sindal!

— Aa Gud — aa Gud! — begyndte Jomfru Berg igen at stønne — Han kunde ha' bleven Hundrede Aar, Justisraaden.

Doktoren saa hastig og skarpt paa hende.
— Hvem har dræbt ham? — spurgte han.
Det gav et Sæt i hende.

— Jessu Navn — hvor ved jeg det! —
sagde hun og saa forskræmt paa ham.

— Naa, Farvel saa længe! — Doktoren
slog ud med Haanden til Fru Helvig og de
andre.

Saa gik han ud gennem Kontoret, hvortil
Døren endnu stod aaben, mens Frøken Selma
skyndte sig gennem Spisestuen ud i Køkke-
net for at give Stine Besked om Maden.

IV

Hjarmer gik ind i Kontoret og ringede paa Telefonen.

— Maa jeg faa Arresthuset! — — Det er Herredsfogeden! — Er Arrestforvareren til Stede? — Ja, saa maa han staa op igen! — Vil De sige, at han skal møde hos mig saa hurtigt som muligt sammen med Betjent Petersen. Der skal være Ligsyn paa Teglgården — Justitsraad Hilsøe er myrdet! — Har De forstaaet mig? — Ja vel! — Godnat! —

Saa ringede han af og kom tilbage, hastig og optagen som en Mand, der er i fuld Virksomhed.

Han satte sig paa Puffen lige overfor Gamle Hilsøes Husholderske og begyndte:

— Se saa, Jomfru Berg — lad mig saa faa lidt nærmere Besked!

Fru Helvig rejste sig.

— Skal jeg gaa? — spurgte hun.

— Nej, bliv kun siddende, kæreste! — hvis du da ikke tror, det angriber dig for meget.

Fru Helvig satte sig tavst og tog Broderiet i sine Hænder, men arbejdede ikke.

— Hvad Tid var det, De kom med Kamilletheen?

Jomfru Berg havde fundet sig selv igen. Nu sad hun rank som et Lys og afgav Forklaring.

— Det er lige før Justiisraaden gaar til Ro, saa bringer jeg hans Kamillethe; — det linder, siger han, og —

— Hvad Tid? — afbrød Herredsfogeden og tog sin Notebog op.

— Det er gjerne paa Slaget elleve. Han skal jo ha' den ved Sengen, for at den kan være rigtig varm, naar han drikker den.

— Altsaa, han var ikke i sit Sovekammer som sædvanlig?

— Nej. Saa gik jeg ind paa Kontoret; men

der var ingen, der svarede, da jeg bankede. Og da jeg lukkede op, saa var han der ikke. Men Papirerne la' endnu paa Skrivebordet, som de la', da jeg var derinde paa Eftermiddagen og skrive paa som Vidne.

Herredsfogeden spidsede Øre.

— Som Vidne? — For hvad?

— Det er det, de kalder til Vitterlighed.

— Ja, men hvilke Papirer? — hvem var til Stede foruden Dem og Hilsøe?

Fru Helvig blev urolig. Hun sad og ængstede sig for, at Verners Navn skulde blive nævnt.

— Det var ham — Hestehandler Sørup fra Bakkehavegaarden — han var og handle med ham om nogen Plage, som han havde købt; og saa havde de skrevet et Papir om noget Kvæg, som han skulde overtage for Justisraaden efter Høsten.

— Naa, — og det var det Papir, De skulde underskrive til Vitterlighed?

— Ja, det var det vist.

— Saa De, om Hestehandler Sørup betalte ham Penge for Plagene?

— Jessus ja! — Han fik vist et Tusend Kroner godt og vel!

— Hvoraf ved De, at det var tusend?

— Jo, for han talte dem op, mens jeg stod der. Det var store Hundredekronesedler allesammen; og han skrev Numrene op, som han altid plejer van, naar det er store Sedler.

Herredsfogeden gjorde nogle Optegnelser i sin Lommebog, tænkte sig et Øjeblik om og spurgte saa videre:

— Hvor gjorde han af Pengene?

Jomfru Berg snøftede af Bevægelse ved Tanken om de mange, skønne Penge og viskede sig om Næsen med sin Knokkelhaand.

— Dem puttede han i sin store Brevtaske, som han altid har paa sig.

— Var der andre til Stede end Dem foruden Hilsøe og Sørup?

— Nej — det var der ikke.

— Var der nogen paa Gaarden, som vidste, at Hilsøe havde faaet Penge?

— Nej! — det ved jeg bestemt. For Ju-

stiisraaden taler jo ikke med andre end som mig og saa Forvalteren. Og *han* er jo paa Sygehuset for Tiden.

Herredsfogeden gjorde atter nogle Optegnelser, medens Jomfru Berg glattede paa sit stramme sorte Kjoleliv.

— Hvad var Klokken, da De gik ud af Kontoret? — begyndte han igen.

— Ja, den var vel en Time efter Nadver, godt og vel.

— Altsaa efter Klokken otte?

— Ja — den var vel henved ni.

— Og siden har De ikke set Justitsraaden?

— Nej — ikke før jeg saa ham fra Havestuen. Døren stod aaben ud til Parken, — og der la' han lige nedenfor Trinene — paa Ryggen — med Armene ud fra sig — og var sla'et oven i Hovedet.

Herredsfogeden noterede, mens han spurgte:

— Altsaa mellem halv ni og halv elleve mener De, at det maa være sket?

Jomfru Berg saa eftertænksomt frem for sig med sine mørkrandede Fugleøjne over den lange, benede Næse.

— Det maa vel saa — ja. Justiisraaden plejer van at gaa sin Aftentur i Parken saadan henad Klokken ti, naar han har læst Aftenavisen.

Herredsfogeden fangede hendes sky Blik med sine blege, retskafne Øjne.

— Morderen synes jo at være vel kendt med Forholdene paa Gaarden! — sagde han — Efter al Sandsynlighed vil det vise sig, at Brevtasken er stjaalen.

Det bævede om Jomfru Bergs tynde Læber, og Huden strammedes over Kindbenene.

— Jessus ja! — sagde hun med Graad i sin tørre, skærende Stemme — Det er den!

— Hvor ved De det? — kom det skarpt.

— Jo — for det var da det første, jeg saa efter, da jeg var kommen til mit Vejr igen.

Herredsfogeden rejste sig og saa hvast paa hendes benede Ansigt med de to blaa-røde Kindpletter.

— Har De undersøgt Liget, Jomfru Berg?

— Undersøgt Liget! — gentog hun og trak sig tilbage i Stolen, mens hendes udstaaende Øjne hastig strejfede hans — Næ

Vorherre bevare mig! — Jeg tumlede kuns lidt med ham for at fornemme, om der var Liv. Og saa følte jeg paa Frakkelommen, at den var der ikke. For jeg gættede strax, at det var alle de skønne Penge, som havde fristet det unde Menneske.

— Hvem mener De? — faldt Herreds-fogeden hastig ind.

— Jessu Navn — hvor ved jeg det?

Hjarmer satte sig igen paa Puffen lige-overfor hende.

— Det gør mig virkelig ondt for Dem, Jomfru Berg! — sagde han og saa paa sine hvide, velplejede Hænder — Nu mister De jo Deres gode, faste Stilling.

— Aa Jessus ja! — klagede hun og bevægede den ranke Overkrop fra den ene Side til den anden.

— Det er jo et stort Tab for Dem, ikke?

— Kors og Naade, jo! — Naar En saa endda bare vidste —

— Hvilket? — Herredsfogeden saa hurtigt op med sine blege Øjne.

Jomfru Berg tøvede lidt, som trykkede

hun sig ved at sige det. Saa kom det alligevel i smaa Stød:

— Justiisraaden var jo altid saa mageløs imod mig, — og han talte jo ogsaa om, at han vilde betænkt mig i sit Testamente.

Nu var de endelig naaet til det interessante Punkt.

— I sit Testamente, naa!

For ikke at skræmme hende, saa Herredsfogeden ned paa sine hvide Hænder og tilføjede i en ligegyldig Tone:

— Ja, naturligvis! — Hvem er ellers Arvingerne, Jomfru Berg?

— Ja, det kender En jo ikke saadan! — kom det tøvende.

— Jeg er saa ny paa Egnen — men De, som har ført hans Hus i saa mange Aar, maa jo da kende lidt til Familjen.

— Jo! — Jomfru Berg stirrede ret ud for sig med sine skarpe Fugleøjne, som ikke røbede nogen Bevægelse — Ja, se der var jo nok saadan et Slags Søn at regne for — engang —

— En Søn? —

Herredsfogeden saa forbavset op paa hende, mens Fru Helvig bøjede sig over Broderiet. Hendes Hjærte bankede stærkt. Nu kommer det, tænkte hun.

— Ja — saadan Adoptiv! — forklarede Jomfru Berg — som de kalder det. Men efter hvad En har fornemmet, saa blev de nok uklar med hinanden.

— Over hvad?

— Det kender jeg ikke! — sagde hun og klemte Munden sammen over de store, forlorne Tænder.

— Saa rejste han vel, Sønnen?

— Ja, han skal være derovre i Amerika. Men Justiisraaden holdt ikke af at tale om ham; — og naar Sandheden skal siges, saa tror jeg nok, at han gjorde ham arveløs — — hvad de saadan kalder det.

— Ser man det!

Hjarmer lagde sin hvide Haand over Jomfruens Knokkelhænder, som laa foldede i hendes Skød, og sagde med indsmigrende Venlighed:

— Men saa var jo De egentlig den nær-

meste, Jomfru Berg, — De, som har passet ham saa godt i hans Alderdom.

— Naa — aa! — saadan! — Hun saa hastig og mistænksomt paa hans blege Øjne; men da hun ikke fandt nogen Slags Underfundighed i hans Blik, føjede hun til:

— Ja, han talte jo om, at han vilde betænke En i sit Testamente.

Saa trak Bevægelsen igen op i hendes Ansigt. Hun begyndte at snøfte, mens det skælvede om den stramme Mund:

— Men se, det er jo ikke godt at vide, hvor han har gemt det!

— Naa, det laa ikke i hans Skuffer? — spurgte Hjarmer ganske uskyldigt og saaa ned paa sine Hænder.

— Næ — for Nøglen sad i ligesaa frisk, som han havde forladt det hele, — aa Jesus ja, — og jeg kiggede jo strax efter for at se, om det unde Menneske havde røvet mere end som Brevtasken.

— Naa, det gjorde De! — Herredsfogeden mærkede sig det vel — Og Testamentet laa der ikke?

— Næ — men Obligationerne — hvad de saadan kalder det — og det andet — det la' der ligegodt altsammen paa sin Plads.

— Det er noget, De ved Besked med, Jomfru Berg?

— Ja, det var jo altid mig, som maatte klare for ham med Nøglen og saadan — naar han havde sit gamle Tilfælde i Leveren og la' til Sengs.

— Naa saadan!

Herredsfogeden rejste sig og skiftede Tone.

— Ja se, Jomfru Berg — jeg siger det ikke af nogen Mistanke. Det var jo naturligvis i den bedste Mening fra Deres Side. Men der maa ikke røres ved en Afdøds Ejendele, før Retten har været og givet sit Minde.

Det gav et Sæt i hende af Forskrækkelse. Hun saa sky op paa ham, mens hendes grove Hænder glattede ned ad det stramme Kjoleliv:

— Kors og Naade — nej! — Det var jo bare ved det at —

— Javel — javel! — afgjorde Herredsfogeden.

I det samme bankede det paa Døren, som stod paa Klem ind til Kontoret.

Hjarmer vendte sig forbavset. Saa gik han hastig hen og lukkede op.

V

I den aabne Dør stod Verner Hilsøe.

— Undskyld! — sagde han og hilste —
Entrédøren stod aaben.

Fru Helvig for op fra Stolen og greb sig
til Hjærtet, mens hendes store, graa Øjne
stirrede i ængstelig Forventning paa den høje,
bredskuldrede Skikkelse.

Hjarmer saa forbavset paa den fremmede.
Saa bøjede han Hovedet til Hilsen og bød
ham med en høflig Haandbevægelse nær-
mere.

— Vær saa god! — Hvem har jeg —?

Verner Hilsøe maalte den spinkle, nervøse
Skikkelse, som stod foran ham, i et langt,
fast Blik. Og idet han traadte ind i Stuen,
saa Helvig, som ufravendt betragtede ham,

Skyggen af et haanligt Smil om hans fulde, tætlukkede Læber.

— Mit Navn er Ingeniør Verner Hilsøe! — sagde han endelig.

— Hilsøe? — gentog Hjarmer og traadte forbavset et Skridt tilbage, mens Jomfru Berg drejede sig i Sædet og hastig undersøgte den fremmedes Ansigt med sit skarpe, forskende Fugleblik.

Da Hjarmer ikke syntes at forstaa, forklarede den fremmede:

— Jeg er Adoptivsøn af gamle Justitsraad Hilsøe paa Teglgarden.

— Det glæder mig at gøre Deres Bekendtskab! — sagde Hjarmer forekommende og vendte sig præsenterende mod Fru Helvig, som bøjede Hovedet og hilste uden at se paa den fremmede.

— Min Hustru! — Hr. Hilsøe!

Saa viste han med Haanden mod gamle Hilsøes Husholderske og tilføjede:

— Det er netop Jomfru Berg oppe fra Gaarden!

— Ja, vi to har kendt hinanden før i Ti-

den! — sagde Hilsøe og saa til hende med et eget Smil.

— Vær saa god — vil De ikke tage Plads!

Herredsfogeden bød ham til Sæde i Armstolen bag Jomfru Berg og satte sig selv paa Puffen.

— Jeg kan tænke mig, at Deres Komme, Hr. Hilsøe, staar i Forbindelse med den sørgelige Begivenhed, som Jomfru Berg lige nu har —

— Jeg hørte paa Jærnbanestationen, at min Onkel var funden myrdet. Paa Vejen gik jeg ind her for at anmelde Mordet, da jeg saa, at der var Lys hos Herredsfogeden.

Fru Helvig saa op fra sit Broderi.

— Saa er Hr. Hilsøe vel kommen med Nattoget? — spurgte hun.

— Hvorledes, Frue? — Verner skottede forsigtig over til hende.

Hjarmer forklarede:

— Det, som gaar fra Byen ni-syften, mener min Kone, — det, som kom lige nu.

Nu forstod Verner, hvad hun frygtede.

— Ja, rigtig! — skyndte han sig at sige — med Nattoget.

Hjarmer bøjede sig forekommende frem:

— Fra Udlandet kan jeg tænke?

— Ja — fra Udlandet!

Fru Helvig saa atter op fra Broderiet. Hun var nu Herre over Situationen og faldt ind i Konversationstone:

— De kommer for at besøge Deres Onkel, — og den første Efterretning, som møder Dem, er Budskabet om hans Mord. Hvor det er frygteligt!

— Ja, ikke? — Herredsfogeden bøjede sig mod Hilsøe og sagde med et højtideligt Tonefald:

— Tillad mig at bevidne Dem min oprigtigste Deltagelse!

Fru Helvig skottede hemmeligt til Verner over Broderiet. Og atter saa hun Skyggen af et haanligt Smil om hans faste Læber, idet han svarede:

— Tak! — der var ikke noget hjærteligt Forhold mellem Justitsraad Hilsøe og mig.

— Ja saa! — Hjarmer betragtede diskret

sine hvide Hænder; og Konversationen gik i Staa.

Jomfru Berg benyttede sig af Pavsens til at rejse sig.

Hjarmer vendte sig imod hende.

— Jeg kan tænke, at De ikke har Ro paa Dem, Jomfru Berg, under disse pludselig forandrede Forhold. Der er jo saa meget at huske paa og ordne.

Han rejste sig for at følge hende til Døren.

— Som sagt, jeg maa bede Dem lade alt ligge urørt, som det er. Saasnart Retsvidnerne kommer, vil Doktoren og jeg afholde det legale Ligsyn, for at Sagen kan blive forfulgt uden nogensomhelst Opsætelse.

— Tak! — Jomfru Berg stod rank og kantet med Hænderne foran sig paa Maven. Saa vendte hun sig mod Fru Helvig — Godnat! — sagde hun, bøjede Hovedet mod Verner Hilsøe uden at se paa ham og gik mod Kontordøren.

— Farvel saa længe! — sagde Hjarmer og fulgte hende — Jeg har ikke nogen

til at ledsage Dem, Jomfru Berg, — men Natten er jo saa lys.

— Tak! — Herredsfogeden maa ikke tænke paa det.

Medens Hjarmer vendte Ryggen til, søgte Verner at tvinge Fru Helvigs Blik til sig; men hun tog ikke Øjnene fra Broderiet.

Da Herredsfogden havde lukket efter Jomfru Berg og atter tog Plads, rømmede Hilsøe sig og sagde:

— Ser De, Herredsfoged Hjarmer, jeg kom hertil for at tale med den gamle om Forretninger. Nu da han er død, har jeg intet at blive efter. Kun vilde jeg gjerne vide, inden jeg rejser, hvem der skal arve ham.

— Jeg staar til Tjeneste med enhver Oplysning, der kan være Dem til Nytte; men jeg frygter, at jeg ved endnu mindre end De.

Hjarmer flyttede sig lidt i Sædet og fortsatte, mens han saa nervøst paa sine hvide Hænder:

— Tør jeg spørge Dem, Hr. Hilsøe, er De ikke den afdødes nærmeste Slægtning?

— Den eneste!

Verner saa fast paa Herredsfogedens blege Ansigt med det lyse, soignerede Fuldskæg og tilføjede saa roligt og ligegyldigt, som talte han om Vejret:

— Men det er fire Aar siden, han gjorde mig arveløs. Nu kunde det interessere mig at vide, hvem han har sat i Stedet.

Herredsfogeden undveg hans faste Blik, som gjorde ham nervøs. Han strøg sine hvide Hænder mod hinanden og sagde:

— Ja, efter hvad Jomfru Berg mente, — og hun synes jo at have besiddet den af-dødes Fortrolighed, — saa findes der ikke noget Testamente i hans Gemmer. *Hvis* det eksisterer, er det naturligvis indført i Notarialprotokollen i min Forgængers Tid. Saa hvis De vil ulejlige Dem op paa Kontoret imorgen, kan vi sammen undersøge Protokollen.

Fru Helvig saa interesseret op:

— Du havde den jo med i Aften, min Ven!

— Det er ogsaa sandt!

Hjarmer saa over mod Rygebordet.

— Der ligger den jo!

— Vel! — sagde Verner og rejste sig —
saa gør vi Pinen kort.

De gik sammen der hen, og Hjarmer slog
den tunge Protokol op.

— Altsaa omtrent for fire Aar siden, me-
ner De?

— Det var før De og — Deres Frue kom
til Egnen.

— Det var saa, ja!

Herredsfogeden bladede.

— Jeg finder ikke Navnet Hilsø! — sag-
de han lidt efter — Maaske længere tilbage.

— Næppe!

— Jo, dog —

Herredsfogeden bøjede sig interesseret ned
og fulgte den skrevne Text med Fingeren,
medens Verner læste over hans Skulder.

— Her skal De se! — „Just Joakim Ver-
ner Hilsø“ — „Justitsraad“ — „Testamen-
tarisk Disposition!“ — vil De se?

Ja, der stod det virkelig.

Hjarmer vendte hurtig Bladet og læste
videre:

— „Kaldet Teglgaarden“ — „med alt Jord-

tilliggende saa vel som Teglværket og alle øvrige Ejendele testamenterer jeg til min Adoptivsøn Harald Verner Hilsøe“ —

— Er det Dem? — spurgte Hjarmer.

Verner saa ned i Protokollen og nikkede.

— Dette er altsaa hans oprindelige Testamente; — sagde han — men nu det, som omstødte det.

Hjarmer rettede sig og sagde med et Smil:

— Ja, som De ser — Hr. Hilsøe — det findes ikke.

— Besynderligt! — Verner rynkede Brynene og tænkte efter — Han var en Mand af den strængeste Orden.

Helvig saa op fra Broderiet. For første Gang mødtes deres Blik; og hendes store, graa Øjne lagde ikke Skjul paa den pludselige Glæde, hun følte.

— De skal se, Hr. Hilsøe — sagde hun — det var kun en Trusel!

Hjarmer lukkede Protokollen, tørrede sine hvide Hænder i Lommetørklædet og gik hen til Bordet.

— Jeg tror, at min Kone har Ret! — sagde han. — Hvis al den Arveløshed skulde træde i Kraft, som er udslynget i Hidsighed af gamle, pirrelige Folk, saa vilde Arveforholdene være endnu mere fortvivlede og udviklede, end de er i Forvejen. De aner ikke, hvad vi Jurister erfarer af den Slags, Hr. Hilsøe. Naar Blodet er kommet i Ro, saa fortryder man, og Arveløsheden naar sjældent paa Papiret, endsige saa langt som til Notarius, hvis da ikke ganske særlige Forhold er til Stede som — som —

— Maaske var der det! — sagde Verner og saa fast paa ham.

— Gudbevares! — Hjarmer iagttog diskret sine Hænder — Jeg kender jo intetsomhelst til det foreliggende Tilfælde. Men alligevel — naar der ikke findes noget i Notarialprotokollen og heller intet i hans vante Gemmer — saa fordrister jeg mig rolig til at ønske Dem til Lykke som den heldige, eneste Arving til en stor — til Amtets største Formue.

VI

Frøken Selma kom ind fra Spisestuen. Da hun fik Øje paa Verner Hilsøe, undslap der hende et Forbavselses Udbrud.

Hjarmer vendte sig interesseret om imod hende:

— Aa, De kender hinanden!

Hun greb sig i det og tog hurtig Øjnene fra den fremmede:

— Nej — det var blot — hun søgte forgæves en Forklaring.

— Hr. Hilsøe! — Frøken Sindal! — præsenterede Herredsfogeden og vendte sig spørgende mod den unge Pige, som havde faaet Blodet op i de runde Kinder.

— Jeg vilde blot sige — at Ellemor ligger og græder. Jeg synes, Feberen er stegen; og

jeg maatte love hende at gaa ned og hente hendes Fader.

Fru Helvig rejste sig hurtig.

— Nu skal jeg! — sagde hun og vilde gaa.

Men Hjarmer kom hende i Forkøbet.

— Aa nej, Kæreste! — Jeg har ikke set hende hele Eftermiddagen — og nu hun er vaagen! — Du vil nok holde Hr. Hilsøe med Selskab saa længe!

Saa vendte han sig mod sin Gæst og sagde forekommende:

— Undskyld, jeg skal strax være hos Dem igen!

Verner Hilsøe bøjede Hovedet uden at se paa ham.

— Sig mig, Frøken Sindal —! — sagde Hjarmer og gik mod Spisestuen sammen med den unge Pige.

Fru Helvig blev pludselig angst for at være alene med Verner Hilsøe. Hun vendte sig mod Selma og kaldte:

— Aa, Frøken Sindal, vilde De ikke rydde lidt sammen her paa Bordet!

— Det kan Stine jo gøre, naar hun kommer

med Maden! — sagde Herredsfogeden — jeg vilde gjerne have lidt nærmere Besked om Ellemor.

Saa vinkede han ad Frøken Selma, som var bleven staaende raadvild midt paa Gulvet — hun havde strax forstaaet Fru Helvigs Angst —

— Kom saa, Frøken! — sagde han. Og sammen gik de ud af Stuen.

VII

Da Fru Helvig var bleven alene med Verner Hilsøe, tog hun sig sammen af al sin Kraft. Et Sideblik i Kaminspejlet overbeviste hende om, at hendes Ansigt var roligt; og uden at se paa ham, sagde hun med kølig Forekommenhed, som om det var en fremmed Gæst, hun første Gang saa i sit Hus: — Vær saa god! — Vil De ikke tage Plads!

Verner svarede ikke. Han blev staaende paa den anden Side af Bordet med Haanden paa Stoleryggen og saa ufravendt paa hende.

Hun mærkede, at Blodet steg op ved hendes Øre under hans faste Blik; og hun bed sig i Overlæben, for at dens Skælven ikke skulde røbe hendes Bevægelse. Hun blev tilsidst saa nervøs for hans vedholdende Tavshed,

at hun ikke kunde sidde rolig, men bøjede Hovedet over Bordet og gav sig til at lede mellem Broderetøjet i Sykurven.

Endelig satte han sig ned i Stolen ligeoverfor hende og saa paa hendes slanke Hænder, som søgte og søgte.

Hun mærkede det paa sig og kunde ikke styre dem.

— Hvorfor skælver De paa Hænderne?
— spurgte han.

Stemmen mer end Ordene fik hendes Hjærte til at banke stærkere.

— Jeg skælver ikke! — sagde hun uden at løfte Blikket.

— Jo! — og skal jeg sige Dem hvorfor?

Han talte sagte og ømt, som var de to ganske ene i Huset i den lyse Sommer-nat.

Helvig bøjede Hovedet og tav. Hun følte, hvorledes hendes Næsebor og de halvtlukkede Laag begyndte at sitre; men Hænderne tog hun ikke til sig; han maatte ikke tro, at hun var bange.

Da han mærkede Virkningen af sine Ord,

blev han dristigere, bøjede sig frem over Bordet og lagde Haanden over hendes.

— Det er, fordi et Æventyr har listet sig ind i Deres Stue! — sagde han med den dybe, varme Klang fra gamle Dage.

— Det har søgt Dem her paa det sikre og det visse, hvor De følte Dem saa tryg. Det hvisker til Dem i den lyse Nat — og De tør ikke lytte.

Helvig trak Hænderne til sig og saa hastig op paa ham med et sky Blik.

— Hvilket Æventyr?

— Det, at den fattige Fyr, hvem De forstødte, fordi han ikke kunde byde Dem en Plads i Solen, — han kommer nu til Dem i Maaneskinnet som den rige Arving; — og imedens har De givet Dem til den pæne Mand med de hvide Hænder!

Hentydningen til hendes Mand gav hende Beherskelsen og Stoltheden tilbage.

— Tror De ikke, Hr. Hilsøe, — sagde hun, mens hun tog Halskraven frem og begyndte at brodere — at De som Gæst i Mandens Hus bør lade det Æmne ligge.

Verner svarede ikke, men hævede Haanden og kærtegnede de hvide Sirener i det høje Glas.

— Hvor De dufter — de hvide Sirener! — sagde han og trak Vejret dybt til sig. Saa føjede han til, ømt og sagte:

— Saadan en Duft er som et Væld af Minder!

Nej, hun kunde ikke holde dette ud. Hun kastede Sytøjet paa Bordet, rejste sig hæftigt og stirrede paa ham med sine store, graa Øjne, der var blevne mørke og dybe.

— Hvad er det, De vil mig? — spurgte hun, mens Brystet bevægede sig lidenskabeligt op og ned — Har vi ikke taget Afsked med hinanden? — Hvorfor rejste De ikke, som De vilde?

Verner havde ogsaa rejst sig. Han gik nogle Skridt frem og stod nu lige overfor hende i hele sin Højde.

— Fordi jeg elsker Dem nu og bestandig! — sagde han stille og ligetil, mens han saa paa hende med det faste Blik, som altid gjorde hende urolig.

Helvig gik forbi ham ud paa Gulvet. Hendes Sind var kommen i et Oprør, som hun forgæves søgte at skjule ved at skyde Brystet frem og føre Hænderne ned langs Midjen.

— Hvis De elskede mig — sagde hun — var De ikke vendt tilbage.

Verner saa efter hende og smilede.

— Skulde jeg ikke vise min gamle Onkel den sidste Ære?

Helvig taalte ikke længer Spøg.

— Hvis De elskede mig — gentog hun alvorlig, mens hun gik frem og tilbage over Gulvet med sine lange, stærke Skridt — var De ikke kommen her.

Verner gik henimod hende.

— Og hvorfor ikke? — spurgte han haardt.

Hun standsede og vendte Hovedet imod ham, men uden at møde hans Blik.

— Hørte De ikke, at jeg er lykkelig nu? — sagde hun.

— Jeg hørte det nok, Fru Hjarmer, men jeg vil se det ogsaa! — kom det fast og besluttet.

Atter var det Stemmen og Blikket mere end Ordene, som fik hendes Hjærte til at slaa stærkere.

Hun stod et Øjeblik og famlede efter et Svar. Saa sagde hun usikkert:

— Hvad Ret har De til at tvivle om mine Ord?

Hun mærkede under de halvlukkede, sitrende Laag, hvor han saa paa hende ømt og længe.

— Hvorfor ryster Deres Hænder? — spurgte han igen og søgte forgæves at gribe dem.

— Hvorfor skælver De over Laagene, mens Deres Øjne bliver saa store og dybe?

Fru Helvig greb efter Vejret, som var hun ved at kvæles, og strøg Hænderne op over Haaret, der pludselig tyngede hende.

— Jeg ved ikke! — svarede hun og saa sig om mod Maaneskinnet — Her er saa tungt og trykkende! — Og saa alt dette, som pludselig er falden ind over min Stue i denne stille Nat; — her, hvor ellers intet sker, — hvor den ene Dag følger paa den anden

som Draabe paa Draabe, — her er alt pludselig som forvandlet. Om det saa er Møblerne — jeg kender dem næppe mere!

Denne Gang lykkedes det ham at gribe hendes Haand.

— Det er Æventyret, — hviskede han — som er kommet ind i Deres Stue. Som det kom til mig paa Landevejen derude i den lyse Nat, da jeg hørte Violinen spille det gamle Stykke, og De stod her lyslevende for mig!

Fru Helvig bøjede Hovedet lyttende mod hans Ord.

— Hvorfor rejste De ikke, som De vilde! — sagde hun stille og klagende.

— Fordi Æventyret tog mig i den lyse Nat. Mens jeg drev ned over til Stationen før, da gik det mig som Dem. Det blev saa underlig uvirkeligt alt sammen. Træer og Huse mistede deres Form og tog sig anden Skikkelse paa, — aa, som om de forstod mig — led med mig — kaldte mig tilbage. Skønt jeg gik mod Toget, saa havde jeg en underlig Viden: — at jeg ikke vilde naa det Tog;

og dog var der rigelig Tid. Æventyret, Helvig, som havde ført mig til Dem første Gang, — jeg følte, at det atter vilde føre mig tilbage. — Det var vist det, man kalder Instinkt, som fik Mæle i den stille, lyse Nat.

— Og saa vendte De tilbage — til mig? — spurgte Fru Helvig, betagen af Stemningen i hans Ord.

— Da jeg kom ind paa Stationen og hørte min Onkels Navn — det var en Mand, som fortalte Assistenten om Mordet — da vidste jeg strax, at det var Æventyret. Jeg forstod, at det Mord skulde føre mig tilbage. Du maa melde det til Herredsfogeden, var min første Tanke. Og mere end det. Da hvi-skede det i mig i det samme: Nu bliver du rig og lykkelig paa ny!

Helvig havde taget Haanden til sig; men hans stærke, stille Stemme mere end selve Ordene rev hende med sig mod hendes Vilje. Hun saa op paa ham med det mørke Glimt i de store, dybe Øjne og spurgte aandeløst:

— Og saa — hvad vil De saa nu?

Han greb hendes Blik og holdt det fast i sit, saa hun ikke kunde slippe.

— Vide, om De er lykkelig, Helvig Lønfeldt! — sagde han og traadte hende ganske nær — Om Deres Hjem er hos ham eller hos mig!

Helvig veg tilbage med bankende Hjærte, men Blikket kunde hun ikke slippe.

— Og hvis — kom det bævende — hvis ikke — hvad vil De saa?

— Saa vil jeg tage Dem, Helvig Lønfeldt!

Hendes store, graa Øjne omfattede i ét Blik den høje, bredskuldrede Skikkelse, som stod der lige foran hende, — den lave Pande, de skarpt skaarne Bryn, de faste Øjne og den tæt lukkede, fulde Mund, — som vilde hun prøve —

Saa gik der en Kuldegysning gennem hende.

— Fra Mand og Barn? — spurgte hun.

— Fra Mand og Barn!

Et Øjeblik stod de med Blik boret i Blik. Saa rev hun Øjnene til sig i en voldsom An-

spændelse, for med begge Hænder til Hovedet — og sagde halvt leende, halvt grædende:

— Det skal aldrig i Evighed ske!

VIII

I det samme gik Spisestudøren. Hjarmer kom ind og efter ham Stine med Aftensmaden paa en Bakke.

Fru Helvig gik imod ham med udbredte Arme, som vilde hun søge Tilflugt hos ham mod det Æventyr, der havde listet sig ind i hendes Stue og nu søgte Vej til hendes Hjærte.

Men i samme Øjeblik hun saa hans blege, nervøse Ansigt med det lyse Fuldskæg, gik der som et pludseligt Vejrskifte over hendes Øjne; og hun stod der, kold og beskæmmet, med sænkede Arme.

Hjarmer, som misforstod hendes Bevægelse, sagde med et beroligende Smil:

— Kæreste — jeg tror ikke, vi behøver

at ængste os. Hun har jo lidt Feber. Men nu gav vi hende Draaberne; og Frøken Sindal sidder hos hende, til hun sover igen.

Saa gik han hen og satte sig ved Bordet, hvor Stine havde stillet Bakken.

— Undskyld, Hr. Ingeniør! — sagde han og bandt Servietten om Halsen.

— Hun er vor eneste, maa De vide.

Fru Helvig strøg sig over Panden, som vilde hun viske alle daarende Indtryk bort.

— Familien er kun lille! — sagde hun med en Betydning, som Hilsøe ikke kunde tage fejl af — men saa meget fastere er Baandet.

— Ja — ikke?

Hjarmer saa kærligt over paa hende.

Saa gik hun i pludselig Virksomhed hen og satte Tallerkner og Asietter fra Bakken ud paa Bordet foran sin Mand.

— Spis nu, min Ven! — sagde hun kærligt — du maa jo være frygtelig sulten!

— Men Kæreste! — Hjarmer saa hastig og bebrejdende op paa hende — Der er jo ingen Kuvert til Hr. Hilsøe.

Fru Helvig undveg hans Blik og sagde koldt:

— Jeg tænkte ikke —

— Tak, Frue! — faldt Verner ind — jeg har spist til Aften i Banerrestauranten.

— Det er en anden Sag!

Hjarmer tog Brød og skyndte sig at smøre —

— Saa undskylder De, at jeg spiser! — Det er jo en alvorlig Forretning, som venter mig; og jeg har allerede været en Gang ude i Nat. — Men maa jeg ikke byde Dem en Cigar?

Hjarmer rejste sig og gik hen imod Rygebordet.

— Tak, Hr. Herredsfoged! — sagde Verner og holdt ham tilbage — jeg ryger kun Shag og Cigaretter.

— Det kan jeg desværre ikke tjene Dem med! — Hjarmer satte sig igen til Maden — men De maa endelig tænde, hvis De selv er forsynet.

— Tak! — sagde Hilsøe, men gjorde ikke Mine til at ryge.

Hjarmer spiste, nervøst og forjaget, mens Helvig og Hilsøe satte sig hver paa sin Side af Bordet. Ingen talte.

Saa begyndte Hjarmer at konversere.

— Ja, nu gælder det jo om at finde Sporet!

— Hvilket Spor? — Hilsøe saa aandsfraværende op.

— Morderens!

— Ja, det gør det jo.

Fru Helvig havde siddet og set paa Hjarmer, mens han spiste, som vilde hun tvinge sine Tanker til kun at beskæftige sig med ham.

Saa vendte hun pludselig Hovedet mod Verner.

— Naar saadan en Ulykke endelig skulde ske — sagde hun og saa lige paa ham — saa glæder det mig, at den er forefaldet i min Mands Distrikt.

— Hvorfor det, Frue?

— For saa kan han da endelig faa en stor Sag at tumle med. Og Avancementet, Hr. Hilsøe, det er noget af det vigtigste for en ung, fremadstræbende Familje som os.

Der gik en hastig Glæde over Hjarmer's nervøse Ansigt med de blege, retskafne Øjne:

— Ja, det kan De nu næppe sætte Dem ind i, Hr. Hilsøe. I Deres Fag er man vant til ganske andre Honorarer end det, som en kongelig Embedsmand maa regne med. Men for os er det, som min Kone bemærkede, næsten en Lykke at faa en større Sag under Behandling. Thi derigennem gaar Vejen til de store Embeder. Jeg søger netop ét, som lige er bleven ledigt.

— Og ved De — faldt Fru Helvig ham i Talen — hvorfor vi vil have netop det, Hr. Hilsøe?

— Det kan jeg ikke vide, Fru Hjarmer! Verner saa tungt og uvist paa hende fra Siden.

— Jo — for den, der havde det før, han blev Amtmand derfra.

— Men Kæreste dog —!

Hjarmer rystede smilende paa Hovedet ad hendes Aabenmundethed.

— Og saa mener Fruen —?

— Det er det, der kaldes et Præcedens, Hr. Hilsøe!

— Naa saaledes — Fruen vil være Amtmandsfrue!

Hun nød den dybe Skuffelse, som lød i hans Ord, og som hans Stemme forgæves søgte at skjule.

— Ja, for ser De, Hr. Hilsøe — jeg var en Amtmands Datter! — føjede hun til og sendte ham et stort, betydningsfuldt, næsten muntert Blik.

I det samme ringede det paa Entrédøren — to korte Klemte og et langt.

— Det er Doktoren! — sagde Hjarmer glad og saa om mod Kontordøren, hvorfra Doktor Sylts korte, tunge Trin allerede lød ind.

IX

Doktor Sylt stod i Døren og tørrede Sveden af sin Pande.

— Godaften igen, Doktor!

Hjarmer strakte Haanden ud imod ham:

— Undskyld jeg bliver siddende!

— Døren stod aaben! — sagde Doktoren og kom nærmere.

— Ja, jeg venter jo Retsvidnerne. Og der bliver jo dog ingen Ro i Huset i Nat.

Doktor Sylt saa undersøgende paa den fremmede med sine smaa, skarpe Øjne.

I det samme præsenterede Hjarmer de to Herrer for hinanden.

— Maa jeg forestille — vor Husven, Doktor Sylt! — Hr. Ingeniør Hilsøe!

Verner rejste sig og hilste tavst.

Men Doktoren gik hen og tog ham i Haanden.

— Ansigtet kender jeg! — sagde han; og da Verner ikke gav noget Genkendelsestegn, føjede han til:

— Jeg saa Dem i Toget. Vi kørte i Kupé sammen.

Verners mørke Øjne fæstede sig ved Doktorens runde Hoved med det vildtvoxende Fuldskæg under de smaa, klare Øjne.

— Jeg erindrer ikke —

— Næ, Doktor, dér tager De fejl! — sagde Hjarmer, mens han skænkede sin anden Kop The — Hr. Hilsøe kom først med nisyttten Toget.

— Vist ikke nej! — vrissede Doktoren og virrede med Hovedet — Jeg sad endda og brød min Hjærne med at regne ud, hvor jeg havde set det Ansigt før.

Fru Helvig vendte sig nervøst om imod dem.

— Aa, det er jo saa ligegyldigt! — sagde hun hurtig — Fortæl os heller om Mordet, Doktor!

Sylt trak op i Buxelinningen og anbragte sig paa Puffen.

— Ja, Mordet! — sagde han alvorligt og strakte Benene ud fra sig — Slaaet fra Siden i venstre Tinding med et stumpt Redskab — en Kølle eller saa. — Det var alt; men det var nok. Og den gamle Vædder —

Hjarmer afbrød ham hurtig:

— Hm! — Hr. Hilsøe er en Nevø af Justitsraaden!

Doktor Sylt drejede Hovedet og saa igen opmærksomt paa Verner Hilsøes store Træk og brede Skuldre.

— Saa har jeg behandlet Dem engang for mange Aar siden. Jeg syntes nok, jeg kendte Deres Ansigt.

— Meget muligt! — Hilsøe saa ligegyldigt frem for sig — Jeg var hjemme paa Gaarden i Akademiferierne.

Hjarmer, hvis Tanker — trods den tilsyneladende Opmærksomhed mod de tilstedeværende — bestandig kredsede om den store Gærning, der saa pludselig var givet

ham i Mordet, tørrede sig med Servietten om Munden og spurgte:

— Hvornaar antager De, Doktor, at Forbrydelsen er sket?

— Ved Titiden.

Hjarmer saa over paa sin Kone:

— Var Klokken ikke halv ti omtrent, da jeg kørte ud?

— Jo! — Anders var lige kommen fra Byen med Aftenavisen, da han fik Ordre om at spænde for.

— Altsaa ganske kort efter, at jeg kørte forbi Gaarden op gennem Skoven! — det er underligt at tænke sig — ikke?

— Du maatte næsten kunnet høre ham skrige!

Doktoren vendte sig om paa Puffen.

— Han har næppe givet nogen Lyd! — sagde han og tørte sig over Panden med sit Lommetørklæde — Morderen har slaaet fra et Baghold — rimeligvis fra Sirenbuskettet lige ved. Døden er indtraadt øjeblikkelig.

Fru Helvig rettede sig gysende.

— Det er frygteligt! — sagde hun.

Verner havde siddet tavs tilbagelænet i Armstolen og stirret hemmelig paa Fru Helvig. Nu bøjede han sig frem og sagde:

— Det ser ud som Hævn. Han havde vel Fjender, den gamle?

Hjarmer skød Tallerkenen fra sig og sagde forbeholden:

— Jeg ved ikke! — Det er jo vanskeligt i min Stilling til Sagen at udtale nogen —

X

Frøken Selma kom ind fra Spisestuen.

Hjarmer rejste sig spørgende. Der var et alvorligt Udtryk i hendes store, blaa Øjne, som gjorde ham ængstelig.

I det samme fik Frøkenen Øje paa Lægen.

— Naa, der er Doktoren! — sagde hun lettet og skyndte sig hen imod ham.

Doktor Sylt rejste sig fra Puffen og gik ud imod hende.

— Er hun vaagen? — spurgte han.

Frøken Selma strøg den askeblonde Lok væk fra Øjnene.

— Ja! — sagde hun og saa betænkelig paa ham — Hun fik dog Draaberne for lidt siden.

Nu rejste ogsaa Fru Helvig sig og gik ud paa Gulvet.

— Og Feberen? — spurgte hun.

Mens Frøken Selma overvejede, hvad hun skulde svare, spurgte Doktoren kort, næsten hvast:

— Er Barnet hæst?

— Jeg ved ikke rigtig! — kom det endelig — men hun har ondt ved at trække Vejret.

— Altsaa Aandenød!

Doktoren knappede Jakken og skød Skuldrene i Vejret.

— Nu skal jeg komme, Frøken!

Idet han gik forbi Hjarmer, saa denne saa ængstelig paa ham med sine blege, nervøse Øjne, at han klappede ham paa Skulderen og sagde:

— Bare rolig, Herredsfoged! — husk paa, at De har Lægen i Huset!

Det ringede paa Entréklokken.

Fru Helvig saa nervøst mod Døren.

— Hvem kan nu det være?

— Retsvidnerne, Kæreste! — skyndte Hjarmer sig at berolige hende, idet han gik hen imod Døren.

— Nu skal jeg! — sagde Frøken Selma og løb forbi ham ud igennem Kontoret.

Hjarmer vendte sig mod Doktoren og greb hans Haand.

— Vi stoler jo saa fuldt paa Dem, Doktor Sylt.

— Ja, gør De det!

— Der er vel ingen Fare, Doktor! — spurgte Fru Helvig og saa forskende paa ham.

Doktoren undgik hendes Blik og trak paa Skulderen.

— For os stakkels Mennesker, — sagde han med sin alvorlige Stemme — som har sat Instinktet over Styr, er der altid Fare.

Herredsfogeden saa ængstelig paa ham for de forblommede Ord:

— Hvad mener De?

— Det er ligetil, Herredsfoged Hjarmer!

— Doktoren trak op i Buxelinningen og undgik hans Blik — Der er Fare for Dem — og for Deres Frue og for Deres Barn — og for os alle.

Fru Helvig blev irriteret over hans Svar.

— Aa, hold dog op med Deres Filosoferen! — sagde hun og vendte sig fra ham.

— Filosoferen? — Doktoren saa blidt til hende med sine smaa, skarpe Øjne — Se til gamle Hilsøe! — I Middags bidsk og galdesyg, som altid, og nu saa død og from som en Sild! — Og De spørger, om der er Fare!

Frøken Selma kom tilbage.

— Det var Arrestforvareren og Betjent Petersen! — sagde hun — de venter i Kontoret.

Herredsfogeden trak Vejret dybt og knappede sin Frakke.

— Ja, saa maa vi jo til det nu igen!

— Kan du ikke vente, til Doktoren har været ovenpaa? — spurgte Fru Helvig.

— Kæreste — Hjarmer smilede træt — Pligten gaar forud. De venter jo derude.

Idet han vilde gaa, sagde Hilsøe, som saa, hvorledes Fru Helvig sitrede over Laagene:

— Ønsker Herredsfogeden, at jeg skal give Møde?

— De, Hr. Ingeniør? — Hjarmer stod

lidt og overvejede — Nej Tak! — dette er jo kun det foreskrevne Ligsyn.

Saa kom han pludselig i Tanker om noget og gik hen til Fru Helvig:

— Kæreste, et Ord!

Han tog hende ved Armen og drog hende med sig mod Kaminen.

— Vi maa bede ham være vor Gæst!

Fru Helvig mærkede Blodet i sine Kinder.

— Hr. Hilsøe? — spurgte hun og saa bort.

— Han venter det — ellers var han gaaet før!

— Ja, det burde han! — sagde hun afgjort.

— Jeg forstaar saa godt, — undskyldte Hjarmer — at han trykker sig ved at være alene med den myrdede i det store Hus!

Fru Helvig søgte med bankende Hjærte en Udvej.

— Der er jo Kroen!

— Det kan man ikke byde ham — nu han er Amtets rigeste Mand!

Fru Helvig svarede ikke. Hun mærkede, hvor det sitrede i hendes Øjenlaag, og strøg sig over Panden som af Træthed.

Men Hjarmer opgav det ikke.

— Vi maa komme ham lidt venlig i Møde! — sagde han indtrængende. — Man ved aldrig, hvad det kan være godt for, nu vi søger Forfremmelse; — maaske har han Forbindelser — ikke?

Verner Hilsøe Forbindelser!

Midt i Nervøsiteten havde hun vanskeligt ved at bekæmpe et Smil.

— Saa bed du ham! — gav hun sig tilsidst og bøjede Hovedet — jeg gør det ikke.

— Kæreste — er det Gæstfrihed? — indvendte Hjarmer bebrejdende. Saa gik han hen til Hilsøe og sagde meget forekommende:

— Jeg er overbevist om, Hr. Ingeniør, at det vil være Dem pinligt at overnatte paa Teglgaarden under de øjeblikkelige Forhold. Hvis jeg tør bede Dem tage til Takke hos os —!

Verner bukkede.

— Tak, Hr. Herredsfoged! — sagde han

formelt, idet hans Blik hurtig søgte mod Fru Hjarmer, der var bleven staaende ved Bordet med bortvendt Hoved, mens hun gjorde sig et Ærende i Sykurven.

— Jeg tror ikke, jeg bør tage derimod — tilføjede han tøvende.

Hjarmer, som havde set hans Blik mod Fruen i Huset, skyndte sig at svække Indtrykket af sin Kones besynderlige Uvilje:

— Det vil være min Kone og mig kært at have Dem til Gæst!

Nu vendte Verner sig aabent om imod hende og sagde højt:

— Hvad siger Fruen?

Fru Helvig lod, som om hun ikke hørte det, mens Hjarmer hurtig kom i Forkøbet:

— Min Kone er ganske enig, — vi har allerede talt derom.

Han vendte sig mod Frøken Selma, som stod henne ved Spisestudøren og talte med Doktoren om Ellemor:

— Aa, lille Frøken! — Gæsteværelset er jo i Stand, ikke sandt?

— Gæsteværelset?

Frøken Selma saa hurtig fra den ene til anden. Hun anede Fru Helvigs Nervøsitet, som hun stod der og rodede febrilsk i Sykurven med de slanke Hænder uden tilsyneladende at høre eller se. „Det manglede bare!“ tænkte hun, saa djærvt op og sagde rask:

— Næ — jeg tror ikke, at —

Nu blev Hjarmer ærgerlig. Hvad skulde dog al den Tværhed betyde? — først hos hans Kone og nu hos Frøken Selma, der ellers var noget af det hjælpsomste.

— Jo vist saa! — sagde han myndigt — hvorfor ikke?

Frøken Selma fandt i en Fart et Paa-skud:

— Vi har hele Storvasken liggende derinde. — Vi skal stryge imorgen!

Hilsøe forstod. Der gik Skyggen af et smærteligt Smil over hans mørke, faste Øjne.

— Tak for Deres Venlighed, Herredsfoged Hjarmer! — sagde han — jeg tror ikke, at mit Besøg er belejligt.

Hjarmer var fortørnet. Han sendte Frøken

Selma et strængt Blik af sine blege, retskafne Øjne.

— Jo vist saa! — afgjorde han — Vil De sørge for, Frøken Sindal, at Værelset kommer i Stand!

For ikke at høre nogen Indvending gik han nu mod Doktoren og sagde:

— Jeg venter Dem derovre, Doktor Sylt, saasnt som De er færdig.

— Javel, Herredsfoged. Jeg kommer, naar jeg kan!

— Saa forsegler vi imedens!

Mens Doktoren gik ud gennem Spisestuen, fulgt af Frøken Selma, gik Hjarmer hen til sin Kone.

— Farvel, Kæreste! — sagde han og bøjede sig for at kysse hende paa Kinden, som hun hastig vendte til.

— Vær nu lidt venlig imod ham! — hvi-skede han og tilføjede indtrængende: — Husk, han er Amtets rigeste Mand!

Saa vendte han sig mod Hilsøe.

— Farvel saa længe! — og lad, som De var hjemme!

Saa gik han ud gennem Kontoret og lukkede Døren efter sig.

Fru Hjarmer stod endnu som før, bøjet over Bordet og ledte i Sykurven; Blodet bankede i hendes Tinding; hun turde ikke vende sig om imod Hilsøe, fordi hun vidste, at hendes Ansigt med de sitrende Laag og Overlæbens nervøse Skælven vilde røbe hendes indre Bevægelse.

Medens han stod der midt paa Gulvet og stirrede ufravendt paa hende — hun mærkede hans faste Blik i sin Nakke — tænkte hun et Øjeblik, om hun skulde gaa op til de andre. Men hvad vilde Doktoren tro, om hun lod Gæsten alene? — og Frøken Selma, som allerede vidste —! — hun maatte tro, at der var sket noget imellem dem.

Skulde hun foregive Hovedpine og gaa i Seng —?

Nej — nej — han maatte ikke tro, hun flygtede for ham.

Og desuden — i fire, lange Aar havde hun ikke talt, ikke spillet med ham — kun drømt og længtes nu og da.

Skylden var jo ikke hendes; — Æventyret havde ført dem sammen; — hvorfor ikke glæde sig ved hinandens Selskab, nyde den korte Stund i gamle, fælles Minder? — og saa — imorgen — Farvel for evig!

Hjarmer havde jo da ogsaa Ret: Amtets rigeste Mand havde Krav paa Gæstfrihed i Herredsfogedens Hus!

Nu slog Hjærtet roligere. Nu troede hun nok, at hendes Ansigt var i Ro. Kunde hun blot stjæle sig til et Blik i Kaminspejlet, inden hun vendte sig imod ham.

Da hørte hun hans Trin over Gulvtæppet.
— Er De bange, Fru Hjarmer?

Den dybe, faste Stemme mere end Ordene æggede hendes Stolthed.

— Bange? — spurgte hun og vendte sig knejsende imod ham, mens Overlæben krusede sig til et Smil.

VED MIDNATSTID

Frøken Selma saa hurtig fra den ene til anden. Hun anede Fru Helvigs Nervøsitet, som hun stod der og rodede febrilsk i Sykurven med de slanke Hænder uden tilsyneladende at høre eller se. „Det manglede bare!“ tænkte hun, saa djærvt op og sagde rask:

— Næ — jeg tror ikke, at —

Nu blev Hjarmer ærgerlig. Hvad skulde dog al den Tværhed betyde? — først hos hans Kone og nu hos Frøken Selma, der ellers var noget af det hjælpsomste.

— Jo vist saa! — sagde han myndigt — hvorfor ikke?

Frøken Selma fandt i en Fart et Paa-skud:

— Vi har hele Stovvasken liggende derinde. — Vi skal stryge imorgen!

Hilsøe forstod. Der gik Skyggen af et smærteligt Smil over hans mørke, faste Øjne.

— Tak for Deres Venlighed, Herredsfoged Hjarmer! — sagde han — jeg tror ikke, at mit Besøg er belejligt.

Hjarmer var fortørnet. Han sendte Frøken

Selma et strængt Blik af sine blege, retskafne Øjne.

— Jo vist saa! — afgjorde han — Vil De sørge for, Frøken Sindal, at Værelset kommer i Stand!

For ikke at høre nogen Indvending gik han nu mod Doktoren og sagde:

— Jeg venter Dem dervore, Doktor Sylt, saasnart som De er færdig.

— Javel, Herredsfoged. Jeg kommer, naar jeg kan!

— Saa forsegler vi imedens!

Mens Doktoren gik ud gennem Spisestuen, fulgt af Frøken Selma, gik Hjarmer hen til sin Kone.

— Farvel, Kæreste! — sagde han og bøjede sig for at kysse hende paa Kinden, som hun hastig vendte til.

— Vær nu lidt venlig imod ham! — hvi-skede han og tilføjede indtrængende: — Husk, han er Amtets rigeste Mand!

Saa vendte han sig mod Hilsøe.

— Farvel saa længe! — og lad, som De var hjemme!

Saa gik han ud gennem Kontoret og lukkede Døren efter sig.

Fru Hjarmer stod endnu som før, bøjet over Bordet og ledte i Sykurven; Blodet bankede i hendes Tinding; hun turde ikke vende sig om imod Hilsøe, fordi hun vidste, at hendes Ansigt med de sitrende Laag og Overlæbens nervøse Skælven vilde røbe hendes indre Bevægelse.

Medens han stod der midt paa Gulvet og stirrede ufravendt paa hende — hun mærkede hans faste Blik i sin Nakke — tænkte hun et Øjeblik, om hun skulde gaa op til de andre. Men hvad vilde Doktoren tro, om hun lod Gæsten alene? — og Frøken Selma, som allerede vidste —! — hun maatte tro, at der var sket noget imellem dem.

Skulde hun foregive Hovedpine og gaa i Seng —?

Nej — nej — han maatte ikke tro, hun flygtede for ham.

Og desuden — i fire, lange Aar havde hun ikke talt, ikke spillet med ham — kun drømt og længtes nu og da.

Skylden var jo ikke hendes; — Æventyret havde ført dem sammen; — hvorfor ikke glæde sig ved hinandens Selskab, nyde den korte Stund i gamle, fælles Minder? — og saa — imorgen — Farvel for evig!

Hjarmer havde jo da ogsaa Ret: Amtets rigeste Mand havde Krav paa Gæstfrihed i Herredsfogedens Hus!

Nu slog Hjærtet roligere. Nu troede hun nok, at hendes Ansigt var i Ro. Kunde hun blot stjæle sig til et Blik i Kaminspejlet, inden hun vendte sig imod ham.

Da hørte hun hans Trin over Gulvtæppet.
— Er De bange, Fru Hjarmer?

Den dybe, faste Stemme mere end Ordene æggede hendes Stolthed.

— Bange? — spurgte hun og vendte sig knejsende imod ham, mens Overlæben krusede sig til et Smil.

VED MIDNATSTID

I

Lampen var gaaet ud; og Maaneskinnet laa i store, brede Firkanter helt ind over Bordet og Flygelet.

Det hvide, sitrende Skin fyldte Stuen, saa at Verner og Helvig, der sad ved Bordet bøjede frem mod Lyset, tydelig kunde skelne hvert Træk og hvert Stemningsspil i hinandens Ansigt; men de fine, blege Maaneskygger udviskede, omformede og gav hver Linjes Bevægelse en egen, hemmelighedsfuld Ynde. Blikket straaede dunkelt som bag et bævende Slør; og Stemmen, der blev dæmpet, næsten hviskende for det højtidelige Lys, lød oprigtig og daarende, som om det var Hjærtet selv, der aabnede sig og talte.

Da Doktor Sylt og Frøken Selma kom

ind i Stuen, oversaa Lægens smaa, skarpe Øjne hurtig Situationen.

— Naa, her sidder De i Maanelyset — sagde han — og snakker sammen som to ganske naturlige Menneskebørn.

Hilsøe rettede sig op, saa fast paa ham og sagde:

— Som hvad skulde vi ellers tale, Hr. Doktor?

— Næ naturligvis! — jeg konstaterer bare.

Doktoren blev staaende ved Flygelet og stirrede ind i Maaneskinnet, som betog og-saa ham.

— Der var ikke mere Petroleum paa Lampen! — sagde Fru Helvig forklarende og lagde sig tilbage i Stolen med lukkede Øjne.

Frøken Selma gik bag hendes Stol hen til Bordet og tog om den tunge Lampe.

— Nu skal jeg tage den ud og fylde paa!

Fru Helvig rakte Haanden op og stand-sede hendes Arm.

— Aa nej — Natten er saa smuk!

Saa rettede hun sig op og sagde ud i Stuen:

— Vi sidder og finder fælles Bekendte, Hr. Hilsøe og jeg.

— Ja, Verden er lille! — sagde Hilsøe.

Doktoren satte sig paa Taburekken foran Flygelet og saa over paa Fru Helvig med sine smaa, skarpe Øjne.

— Vist er den saa! — Og naar Bekendtskabet er stort!

Fru Helvig mærkede hans forskende Blik og rejste sig.

— Hvorledes er det saa med — Patienten? — spurgte hun.

— Med Ellemor? — Ja, jeg tænkte nok, De var utaalmodig, Fru Hjarmer; derfor skyndte vi os her ned.

Det kom ganske ligetil og uskyldigt. Alligevel mærkede Fru Helvig Blodet ved sit Øre.

— Se, der er lidt Hæshed! — begyndte Doktoren — naa, det betyder maaske ikke noget.

Saa tilføjede han forsigtigt, idet han skottede til hende fra Siden:

— Der er ogsaa lidt Aandenød!

Fru Helvig mærkede ikke den fine Overgang i Tonen.

— Det kommer vel altsammen af Tænderne? — sagde hun, halvt aandsfraværende, idet hun strøg sig over den hvide Pande.

— Naa — Tænderne! — Doktoren tog Øjnene til sig og betænkte sig lidt, mens han vuggede den førladne Overkrop paa Taburetten — Ja, nu faar vi se, Fru Hjarmer.

— Hvad det var, jeg vilde sige — tilføjede han og rejste sig — der er en lille Belægning, som det var rart at kigge nærmere paa. Naar jeg kommer fra Ligsynet, saa gaar jeg ind paa Vejen og henter Instrumenterne.

Frøken Selma blev pludselig angst —

— Instrumenterne, Doktor?

Ogsaa Fru Helvig vendte sig hurtigt imod ham:

— Skal hun skæres?

— Vist skal hun ikke skæres! — vrisede Doktoren — Der er saa mange Slags Instrumenter, Fru Hjarmer, i vores Tusendkunst. Det gaar jo ikke saadan med de bare Næver.

— Saa kommer De her tilbage? —
spurgte Frøken Selma.

— Det gør jeg altsaa! — svarede Dokto-
ren og saa ned i sine Hænder.

— Endnu i Nat? — frittede hun videre,
mens hun strøg den askeblonde Lok væk
fra Øjnene.

Doktoren saa op paa hende og sagde
blidt og ligetil:

— Ja, hvorfor ikke, lille Frøken? — Man
skal ikke opsætte til om Morgenens, hvad
man kan gøre i en lys og stille Sommernat.

Fru Helvig smilede:

— Saadan hedder det nu ikke, Doktor
Sylt!

— Jeg har min egen lille Ordsprogsskat,
ved De nok! — Og nu man dog er i Tøjet
— og Ligsynet — og saa videre.

Saa knappede han Jakken og gik imod
Kontordøren.

— Farvel saa længe!

— Farvel, Doktor Sylt! — sagde Fru
Helvig — og tilføjede, da han havde naaet
Døren:

— Vi lader Døren staa aaben; for vi kan dog ikke sove i Nat nogen af os.

Doktoren saa paa hende med de smaa, skarpe Øjne og sagde uskyldigt og ligetil:

— Næ, jeg kan tænke det!

Frøken Selma gik hastig hen imod ham:

— De bliver vel ikke for længe borte, Doktor Sylt?

— Og hvorfor det?

— Hvis hun nu klager sig for Vejret, det lille Skind?

Doktoren klappede hende paa Kinden med sin behaarede Bjørnelab.

— Sid De hos hende! — hold hendes Haand, saa falder hun nok til Ro. Jeg kommer, naar jeg kan — ved De.

— Tak, Doktor Sylt!

Saa gik han ud gennem Kontoret.

II

Da Doktoren var gaaet, stod Frøken Selma et Øjeblik tvivlraadig midt paa Gulvet.

Hun skottede til Fru Helvig, der lænede sig til Bordet og stirrede ud i Maaneskinnet, mens Hr. Hilsø sad tavs og ubevægelig i Armstolen, som ventede han kun paa, at Frøkenen skulde gaa.

Hun ærgrede sig over at se ham sidde der og hænge i Herredsfogedens Stol, som om han allerede hørte til i denne Stue; og det gik pludselig op for hende, at det var en Ulykke, han overhovedet var kommen.

Saa fik hun en Idé.

— Det er sandt, Hr. Hilsø — sagde hun

— jeg skulde sige Dem, at Gæsteværelset er i Stand. Hvis De vil være saa god at følge med, saa skal jeg lyse Dem op.

Helvig forstod, hvad der bevægede sig i den unge Pige. Hun rettede sig op og sagde:

— Værelset er temmelig lille; men vi har det ikke bedre, saa jeg maa bede Dem tage til Takke!

— Jeg er ikke vanskelig, Fru Hjarmer?
— Hilsøe rejste sig langsomt — Forøvrigt —

— Hvad gør det, om Værelset er lille?
— sagde Frøken Selma, glad over at det var lykkedes — Naar man bare lader Vinduerne staa aabne. I saadan en Nat —!

— Det er just det, Frøken. I saadan en Nat synes jeg, at det er Synd at sove.

Fru Helvig begyndte at gaa frem og tilbage over Gulvet:

— De maa jo være meget træt, Ingeniør Hilsøe — efter at have rejst hele Dagen — og saa bagefter alt dette frygtelige!

— Jeg trættes ikke saa let. Og naar Fruen dog sidder oppe, som jeg hørte, saa

beder jeg om Lov til at holde Dem med Selskab, til Herredsfogeden kommer tilbage.

Fru Helvig standsede i Maanelyset.

— Som De vil, Hr. Hilsøe — sagde hun tøvende — min Mand maa jo være her strax.

Frøken Selma havde ondt ved at skjule sin Skuffelse; hun saa med hemmelig Bekymring fra den ene til den anden.

— Ja ja, — sagde hun tilsidst, da ingen af dem gjorde Mine til at tale — saa gaar jeg op til Ellemor! — Hvis De blot vil ringe, Frue, om der er et eller andet!

— Aa Tak — hvad skulde der være?

— Ja, jeg mener kun — for hvis Stine gaar i Seng.

— Tak, Frøken Sindal — det er godt.

III

Da Frøken Sindal havde lukket efter sig, standsede Fru Helvig atter i Maaneskinnet og stirrede ud imod Haven, med Hænderne under sin Nakke. Hun hørte Verner Hilsøe nærme sig over Tæppet imod hende; men hun rørte sig ikke. Lyset bandt hende.

— Hvorfor vil De kæmpe imod Dem selv? — spurgte han sagte.

— Jeg kæmper imod Æventyret! — svarede hun stille uden at vende Hovedet.

Haa saa paa hendes slanke Skikkelse, som hun stod der med den fine Profil bøjet let tilbage, de halvlukkede Laag og den korte, dunede Overlæbe løftet af det Stemningsspil, som betog hende. Han saa det

silkefine Broncehaar flimre i det sitrende Lys, mens Brystets kraftige Bue hævedes og sank.

— Der var altid to Naturer i Dem! — sagde han — Amtmandens beherskede og forsigtige Datter — og saa hende —

— Hvem? — spurgte hun.

— De fortalte mig engang om Deres Moders Slægt! — kom det efter et Øjeblikks Tøven.

Hun forstod det Svar, som laa i hans Ord.

— Og fordi min Bedstemoder var en Æventyrske — en Zigøjnernatur — en Nomade — saa mener De —?

Han gik helt hen til hende og hviskede varmt og sagte mod hendes Øre:

— Den unge, straalende Kvinde, hvis nøgne Hals jeg kyssede engang for Spejlet — husker De?

Helvig nikkede langsomt. Hun saa det for sig som et Billede, lyslevende i Maaneskinnet; og hun følte paany den betagende Skælven, som hun dengang havde følt.

— Det var den rette Helvig Lønfeldt! —
hviskede han.

— Hun var endnu et Barn.

— Nej, hun var Kvinde. Hun var ingen Dame, som tænkte paa Anseelse og Giftermaal — paa alt det sikre og visse. Hun var en Kvinde fra Naturens Haand, hvis store, dybe Øjne røbede med Stolthed, hvad hun ærlig følte.

Helvig mindedes Frøken Selmas Ord fra før.

— Om jeg nu havde slaaet Dem for Deres Dristighed? — sagde hun.

Hun mærkede hans hede Aande mod sin Hals, saa hun skælvede derved.

— Saa stod jeg ikke ikke her i denne Nat!

— Der ser De selv — jeg burde have gjort det.

— Men De gjorde det ikke! — hviskede han atter mod hendes Øre — og skal jeg sige Dem hvorfor?

Hans Mund var ganske tæt ved hendes Tinding. Hun mærkede Nærheden af hans

høje, stærke Skikkelse som en Kraft, hun maatte give sig hen i eller vige. Saa drog hun Hænderne fra sin Nakke og trak sig bort fra ham mod Vinduet til højre.

Men han fulgte efter og hviskede:

— Fordi De skænkede mig hele Deres varme, unge Hjærte i det Øjeblik!

— Hvoraf ved De det?

Hendes Stemme blev ikke kold og fremmed, som hun vilde det. Den blev ængstelig og bævende.

— Ellers havde De jo slaaet mig! — sagde han; og hun mærkede paa hans Stemme, at der var et Smil om hans Mund.

Han havde overrumplet hende. Nu tav hun.

— Og siden hen — han rykkede hende atter ganske nær; nu forfølger han sin Sejr, tænkte hun — den unge straalende Kvinde, der spredte Fest omkring sig, hvor hun gik og stod, — hun, som lytted efter de aftalte Slag paa Væggen for at snige sig ud, naar alt var lukket og slukket, — for at ture rundt med Vennen, der skulde vise hende

hele det hemmelighedsfulde Liv, som laa bag det sikre og det visse, — det var den stolte — det var den Helvig Lønfeldt, som gav sit Hjærte uden Forbehold.

Hun saa det for sig altsammen der i Maanelyset; hans Stemmes dybe, varme Klang gav det Liv paany. Hun bøjede Hovedet og hviskede stille og bævende ud i Maanelyset:

— Hvor var vi lykkelige dengang!

— Ja, vi var lykkelige! — og vi var stolte — og trods alt det frie — trods alle sure Skumlerier fra de misundelige: ikke en Plet — ikke et Aandepust paa Deres Kvindeære! — Og nu — nu De er hjemfaren til det sikre og det visse, — nu De har Verdens Øjne, vundet dens Ære og dens Anseelse paa ny, — skammer De Dem ikke nu i Deres Hjærte?

Jo, hun skammede sig nu. Hun følte Blodet stige op i sine Kinder — Skammens Blod. Hun skammede sig i sit Hjærte, saa at hun kunde græde derved.

— Hvorfor tog De mig ikke dengang? —

hviskede hun, medens hendes Knæ begyndte at ryste under hende.

— Og det spørger De? — Har De glemt den ene lyse Nat? — Har De glemt Sirenernes Duft i Lysthuset? — Har De glemt, at jeg tog Dem i mine Arme, at jeg —

Hun holdt det ikke ud.

— Aa ti! — bad hun med Graaden i Halsen — tal ikke om det nu!

Men Verner Hilsøe lod sig ikke længer standse. Han talte om det, som havde været Skæbnen i hans Liv. Han kunde ikke slippe det for nogle angergivne Kvindetaarer.

— Kunde jeg for, at man savnede os — at man kaldte? — Kunde jeg for, at det Nu blev sønderrevet, som skulde have bundet os for evig til hinanden?

Hun bøjede Hovedet; — det var som sank hun sammen under Vægten af den Graad, som arbejdede sig op fra hendes forpinte Hjærte. Hun vendte Hovedet fra ham og lagde Haanden for sine Øjne, mens hendes Legeme rystedes af en lydløs Hulken.

— Aa Helvig — det Nu — hvorfor kom det aldrig tilbage?

Hun tav bestandig og tog ikke Haanden fra sine Øjne.

Saa lagde han Armen om hendes Liv og hviskede:

— Vend Dem om og se! — Nej, tag nu Haanden fra Deres Øjne! — Se — det er en Nat som dengang! — Hør, hvor det hvisker i Maanelyset om svundne Drømme! — Se, hvor det flimrer og svirrer som af tusende usynlige Lykketraade, vi skulde have grebet! — Elskede, hvor kunde du?

Hendes Hoved sank ned mod hans Skulder, mens Graaden stilnede.

— Mærker du Sirenernes Duft? — Ser du, hvor det danser i Maaneskinnet derude under Kastanjen! — Hører du, det klinger som af Fløjter, der kalder os — bort fra det sikre og visse, som har bundet dig saa længe — ud i Æventyret — som har ført os sammen paany i den stille Nat? — Se, hvor Alferne svinger deres lyse Slør mellem Stammerne derhenne! — Se dog! —

den hele store, frie Verden ligger der i Lyset! — Kom, lad os gaa derud!

Saa drog Verner Hilsøe Fru Helvig med sig ud i Haven — ud i den stille, maanelyse Nat.

IV

Noget efter gik Entrédøren; og Hjarmers Stemme lød ind fra Kontoret:

— Ja. saa kan De godt gaa hjem, Arrestforvarer, men husk at telefonere til Hestehandler Sørup! — Petersen bliver her i Forstuen for videre Ordre!

Da Herredsfogeden kom ind i Dagligstuen med Jomfru Berg, standsede han og saa sig forbavset om i Stuen.

— Er her ingen? — Og Lampen er gaaet ud? — Det var da —

Saa saa han, at Havestudøren stod aaben. Han lagde den tykke Dokumentmappe, som han havde under Armen, fra sig paa Rygebordet og gik hen og kaldte ud imod den store Plæne, der laa badet i det sitrende, hvide Lys foran Kastanjerne.

— Er der nogen?

Der kom intet Svar.

— Er du der, Kæreste? — kaldte han igen.

— Hallo!

Det var Ingeniørens dybe Stemme.

— Aa, det er Dem, Hr. Hilsøe! — Er min Kone der?

— Vi sidder her i Lysthuset! — svarede Fru Helvig derude fra. Og Verner Hilsøes dybe Stemme føjede til:

— I den smukke, varme Nat!

— Ja, vær saa god! — svarede Hjarmer beroliget — Naar du blot ikke forkøler dig!

— Aa, det har ingen Nød! — kom det fra Ingeniøren.

— Saa taler jeg med Jomfru Berg saa længe.

Hjarmer lukkede Glasdøren — han var bange for Træk — og gik ind i Stuen.

— Saa kan vi tale uforstyrret imens, Jomfru Berg! — Vær saa god at sætte Dem! Nu skal jeg hente en Lampe!

Mens han gik ind i Kontoret, anbragte

Husholdersken sin ranke og kantede Skikkelse i en af Armstolene. Hun saa sig nysgærrigt om i Stuen, undersøgte Gardintøjet med sit skarpe Fugleblik, saa godt hun kunde for Afstanden, og følte Bordtæppets Bonitet med sine knoglede Fingre.

Hjarmer kom tilbage med Studerelampen, som han havde tændt derinde. Han satte den paa Bordet og flyttede Dagligstulampen med den grønne Silkeskærm op paa Kaminpladen.

Saa gik han hen og tog Dokumentmappen, som han havde lagt fra sig paa Rygebordet.

— Se saa! — sagde han og satte sig paa Puffen foran Jomfru Berg, aabnede Mappen, som var lukket med Nøgle, og tog en gammel, stiv Læderpung frem.

— Se — Portemonnaien var altsaa i Behold!

Han lukkede den op og undersøgte Rumene.

— Her er noget Sølv — fire—fem Kroner — og lidt Kobber — og en gammel Signetplade, tror jeg.

Jomfru Berg saa andægtig til.

— Den kender jeg ikke! — sagde hun.

Saa lukkede han det inderste Rum op, som havde særlig Laas.

— Og her — fortsatte han interesseret — er et Stykke Papir, hvorpaa der staar skrevet Numre. — Det mener De altsaa, Jomfru Berg, skulde være —

— Ja — det er Numrene paa Hundrede-kronesedlerne, som han skrev op, mens Hestehandler Sørup og jeg sad der.

— Det er et meget vigtigt Indicium! — sagde Hjarmer, mens han lagde Papiret tilbage, lukkede de to Laase omhyggeligt og puttede Portemonnaien ind i Mappen — Hvis De har set rigtigt, Jomfru Berg, kan Morderen altsaa ikke give en eneste ud af de stjaalne Hundredekronesedler, uden at vi har ham med det samme.

— Jessus ja! — sukkede hun bevæget ved Tanken om de mange, skønne Penge, som det onde Menneske havde røvet.

— Ser De! — begyndte Herredsfogeden igen, idet han tog sig til Hovedet, som

mindede ham med en pludselig Smærte — Foruden denne Seddel med Numrene er der én Ting endnu. Petersen fandt, da han gen-nemsøgte Mordstedet, en Cigaretstump —

Han ledte i Mappen og søgte den Tændstikæske frem, hvori han havde gemt Stum-pen.

— Her er den! — sagde han og under-søgte den omhyggelig.

— Den er ægyptisk — vist et dyrt Mærke. Papir og Tobak er ganske tørre — som var den lige kastet!

Jomfru Berg saa paa Stumpen med et Blik, der ikke kunde være højtideligere, om det var selve Mordvaabnet, han havde fundet.

— Jessu Kors!

Herredsfogeden lagde den forsigtig ned og puttede Æsken ind i Mappen, som han omhyggelig lukkede.

— Nu var det, Jomfru Berg, — om De erindrer nogensinde at have set den afdøde ryge Cigaretter?

— Nej, Justiisraaden røg lige saa bestemt

én Cigar efter Middag og ellers kun af sine Merskumspiber. Han havde én for hver Dag i Ugen.

— Lagde De Mærke til, om Hestehandler Sørup var rygende, da han kom?

— Jessus ja! — Sørup kommer altid kørende med sin Træpibe; og den slipper han ikke af Munden, uden som naar han spiser eller drikker!

— Og der har ikke, Dem bekendt, været nogen idag, igaar eller iforgaars, som har besøgt den myrdede ad Havestutrappen?

— Kors nej! — der er ikke nogen, som har Ærende til Justiisraaden uden ad Sals-trappen — det Slags Mand, som Justiisraaden er!

Herredsfogeden rejste sig.

— Ja, Jomfru Berg, — sagde han, idet han bar Mappen hen paa Rygebordet — saa er der vist egentlig ikke mere, jeg kan spørge Dem om med det samme. Ja — det er sandt — hvad jeg her har meddelt Dem, er selvfølgelig undergivet den strængeste Diskretionspligt!

— Hvad er det undergivet? — Jomfru Berg saa ængsteligt uforstaaende op paa ham med sit Fugleblik.

— De maa ikke nævne for nogen, hvad der er bleven fundet, mener jeg — hvad jeg her har talt til Dem om. Forstaar De? — jeg gør Dem ansvarlig derfor!

Jomfru Berg trak forskrækket sin kantede Overkrop tilbage i Stolen.

— Jessu Kors og Naade! — ikke et Ord skal komme af min Mund!

— Ja, saa er jeg færdig for denne Gang. De vil senere — maaske allerede i et første Forhør imorgen — komme til at gentage Deres Forklaring under Eds Tilbud.

Jomfru Berg saa højtidelig op paa ham og løftede Knokkelhaanden, som om hun vilde sværge med det samme:

— Jeg kan gøre Ed paa hvert evige Ord, Hr. Herredsfoged!

— Ja, saa er det godt!

Hjarmer rakte Haanden frem.

— Godnat, Jomfru Berg!

Men Husholdersken blev staaende paa

Gulvet, drejede sig forlegen og glattede paa Kjolelivet med de grove Læderhænder.

— Er der noget, De endnu har paa Hjærte? — spurgte Hjarmer og saa træt paa hende.

— Ja se, det var jo det — kom det forlegent og tøvende med mange Trækninger om den stramme Mund — En staar jo saa uvidende som et nyfødt Barn!

— Om hvad?

— Om hvad der skal times med En og saadan; — for det var jo saa grumme stort et Tab, at Justiisraaden døde.

— Ja det gør mig ondt, Jomfru Berg, — Herredsfogeden gned utaalmodigt de hvide Hænder mod hinanden — men jeg ved ikke bedre, end at De henvender Dem til Arvingen og søger at formaa ham til at gøre noget for Dem i den afdødes Navn!

— Men det er jo det, Hr. Herredsfoged, — Jomfru Berg blev ivrig, og de to blaarøde Pletter bredte sig paa Kindbenene, mens de mørkrandede, lysegraa Øjne blinkede uro-

ligt — En ved ikke rigtig, hvordan En har det med den unge Hilsøe.

— Jeg synes, han sagde, han havde kendt Dem før i Tiden!

Hjarmer skjulte en Gaben i sin hvide Haand.

— Ja — se, det har nu saadan sin egen Sammenhæng; for rent ud sagt — og hvis Herredsfogeden vil love mig, at det ikke skal komme videre — fra mig da at sige — saa var det jo, at den unge Hilsøe blev sendt hjemme fra, ved det at han havde skrevet Justisraadens Navn bag paa en Vexel — saadan hvad De kalder det!

— Ja saa! — Herredsfogeden var atter lutter Øre — Hvor ved De det fra, Jomfru Berg?

— Det har jeg af Justisraadens egen Mund. For han var saa rentud balstyrende gal, da han fik det Brev fra Banken, at han maatte ha' Galden ud til nogen. Og det brugte han gjerne mig til — ved det, at han vidste, han kunde stole paa, at det, som kom i mig, — det kom ikke videre.

— De mener altsaa, at Hr. Hilsøe ikke

er venlig sindet imod Dem! — afskar Herredsfogeden den lange Forklaring, som det trak op til.

— Nøj — det mener jeg lige bestemt, han ikke er.

Jomfru Berg nikkede afgjort med Hovedet og tørrede sig om den lange Næsetip med sin Knokkelhaand, før hun begyndte igen:

— For se, der var jo den Arveløshed; — og det er det, som er mig saa rent ubegribeligt — ved det at jeg selv med mine egne Øjne altsaa har set det Papir, som han skrev dengang — det kan jeg gøre min Ed paa!

— Det Testamente, som De talte om, De ikke kunde finde?

— Akkurat ja! — For det var netop det samme Papir, hvori han saadan rent ud sagt betænkte mig for min Villighed og tro Tjeneste og ellers gav Byen og Amtet det hele.

— Ja, ja! — afbrød Herredsfogeden — I Skifteretten vil jeg siden faa Lejlighed til at beskæftige mig med denne Sag. Men jeg vil dog sige Dem allerede nu, Jomfru Berg —

og Herredsfogeden rettede sine blege, retskafne Øjne lige mod hendes sky Fugleblik — at naar De, som kendte alle Justitsraadens Forhold og — hm! — havde Nøglen til hans Skuffer, — naar De ikke har kunnet finde det Papir, — saa er det sikkert, fordi det overhovedet ikke mere eksisterer. Han har naturligvis betænkt sig senere og har tilintetgjort det.

Jomfru Berg snøftede. Det trak op til Graad om hendes stramme Mund.

— Aa Jessus ja — det er jo det bedrøveligste af det hele!

Herredsfogeden fik ondt af den aabenbare Raadløshed i den halvgamle Kvindes stramme Træk. Hun havde dog været et trofast Tyende alle sine Dage.

— Ja — sagde han tøvende — jeg skal gerne — at sige da, hvis De udtrykkelig ønsker det — henlede Hr. Hilsøes Opmærksomhed paa, hvor meget De øjensynlig har været for hans Onkel.

Jomfru Berg fik pludselig Vandet i Øjnene, der blev klare som Glas. Hun greb

Hjarmers Haand og sagde, mens hun snøftende trak Vejret gennem den lange, benede Næse:

— Det vilde jeg saa inderlig gærne bede Herredsfogeden om at gøre!

— Ja, ja, det skal jeg! — sagde Hjarmer trøstende og trak Haanden til sig.

— Aa Tusend Tak, Hr. Herredsfoged! — og Jessu Velsignelse for det!

— Ja, det er godt, Jomfru Berg!

V

Frøken Selma kom ind fra Spisestuen.

— Naa, der er Frøkenen! — sagde Hjarmer — ja, saa maa De undskylde mig.

Jomfru Berg viskede sig om den stramme Mund med sit omhyggelig sammenlagte Lometørklæde.

— God Nat da, Hr. Herredsfoged! — og Tak for idag — for i Nat skulde jeg sige! — og hvis En turde be' helse Fruen og — og Hr. Hilsøe da ogsaa!

— Det skal jeg!

Hjarmer fulgte hende til Kontordøren.

— Godnat, Frøken! — sagde hun og vendte sig i Døren mod den unge Pige, som nikkede tavst.

Da hun var vel ude, trak Hjarmer Vejret

dybt og tog sig til Hovedet med et smærteligt Træk om Munden.

— Nu er det vist galt med Deres Hoved, Hr. Hjarmer! — sagde den unge Pige og saa medfølelende paa ham med sine store, troskyldige Øjne.

— Ja, det kan ikke nægtes!

— Her har ogsaa været meget idag. Jeg synes ikke, der er sket saa mange Ting i al den Tid, jeg har været her i Huset, som i denne ene Nat.

Hun saa sig om mod Maanelyset, idet en pludselig Uhyggefølelse greb hende om Hjertet.

— Jeg ved ikke, hvordan det er; — men jeg fornemmer det, som var der meget igen, før det bliver Morgen!

Hjarmer smilede til hende:

— Bliver De nu ogsaa nervøs, lille Frøken, — De, som er den stærkeste af os allesammen? — Uden Dem kan vi slet ikke klare os!

— Hvor er Fruen og Hr. Hilsøe? — spurgte hun, idet hun søgte at skjule sin Bekymring.

— De gik ud i Haven, mens jeg talte med Jomfru Berg.

Frøken Selma vendte sig pludselig om imod ham og sagde fortrydeligt:

— Hør, Hr. Hjarmer — kan De dog ikke faa ham til at gaa i Seng — den Hilsøe?

— Hvorfor det? — Hjarmer saa forbavset paa hende med sine blege, trætte Øjne — Det er da rart, at Manden befinder sig saa vel i Huset.

Frøken Selma slog en ærgerlig Krølle paa Næsen:

— Nu har man gaaet og haft Ulejlighed med at lave Værelse og Seng i Stand til ham; — og saa spaserer han i Haven den hele Nat.

Hjarmer lagde venligt sin Haand paa hendes Skulder:

— Ja, De har haft en lang Dag, Frøken Sindal — og nu Ellemor er syg!

— Aa — for min Skyld! — Frøken Sindal trak hurtig Skulderen til sig og blev rød i Kinderne — Men tror De ikke, Fruen bliver forkølet. Der falder vist en svær Dugg nu.

— Næ — Duggen falder lige efter Solnedgang. I disse klare Maanenætter er alting ganske tørt.

Han tog sig hurtig til Hovedet for den pludselig jagende Smærte.

— Aa ja! — sukkede han træt.

— Er det saa slemt? — spurgte hun og saa ængstelig paa ham — Skal jeg ikke hente Deres Pulvere?

— Tak, kære, lille Frøken! — naar jeg ikke kan lægge mig til at sove, saa hjælper de ikke.

— Men saa gaa i Seng da, Hr. Hjarmer!

— Hvor vil De hen? — Jeg venter jo paa Doktoren. — Og desuden — jeg har Hovedet saa fuldt af denne nye, store Sag, at jeg umulig kan sove i Nat.

— Hør — sig mig ganske ærligt! — føjede han ængstelig til — Hvad tror De egentlig det er, han har for med Ellemor, — Doktoren?

— Jeg ved skam ikke! — Hun betænkte sig lidt, mens hendes buttede Fingre glattede hen ad Stoleryggens Fløjl. Saa tilføjede hun forsigtig, uden at se paa ham:

— Jeg tror, det er noget, han vil undersøge i hendes Hals.

Hjarmer søgte ængstelig at fange hendes Blik.

— I Halsen? — Har han ikke —? — han talte vel ikke om Serum eller saadan noget?

— Det har han ikke nævnt, Hr. Hjarmer!

VI

I det samme gik Entrédøren; og lidt efter kom Doktoren ind fra Kontoret.

— Aa, dér er De! — sagde Hjarmer og gik ham hurtig i Møde — Vi talte lige om Dem. — Vi synes, De er bleven saa fordægtig, Doktor Sylt!

Tonen skulde være munter, men det lykkedes ham kun daarligt at skjule sin Ængstelse.

— Det maa De ikke sige mig paa! — svarede Doktoren, anbragte sin store, bløde Hat paa Taburetten foran Flygelet og purrede op i Haaret.

— Kan De ikke give os ren Besked om Ellemor?

Doktoren saa paa ham med et hurtigt

Sideblik fra de smaa, skarpe Øjne. Saa halede han op i Buxelinningen og sagde alvorligt:

— Nej, Herredsfoged Hjarmer — det kan jeg ikke. Og hvis jeg kunde det, saa gjorde jeg det maaske ikke alligevel.

Hjarmer saa forskende paa ham; men der var ikke noget usædvanligt Udtryk at faa fat paa i det runde Ansigt med det vildtvoksende Skæg.

— Det lyder jo som det delfiske Orakel! — kom det usikkert.

— Nu gaar jeg ud og kalder paa Fruen! — sagde Frøken Sindal.

— Ja, gør De det, lille Frøken!

Idet Selma gik ud gennem Glasdøren til Haven, trak Doktoren et Stykke Papir op af sin Brystlomme og rakte det til Hjarmer:

— Værsgo! — Jeg skrev den medicolegale Dødsattest med det samme, jeg var hjemme.

— Tak! — Hjarmer tog Papiret og løb det hurtigt igennem — Altsaa nærmere kan vi ikke komme, Doktor Sylt, — end at Døden er indtraadt ved Titiden!

— Nej — bedre bliver det ikke!

Medens Hjarmer foldede Papiret sammen og gik hen til Rygebordet for at lægge det ind i Mappen til det øvrige, sagde han:

— Jeg tog Jomfru Berg med mig herover. Hun har aabenbart staaet den gamle meget nær.

Doktoren nikkede betydningsfuldt:

— Saa nær, som en Kvinde kan staa en Mand! — Men *det* ligger jo nogle Aar tilbage.

Hjarmer lukkede Mappen i efter sig og kom henimod ham.

— Hun fortalte en Del om den unge Hilsøe ogsaa! — Jeg synes, De sagde, De havde kendt ham.

— Behandlet ham en Gang som ganske ung!

Doktoren anbragte sig i Armstolen, mens Hjarmer satte sig paa Puffen ligeoverfor.

— Hvad Lov havde han egentlig paa sig? — spurgte han videre.

Doktoren saa forstaaende op:

— Naa — det med Vexelen?

— De kender den Historie?

— Ja, Herregud! — alting siver jo ud efterhaanden her i denne Verden. Jeg fornøjede mig saamænd rigtig derover i sin Tid. For Gud hvor havde han godt af det, den gamle Vædder! — Naa, det var egentlig en hel Tragedie der paa Teglgaarden.

— Hvorledes det? — spurgte Hjarmer interesseret.

— Jo, ser De — Doktoren bøjede sin forladne Overkrop frem og støttede de behærede Bjørnelabber mod de runde Knæ — unge Hilsøe er uægte født.

— Ja saa! — Var han gamle Hilsøes egen maaske?

— Næ — hans Nieces! — Hun var forældreløs og styrede den gamles Hus. Se, hun kom galt afsted med én af de unge Styr mænd, — det var i Hilsøes Stormandsdage, da han var sin egen Reder og laa og fragtede paa England.

— Hun maatte ikke faa ham — Styrmanden?

— Det var ikke godt nok for en Hilsøe, forstaar De! — Saa græmmede hun sig,

Staklen, og døde i Barselseng. Min Forgænger i Embedet har fortalt mig det hele. Men den gamle Vædder tog Drengen til sig og gav ham sit Navn. Og det er unge Hilsøes Saga.

— Mon han kender den selv?

— Utvivlsomt!

— Tror De, han kan huske Dem?

— Mig? — Jeg tror det næsten. Jeg kan bare ikke forstaa, hvorfor han vilde bilde mig ind, at han ikke havde været med samme Tog som jeg.

— Aa, det var en Misforstaaelse, Doktor!

VII

Nu kom Fru Helvig og Verner Hilsøe ind fra Haven, fulgte af Frøken Selma.

Hjarmer gik dem imøde og sagde smilende:

— Naa — De fejrer nok rigtig Skær-sommernatten!

Doktor Sylt skød Skuldrene i Vejret og saa fra Siden paa Fru Helvig med sine smaa, skarpe Øjne:

— Saa De noget til Pan, Fru Hjarmer?

Hun mindedes deres Samtale fra før og smilede til ham med sine graa Øjne, der nu var store, dybe og straalende:

— Ja — han sad i Sireentræet og blæste paa sin Fløjte!

Hjarmer gik hen imod hende:

— Du skulde have taget dit Sjal paa, Kæreste! — Naar man sidder stille, saa lister Kulden sig over En. Natten er lumsk.

Fru Helvig gik forbi ham hen mod Flygelet med sine lange, stærke Skridt og Hænderne langs Hoftebuerne.

— Aa — Luften er saa mild og stille! — sagde hun uden at se paa ham.

Der lugtede af Tobak. Frøken Selma saa sig om. Jo, det var Ingeniøren, som røg. Han havde tændt sig en Cigaret i den øjeblikkelige Forvirring, da Frøkenen kom og forstyrrede dem i Lysthuset.

— Herredsfogeden har sin Hovedpine! — sagde hun og saa udfordrende op paa Ingeniøren med sine store, blaa Øjne — Jeg tror ikke, De skal ryge, Hr. Hilsøe!

— En *enkelt* Cigar — skyndte Hjarmer sig forekommende at sige — det gør mig ikke noget!

— Ja, men Cigaretter! — sagde hun og saa nidkært over paa Ingeniøren, som havde

taget Cigaretten af Munden og ikke vidste, hvor han skulde gøre af den.

Hjarmer vendte sig hastig om:

— Cigaretter? — gentog han uvilkaarlig, mens en pludselig Tankeforbindelse jog som et Lyn gennem hans Hoved og fordrev enhver Smærte.

— Det er den Lugt af brændt Papir, som Herredfogeden ikke kan taale! — sagde Frøken Selma og saa sig om efter et Askebæger.

Hjarmer gik hen mod Ingeniøren, mens han nervøst knappede sin Frakke.

— Aa — De ryger Cigaretter! — sagde han og saa stift paa Cigaretstumpen i hans Haand.

— Nu skal jeg lægge den!

Hilsøe gik fra Puffen over mod Kaminen for at kaste den.

Men Hjarmer kom ham hurtig i For købet.

— Et Askebæger! — sagde han forekommende — Nu skal jeg!

Saa gik han mod Rygebordet, hvor Frø-

ken Selma netop havde hentet et. Han tog Askebægeret ud af hendes Haand, gik hen og rakte det til Hilsøe, der lagde Stumpen.

Med Blikket stift hæftet paa Askebægeret gik Hjarmer tilbage til Rygebordet. Han tøvede et Øjeblik og sikrede sig, at han ikke blev iagttaget. Saa lukkede han Mappen op, tog nogle Dokumenter ud og aabnede i Skjul bag dem Tændstikæsken, hvori den Stump var gemt, som Petersen havde fundet paa Mordstedet.

Medens Hjarmer stod ved Rygebordet med Ryggen til Stuen, var Frøken Selma beskæftiget med at rydde sammen paa Bordet. Hun satte Tallerken og Thekop op paa Bakken. Men da hun ogsaa vilde flytte Whiskyflasken og Glassene, strakte Doktoren, som havde staaet og set paa de buttede Hænders huslige Færd, Haanden afværgende ud imod hende.

— Hov, lille Frøken! — Whiskyen maa De ikke gaa med. Hr. Hilsøe og jeg skal have

os et Stænk sammen for gammelt Bekendtskabs Skyld.

— Tak, Hr. Doktor! — sagde Hilsøe — det faar vente til en anden Gang!

— Ja, ja! — Doktoren tog Flasken, skænkede op til sig selv og drak med Velbehag.

Saa sugede han Luften til sig gennem Overskægget og sagde:

— Ingen kender Natten, før Solen staar op! — Man ved aldrig, hvad man kan faa Brug for, naar Elverpigerne danser Runddans og den gamle Slange ligger paa Lur i Sirenerne.

Han vendte sig mod Fru Helvig, som stod lænet mod Flygelet med Haanden under Kinden og stirrede ud imod Maanelyset.

— Hvad siger De, Fru Hjarmer? — spurgte han med sin hemmelige Munterhed.

Hun rettede sig hurtig op, skød Brystet frem, gik over til ham ved Bordet og tog et Glas.

— Skænk for mig, Doktor Sylt! — Hendes store, graa Blik straaledede med dyb og

sælsom Glans, medens Doktorens smaa Øjne iagttog hende skarpt.

— Leve Instinktet! — sagde hun og hævede Glasset, da han havde skænket — Leve det store, befriende Syndefald!

Hendes Stemme havde en egen bævende Klang, som fik Frøken Selma, der endnu stod med Hænderne om Bakkens Hanke, til at se forbavset og bekymret op.

Doktoren slap ikke hendes Blik.

— Hvor De er lærenem i Nat, Fru Hjarmer! — kom det dæmpet med hans dybe, hæse Stemme. Saa tilføjede han, idet han bøjede Hovedet over imod hende, som var det noget de to havde for sig selv alene:

— De har nok lyttet til Spillet derude i Maaneskinsnatten!

Hun saa ham fast og straalende ind i de smaa, skarpe Øjne og svarede i samme fortløbende Tone:

— Skællene begynder at falde, Doktor; og vi føler med ét, at vi er ganske naturlige Menneskebørn!

Saa tog Doktoren Øjnene til sig, drak ud, rettede sin førladne Overkrop og sagde haardt, næsten hvast, idet han satte Glasset fra sig:

— Nu er det paa Tide, at jeg kommer op til Patienten!

Han vendte sig kort og koldt til Fru Hjarmer:

— Hvis De havde noget Sygevat?

— Nu skal jeg hente!

Fru Hjarmer gik ind i Spisestuen, og han fulgte efter.

Medens hun og Doktoren stod derinde ved Buffetten og ledte efter Sygevattet, bøjede Frøken Selma sig i pludselig Indskydelse over Bordet mod Verner Hilsøe og hviskede:

— Gaa!

Han saa forbavset op paa hende med sine mørke Øjne.

— Rejs Deres Vej! — hviskede hun, mens Blodet steg op i hendes Kinder, og hendes store, blaa Øjne blev hvasse og truende. — De har bragt Ulykke med Dem.

— Jeg forstaar Dem ikke! — hviskede han tilbage, koldt og afvisende.

Men hun ænsede ikke hans Svar.

— De har forgjort Fru Hjarmer! — vedblev hun og maatte gøre Vold paa sin Stemme for ikke at tale højt — Hun er helt forvandlet, siden De kom! — Aa, hvor kan De nænne det — saa god en Mand hun har! — og Barnet!

Hjarmer var færdig med sin Undersøgelse. Han havde gemt Æsken med den fundne Cigaretstump. Ogsaa Hr. Hilsøes Cigaret havde han stukket til Side. Det var altsammen lagt i Mappen igen, og Mappen var laaset. Han vendte sig, da Fru Helvig gik ud med Doktoren, og der blev tavst i Stuen. Thi i Stilheden hørte hans skarpe Øren en Hvisken; og han saa til sin store Forbavselse, at Frøken Selma stod bøjet over Bordet, rød i Kinden, med flammende Øjne, og hviskede til Ingeniøren.

I det samme kom Fru Helvig tilbage og kaldte i den aabne Dør fra Spisestuen:

— Frøken Sindal! — Doktoren venter paa Dem!

— Nu skal jeg komme, Fru Hjarmer! — svarede Frøken Selma tilbage, løftede den store Bakke fra Bordet og bar den med sig ud.

VIII

Hjarmer gik hen imod sin Kone, idet han kæmpede med den nervøse Uhyggelse, som havde grebet ham:

— Kæreste — du skal ikke med op?

Fru Helvig gik forbi ham hen til Bordet.

— Jeg duer ikke ved en Sygeseng! — sagde hun og førte Hænderne hurtig imod Haaret, som om det pludselig tyngede hende. — Alt, hvad der er sygt og uskønt, binder mig og knuger mig om Hjærtet!

Hun strakte Armene ud fra sig og aandede dybt:

— Aa, jeg længes efter Sundhed — Frihed — Lykke! — kom det i Udbrud.

Hjarmers Tanker var altfor optagne af, hvad han lige havde erfaret, til at han mær-

kede den sælsomt exalterede Tone i sin Kones Ord.

— Ja, ja da! — sagde han mekanisk.

Saa gik han hen til Bordet, hvor Ingeniøren havde sat sig:

— Hvor den Lampe brænder daarlig i Aften! — her er jo halvmørkt! — sagde han nervøst, bøjede sig frem, skruede den saa højt op som muligt og skubbede i det samme lidt til Skærmen, saa at Lyset faldt stærkt og lige paa Hilsøes Ansigt med de store, skarpt skaarne Træk.

— Det er Maanelyset! — sagde Hilsø — som gør, at det synes, som om Lampen brændte slet.

— Ja, ikke! — Det har De naturligvis Ret i! — Hjarmer talte hurtigt og saa højt, at hans nervøse Stemme næsten skingrede.

Saa satte han sig i Armstolen, hvor han havde Ingeniørens stærkt belyste Ansigt lige for sig. Han glattede sine hvide Hænder nervøst imod hinanden og begyndte at konversere:

— Naa, Hr. Ingeniør, — nu tænker De

vel at slaa Dem ned hos os — her paa Egnen?

— Jeg ved det ikke endnu, Hr. Herreds-foged! — kom det tøvende; og Ingeniøren saa ned for sig, som om han følte sig generet af Hjarmeres blege, retskafne Øjne, der var rettede lige imod hans.

— Nej, jeg kan egentlig godt forstaa! — det er jo ikke saadan at rive sig løs fra de større Forhold derude.

Hjarmer tøvede et Øjeblik, idet han omhyggelig betragtede sine smukt formede og velplejede Negle:

— A propos! — begyndte han igen — Synes De ikke, der er sket store Forandringer her paa Egnen, siden De var hjemme sidst?

— Jeg har intet set af Egnen!

Ingeniøren skottede hemmeligt til Fru Helvig, der gik frem og tilbage i Maanelyset med Hænderne under sin Nakke, som om hendes Sind ikke kunde finde Ro. Hver Gang hun kom til Omdrejningen, søgte hendes store, exalterede Blik hans; men da hendes Ansigt laa i Skygge for Lampeskærmen og

han selv havde Lyset stærkt i Øjnene, kunde han ikke skelne dets Udtryk.

— Aa nej — det er sandt — De kom jo først i Aften! — Hjarmer tog sig med Haanden til Panden for sinærgerlige Distraktion. — Med Otte-Toget — eller var det ni-synten — det, som er her ti-femogtyve? — jeg husker ikke ret?

De blege Øjne undersøgte skarpt Ingeniørens stærkt belyste Ansigt med de blaalige Skygger af det under Huden voxende Skæg.

— Med Nattoget var det jeg kom! — sagde Hilsøe og tog hurtig Blikket til sig fra Fru Helvig. Han havde svært ved at samle sig til Svar, saa stærkt arbejdede hans Tanker med det store Spørgsmaal, om det tilsidst skulde lykkes ham.

— Rigtig! — De hørte tilfældig om Mordet — og saa gik De lige herop!

— Ja — for at anmelde —

— Men saa har De jo ikke faaet Aftensmad, Hr. Hilsøe —?

Atter faldt Hjarmers blege Øjne pludselig og skarpt over Hilsøes Ansigt.

— Jeg spiste i Banerrestauranten!

— Rigtig, nu husker jeg! — Hjarmer tog sig igen med Haanden til Hovedet; det var denne skrækkelige Distraktion. — De spiste først, og saa gik De herop!

Saa rejste han sig hurtig og slog sig for Panden.

— Det er sandt! — det havde jeg nær glemt! — det er denne Distraktion! — Jeg har en lille Kassebeholdning, som skal afsendes strax imorgen tidlig — til Amtstuen. — — Jeg kommer til at skrive Brevet og forsegle med det samme!

Han bøjede sig frem mod Hilsøe.

— De undskylder saa længe! — sagde han forekommende.

— Lad Dem ikke forstyrre!

Hilsøe maatte tvinge sin Stemme, at den ikke skulde røbe Glæden over atter at have hende alene.

IX

Idet Hjarmer gik mod Kontordøren med sine hurtige, nervøse Skridt, rejste Hilsøe sig i pludselig Beslutning.

Næppe havde Døren lukket sig efter Herredsfogeden, før Hilsøe gik ud paa Gulvet, hvor Helvig standsede i Maanelyset og saa paa ham med store, straalende Øjne.

— Helvig! — hviskede han med udbredte Arme.

Hun stod ret op og ned; men han saa, at hun dirrede over hele Kroppen, idet hun bøjede Hovedet tilbage.

— Elskede! — aandede hun ud imod ham i et dybt Suk, der nu endelig, endelig fik Luft.

Han greb begge hendes Hænder.

— Døren er aaben! — hviskede han.

— Verner!

Hendes Hænder skælvede i hans, men hun drog dem ikke til sig.

— Nu maa det være! — sagde han fast og drog hende med sig.

Men i et pludseligt Ryk tog hun Hænderne til sig og skjulte sit Ansigt med dem.

— Jeg kan ikke — stammede hun — jeg kan ikke!

Han traadte hende ganske nær, saa at hun mærkede hans hede Aande, og tog om hendes Haandled, men uden at tvinge dem.

— Sveg du mig og dig selv, — spurgte han; hans Stemme var rolig, men myndig og dyb — da du valgte ham?

Hun svarede ikke; men han saa paa hendes Bryst, at Graaden begyndte at arbejde sig op.

— Dræbte du vor Lykke — baade din og min — fortsatte han i samme Tone — for det sikre og det visse?

Atter tav hun; men han mærkede i Haandens Skælven, at hendes Hjærte hviskede ja.

— Ønsker du det ugjort nu?

Denne Gang svarede hun.

— Du ved det jo! — sagde hun og virrede med Hovedet.

Han læste den Tanke, der dæmrede bag hendes Ord, og han besvarede den strax:

— Tror du, jeg vil blive her og daglig stjæle mig den Lykke til, som er min Ret?

Hun rystede paa Hovedet. Hun syntes selv i dette Øjeblik, det var umuligt.

— Og du? — spurgte han igen, idet han tvang Hænderne fra hendes Øjne. Han vilde se hendes Hjertes Svar.

— Kunde *du* blive her i hans Hus — dele Bord og Seng med en, som altid var dig fremmed, — nu du er min med Liv og Sjæl?

Hendes store, graa Øjne stirrede frem paa ham uden Tanke, bundne af hans faste, mørke Blik, der tvang hende til sig med en Magt, hun maatte bøje sig for.

Hun rystede paa Hovedet til Svar.

Saa tog han atter hendes Hænder og drog hende med sig mod den aabne Glasdør, hvorfra Lyset vældede ind paa Skraa.

Idet hendes Kjole strejfede Taburetten foran Flygelet, gled Doktorens store, bløde Hat ned og trillede ud i Maanelyset paa Tæppet foran deres Fødder.

Hilsøe sparkede den til Side; men i det samme saa Helvig, hvad det var, og pludselig erindrede hun Livet og Virkeligheden omkring sig:

I dette Øjeblik stod Doktoren bøjet over hendes Barns Seng. Maaske galdt det Liv og Død, saa forblommet som han havde talt.

Tanken ramte hende som et Slag. Hun rev sine Hænder ud fra hans og standsede i Maanelyset:

— Barnet! — hviskede hun.

Han følte, hvad der skete i hende. Han vidste det, før hun havde talt; thi Doktorens Hat havde tændt den samme Tanke i hans Sind.

Der gik en hæftig Bevægelse igennem hans Sind. Med pludselig Voldsomhed søgte han atter at faa fat i hendes Hænder, idet han bøjede sig ind mod hendes Ansigt og hviskede haardt, næsten brutalt:

— Barnet er hans! — ikke dit og mit!
Og hos ham vil det faa det godt.

Men hun trak hurtig Hænderne om paa
Ryggen og drog sig fra ham op imod Flygelet.

I det samme hørtes Hjarmers Trin inde
i Kontoret.

Det er forbi, tænkte Hilsøe, idet han gik
fra hende hen imod Bordet, mens den dybe
Skuffelse bragte Taarer i hans Øjne.

X

Hjarmer stod i Kontordøren med en Seddel i Haanden:

— Kæreste, tænk hvor uheldig! — sagde han til Fru Helvig, der lændede sig mod Flygelet med Ryggen vendt imod ham; hun havde i øjeblikkelig Forvirring grebet Doktorens Hat og var nu ivrig beskæftiget med at børste Støvet af den. — Der har jeg gaaet hen og givet mine Hundredekrone-sedler fra mig! — det var Landinspektøren, som skulde have en Femhundredekrone-seddel vexlet imorges. — Nu staar jeg her med den ene store Seddel og ved ikke mine levende Raad. Jeg skal sende 250 Kroner afsted med første Tog imorgen tidlig, — det er yderste Termin. — Hvad gør vi ved det?

— Aa, jeg ved ikke! — kom det fra Fru Helvig, idet hun vendte sig halvt om imod ham.

Hjarmer blev ved med sin nervøse Stemme, der var saa høj nu, at den næsten skingrede:

— Det er jo ikke til at tænke paa at faa byttet noget Sted imorgen tidlig!

Han vendte sig ligesom i pludselig Indskydelse om mod Hilsøe, der stod med Ryggen til og bladede i et Album.

— Hr. Ingeniør, hvis De har saa store Penge — bad han — De vilde bevise mig en Tjeneste ved at bytte den! — eller blot forstrække mig med et Par Hundredekrone-sedler til imorgen! — Resten har jeg i Smaat. Jeg skulde gjerne have Brevet forseglet med det samme!

Hilsøe tog sin Brevtaske op af Brystlommen.

— Jeg kan vexe Sedlen for Dem! — sagde han.

Hjarmer gik hurtig hen til ham:

— I Hundredekrone-sedler? — spurgte

han; hans Spænding var saa stærk, at Stemmen knækkede over, saa han maatte foregive et Hosteanfald for ikke at røbe sig.

— Ja!

— Det var jo udmærket!

Hilsøe krammede Sedlerne ud i hans Haand:

— En — to — tre — fire — fem! —
Vær saa god!

— Tak — mange Tak! — Hjarmer fattede stærkt om Pengene, at den anden ikke skulde betænke sig og røve dem tilbage. Han var saa optagen, at han nær havde glemt at give Hilsøe Femhundredekronesedlen i Bytte.

— Der er den store Seddel! — sagde han og vendte sig. Og idet han hurtig gik hen imod Rygebordet, hvor Dokumentmappen laa, talte han uafbrudt, højt og skingrende:

— De ved ikke, hvor De har hjulpet mig — Hr! — Hr. Ingeniør Hilsøe!

Han fik Nøglen frem og aabnede febrilsk den store Mappe.

— Nu skal jeg bare — her skulde ligge —

Med Ryggen vendt mod Hilsøe fik han Portemonnaien lukket op og Papiret fundet frem, mens han lod, som om han rodede rundt i den store Mappe.

— Her skulde ligge en — en stor —

Febrilsk læste han Numret paa den øverste af Sedlerne; og medens Hænderne rystede af Nervøsitet, saa han næppe kunde holde Papiret, —

— en stor Konvolut — skulde her ligge — søgte og fandt han Numret blandt dem, som Gamle Hilsøe for faa Timer siden havde skrevet med sin kantede Haandskrift.

— en stor Konvolut! — kom det næsten triumferende.

Saa blev Portemonnaien atter gemt og Mappen klappet sammen i en Fart; men denne Gang tog han den med sig ind paa Kontoret.

— Se saa! — sagde han — Tak skal De ha! — jeg skal strax —

XI

Idet Hjarmer aabnede Døren for at gaa tilbage i Kontoret, kom Doktoren hastig ind fra Spisestuen, fulgt af Frøken Sindal.

Herredsfogeden vendte sig efter Lyden. I samme Øjeblik han saa Doktorens Ansigt — han var bleg over Næsen, og Munden var klemmt haardt sammen, saa at Overkægget gik i ét med Kindskægget — saa vidste han, at det var galt fat.

— Doktor? — spurgte han aandeløst og strakte Haanden ud imod ham.

Doktoren saa hastig til ham, men tog strax Øjnene til sig. Saa sagde han kort og hvast:

— Feberen er stegen og Aandenøden tiltagende. Nu har jeg givet hende Injektionen!

Hjarmer blev bleg. Han saa paa de smaa, skarpe Øjne og spurgte skræmt:

— Morfin?

— Nej! — sagde Doktoren og skød Skuldrene i Vejret.

— Sig det! — trængte Herredsfogeden paa.

Doktoren saa fast paa ham og svarede:

— Serum, Herredsfoged Hjarmer!

— Difteritis? — spurgte han sagte og aandeløst.

— Jeg frygter det!

Fru Helvig havde vendt sig fra Flygelet om imod Doktoren og fulgte deres Samtale med et underligt, halv ubevidst Udtryk i de store, exalterede Øjne.

Da han nævnede det skæbnesvangre Ord, skiftede hun Farve. Hun stod et Øjeblik ligesom for at samle sig, saa for hun hen og greb Doktoren haardt i Armen:

— Difteritis?

Det lød som et Skrig.

Han saa forbavset op paa hende; og da

han ikke svarede, føjede hun til med en Stemme, der skælvede af Angst:

— Saa er der Fare?

Han tøvede lidt, som overvejede han, hvor meget han turde sige hende.

— Der er altid Fare, Fru Hjarmer — sagde han undvigende med sin alvorlige, melankolske Stemme — der er altid Fare for os stakkels Menneskebørn!

Hun stod et Øjeblik og saa paa ham, mens hendes Øjne blev større og større. Saa fortrak Overlæben sig ligesom i Krampe. Hun greb sig med begge Hænder om Tindingen og raabte:

— Det er mig! — det er min Skyld!

Verner gjorde en pludselig, hæftig Bevægelse om imod hende, som vilde han gribe og støtte hende. Saa standsede han og knyttede Hænderne over sin Afmagt, medens Hjarmer forbløffet og ængstelig nærmede sig med udbredte Arme:

— Men Kæreste —!

— Jeg vil se mit Barn! — raabte hun, skød Doktoren til Side og løb forbi Frøken

Selma, som med store, klare Taarer i sine blaa, troskyldige Øjne strakte Haanden ud for at holde hende tilbage, og skyndte sig mod Spisestudøren.

— Ellemor! — kaldte hun i største Angst.

Da for Doktoren til og naaede at gribe hendes Arme bagfra, inden hun var kommet ud af Stuen.

— Ikke nu! — sagde han myndigt og holdt hende tilbage med Magt.

— Slip mig! — hun vendte Hovedet imod ham med et rasende Blik og søgte af alle Kræfter at vride sig løs — jeg vil se mit Barn!

Men Doktoren var stærkere. Hans behaarede Bjørnelabber holdt hende fast.

— De bliver her! — sagde han kort og hvast — Barnet skal have Ro!

Frøken Selma kunde ikke dy sig længer. Hun for hen imod ham og sagde med store, vrede Øjne:

— De, som taler om Instinktet, forhindrer Mor'en fra at komme til sit Barn!

— Det forstaar De ikke!

Fru Helvig slog med Hovedet, mens Ansigtet fortrak sig.

— Hun dør! — raabte hun hysterisk — og det er min Skyld! — Jeg vil se mit Barn!

Brystet bevægede sig voldsomt; og de fine Næsebor sitrede krampagtigt, mens en lidenskabelig Graad arbejdede sig op i hende.

Hjarmer var kommen til. Han strakte bønligt Haanden ud mod hende:

— Kæreste — hør dog, hvad Doktoren siger!

Men Doktoren saa hende lige i Ansigtet og sagde med rolig Myndighed:

— Hvis De kommer til hende i den maanesyge Tilstand, hvori De er nu, saa er der Fare, Fru Hjarmer, baade for Dem og for hende. — Forstaar De mig?

Nu naaede Graaden Halsen; den blev til en Hulken, som kaldte Taarerne frem og brød hendes Modstand. Hun bøjede Hovedet; Armene slappedes; og hun lod sig villigt føre hen til Armstolen af Doktor Sylt, der drejede Stolen ud imod hende og sagde

kærligt og trøstende, som man taler til et bedrøvet Barn:

— Se saa, lille Frue, sæt Dem nu ned!
— Nogen øjeblikkelig Fare er der ikke. Men det gælder om at være paa sin Post i Tide. Derfor har jeg sprøjtet hende.

Da han saa, at Anfaldet helt var overstaaet, og Taarerne randt stille ned fra det bøjede Hoved, mens Brystet atter kom i Ro, saa rettede han sig op og sagde ud i Stuen:

— Nu maa jeg hen til Bager Jørgensens. Der var Bud efter mig, da jeg var hjemme før. Naar jeg er færdig der, kommer jeg strax tilbage; saa vil det vise sig om —

— Om hvad? — spurgte Hjarmer hviskende, da Doktoren uvilkaarligt holdt inde.

— Om jeg maaske har frygtet uden Grund. For Øjeblikket kan jeg intet gøre. Farvel saa længe!

XII

Da Doktoren var gaaet, var der ingen, som talte.

Fru Helvig sad stille grædende i Armstolen med Hovedet vendt bort fra Bordet, medens Frøken Selma lænede sig over Stole ryggen og glattede hendes fine Bronzehaar med sin buttede Haand.

Hjarmer stod ved Flygelet og saa paa hende, men vidste ikke, hvad han skulde sige.

Verner Hilsøe var den første, som brød Tavsheden.

Han sad med Hænderne mellem sine Knæ og stirrede frem for sig som en Mand, i hvem noget pludselig er brudt i Stykker.

Saa rejste han sig langsomt op, knappede sin Frakke og spurgte:

— Vil Herredsfogeden sige mig, naar gaar det første Tog?

Hjarmer rettede sig og spurgte nervøst:

— De vil rejse?

— Ja, jeg vil rejse! — kom det lavt og klangløst.

Hjarmer samlede sig. Han følte, at han havde Brug for al sin aandelige Kraft. Han vidste, at han i dette Øjeblik ikke længer turde tænke paa Kone eller Barn.

— Er De bange for Smitten? — spurgte han og nærmede sig til ham.

— Nej! — kom det afvisende.

— De har hastig bestemt Dem om, Hr. Ingeniør!

Han lagde med Vilje et Anstrøg af Ironi i Stemmen.

— Jeg sagde Dem, at jeg vidste ikke, om jeg kunde blive. Nu ved jeg, at jeg ikke kan.

Men Hjarmer lod sig ikke stille tilfreds.

— Er det indiskret at spørge hvorfor?

— Hvorfor? — Verner Hilsøe saa haanligt ned paa ham — Er Deres Barns Syg-

dom ikke Grund nok? — I Nat kan en fremmed vist kun være til Besvær! — tilføjede han uden at gøre Forsøg paa at skjule Bitterheden i sit Sind.

Frøken Selma saa op og sagde afgjort:

— Det har Hr. Hilsøe Ret i!

— Hvornaar det første Morgentog gaar, ved jeg ikke — sagde Hjarmer — men jeg kan forsikre Dem, at Deres Nærværelse her — i Gæsteværelset — ikke paa nogen Maade —

— Det første Tog gaar Klokken fem-ti, Hr. Ingeniør! — afbrød Frøken Selma ham.

— Tak!

Hilsøe knappede sin Frakke og saa stjaa-lent paa Fru Helvig, som sad ubevægelig med bortvendt Hoved, lænet mod Stole-ryggen.

Hjarmer saa paa sit Ur.

— Aa, der er jo lang Tid endnu! — sagde han.

— Jeg vil gaa over paa Teglgaarden saa længe; — der er flere nødvendige Ting, som jeg maa ordne! — For jeg vender næppe tilbage!

Hjarmer spurgte nervøst:

— De agter Dem altsaa til Udlandet igen?

— Ja! — Farvel, Hr. Herredsfoged!

Hjarmer lod, som om han ikke havde hørt.

— A propos, Hr. Hilsøe! — begyndte han igen og stillede sig i Vejen for ham — Jomfru Berg talte til mig om sin sørgelige Stilling og bad mig lægge et godt Ord ind hos Dem.

— Hun skal faa det, som hun vil! — kom det træt og uendelig ligegyldigt.

Saa rakte han Haanden frem:

— Farvel, Hr. Herredsfoged!

Men Hjarmer lod, som om han ikke saa den fremstrakte Haand, og flyttede sig ikke.

— Jeg har bestemte Grunde — sagde han med sin høje, nervøst skingrende Stemme — til at bede Dem, Hr. Ingeniør Hilsøe, at forlænge Deres Ophold; — og da den anden saa forbavset op i det samme, skyndte han sig at forklare: — i det mindste Begravelsen og Skiftesamlingen over!

— Jeg beklager, Herredsfoged, at jeg ikke kan være Dem til Tjeneste! — kom det

med høflig Kulde. — Men jeg skal efterlade en Fuldmagt.

— De vil altsaa ikke blive, Hr. Hilsøe?

— Jeg kan det ikke! — Farvel!

Denne Gang tvang han sig forbi, men Hjarmer gik efter ham.

— Og De agter Dem til Udlandet med første Morgentog? — spurgte han.

Hilsøe tabte Taalmodigheden. Han vendte sig halvt og sagde:

— Ja, det hører De jo!

Saa standsede han foran den Stol, hvor Fru Helvig sad tilbagelænet med lukkede Øjne.

— Farvel, Fru Hjarmer! — kom det lavt, næsten ydmygt, mens han stod og saa paa hendes hvide Pande under det silkefine Haar, paa de slanke Hænder, paa hele den kære Skikkelse.

Fru Helvig aabnede ikke Øjnene. Hun dækkede Ansigtet med sine Hænder og bøjede Hovedet som til en Hilsen.

Saa traadte Frøken Selma frem foran hendes Stol og rakte ham Haanden.

— Farvel, Hr. Hilsøe! — sagde hun venligt og saa med Deltagelse paa hans bedrøvede, mørke Øjne.

Hilsøe gik mod Havestudøren. Men idet han aabnede den og vendte sig for i et sidste Blik at tage Afsked med den, han elskede, lagde Hjarmer, der havde fulgt ham, Haanden paa hans Skulder og satte samtidig uset Foden mod Døren for alle Tilfældes Skyld.

— De er anholdt! — sagde han højt og fast.

Verner Hilsøe vendte sig forbavset under hans Haand. Han saa paa de blege, retskafne Øjne, som vilde han forsikre sig om, at Manden ikke pludselig var bleven gal.

Hjarmer besvarede hans spørgende Blik:

— De er anholdt som mistænkt for Mordet paa Deres Onkel, Justitsraad Hilsøe!

Helvig for op af Stolen og stirrede med stive Øjne paa dem begge, mens Frøken Selma tog sig med Haanden til Hovedet og udstødte et Forbavselsseskrig.

Verner slap Dørhaandtaget.

— Er De gal? — spurgte han og saa ham lige ind i Øjnene.

Hjarmer blev et Øjeblik forvirret og slog uvilkaarlig Blikket ned. Saa overtænkte han hastig endnu engang det hele og var atter vis i sin Sag.

— Jeg har saa sikre Indicier imod Dem, — sagde han høflig, men bestemt — at det vilde være en grov Embedsforseelse, om jeg tillod Dem at rejse.

— Indicier paa, at jeg er en Morder? — kom det næsten muntert.

Men denne Gang slog Hjarmer ikke Blikket ned.

— Saa sikre Indicier, Ingeniør Hilsøe! — sagde han i stor Alvor — at de alene vil kunne fælde Dem!

Verner gik frem i Stuen, fulgt af Hjarmer.

— De har Beviser, mener De — paa at jeg, Verner Hilsøe, har myrdet min Onkel i hans egen Have?

— Ja!

Hjarmer trak sig hen i Nærheden af Rygebordet ved Kontordøren, medens Fru Helvig, som nu helt havde genvundet sin Fatning, saa fast paa Hilsøe og sagde:

— Det er umuligt! — det er ikke sandt!

— Kæreste, du maa undskylde, at dette pinlige sker i din Nærværelse. Men der var jo ingen Udvej. — Jeg beder dig gaa op med Frøken Sindal paa hendes Værelse.

Fru Helvig blev staaende ved Bordet uden at svare, medens Hilsøe gik henimod Hjarmer.

— De er en modig Mand, Herredsfoged Hjarmer!

— Hvorledes mener De? — spurgte Herredsfogeden og trak sig helt tilbage mod Reolen.

— Er De ikke bange for, at Morderen skal knække Deres spinkle Rygrad?

Hjarmer strakte hurtig Haanden ud imod Dørkarmen.

— Betjent Petersen venter i Forstuen! — sagde han roligt — Det er kun et Tryk paa Klokken her — et Skrig — et Ord!

Hilsøe smilede haanligt.

— De skal ikke være bange! — Men saa grov en Spøg som Deres frister til et groft Svar. — Maa jeg se de Beviser?

— Nej! — De kunde tilintetgøre dem, men jeg skal nævne dem. — En Stump af samme kostbare Cigaretmærke, som De ryger, er funden paa Mordstedet.

— Saa har jeg vel kastet den dér! — sagde Hilsøe ganske ligefrem.

Hjarmer saa forbløffet paa ham og spurgte:

— De tilstaar at have været der?

— Hvad mere har De?

— De vexlede mig en Seddel i fem Hundredkronesedler. Numrene paa disse findes alle noterede paa et Papir, som er fundet i den afdødes Portemonnaie. — Disse Sedler har De maaske faaet af en Tredjemand eller fundet paa Landevejen?

— Jeg fik dem af ham selv!

Atter saa Hjarmer forbløffet paa ham for de uforbeholdne Ord.

— Er dette en Tilstaaelse, Ingeniør Hilsøe?

— spurgte han efter et Øjebliks Tavshed.

— Tag det for, hvad De vil! — Er der mere?

— Saa er der det, som er Deres eneste Tilflugt!

— Og hvad er det?

— Deres Alibi. — Hvis De først er kommen her til Egnen med Nattoget, som De paastaar, saa er De fri. Thi Mordet er sket i det mindste en Time i Forvejen.

Verner saa paa ham og smilede drillende:

— Ja, saa er jo alt vel, Herredsfoged Hjarmer!

Frøken Selma kom hen og stillede sig ved Siden af Fru Helvig, som stod mellem Bordet og Puffen:

Nu ender det galt, tænkte hun; og hendes Hjærte bankede hæftigt ved Tanken om, hvad der vilde ske, hvis Herredsfogeden fik at vide, at Hilsøe havde været hemmelig Gæst hos hans Kone.

— Men Doktoren — svarede Hjarmer — saa Dem i Otte-Toget, Hr. Hilsøe!

— Han kunde jo tage fejl?

— Og Banerrestaurant'en, hvor De vil have

spist efter Nattogets Ankomst, lukker halvanden Time, før Nattoget kommer.

— Jeg kunde jo have set Restauratøren og betalt ham for det extra?

— Det vil altsammen vise sig. — Men sig mig, Hr. Hilsøe, naar De er kommen med Nattoget, hvorledes kan De da have faaet Sedlerne af Justitsraaden selv, da han dog bevislig havde været død i en Time dengang?

Verner bed sig i Læben. Nu først indsaa han fuldt ud, hvor farlig hans Stilling var.

— De har Ret, Herredsfoged Hjarmer!
— Sagen er alvorlig!

— Kom De saa med Nattoget — eller kom De med Otte-Toget?

Hjarmer saa fast og alvorligt paa ham; og Verner forstod, at det var unyttigt at fastholde, hvad der klart kunde modbevises.

— Med Otto-Toget! — svarede han uden Betænkning.

Frøken Selma mærkede, hvor Fru Helvig skælvede paa sine Hænder. Hun saa, at Overlæben sitrede og Brystet bevægede sig

krampagtigt. Selma lagde uvilkaarlig sin Arm om hendes Liv, skønt hun selv bævede af Angst for, hvad der vilde komme.

Hjarmer gik hen imod Hilsøe, som stod midt paa Gulvet og stirrede frem for sig i dyb Eftertanke.

— Det gør mig ondt for Dem, Ingeniør Hilsøe! — sagde han saa venligt, som han formaaede — Jeg kan sige Dem, at der i mine Øjne er en formildende Omstændighed i den Uret, som den afdøde har gjort mod Dem og Deres Moder.

Verner tumlede tilbage, som havde han faaet et Slag.

— Jeg kender Deres Fortid — skyndte Hjarmer sig at forklare — Deres Afstamning — Deres hele ulykkelige Barndom! — De har handlet i et pludseligt Raseri, som delvis har berøvet Dem Tilregnelighedsmomentet. — Men Brevtasken — tilføjede han; og Tonen blev stræng, næsten haard — at De tog Brevtasken fra den afdøde — det er Sagens mørkeste Punkt.

Verner saa truende paa ham med sine mørke Øjne:

— De gaar ud fra, at den, som skrev sin Onkels Navn efter, han kunde ogsaa myrde ham og røve hans Brevtaske! — Det er den Tillid, man kan have til saadan En! — Han saa om paa Fru Helvig med et besynderligt Smil — Hører De det, Fru Hjarmer, — det mener han ogsaa!

Men hun gengældte hans Blik og svarede:

— Jeg tror det ikke!

— Tilstaar De Mordet? — spurgte Hjarmer.

— Ser jeg ud som en Morder?

Herredsfogeden blev irriteret.

— Ingeniør Hilsøe! — begyndte han — Deres Tog var her Klokken ni-tyve. Til Teglgården er der mindst femogtyve Minutters Gang. De tilstaar at have været der og faaet Penge af Justitsraaden, skønt han dog, efter Deres egen Mening, havde gjort Dem arveløs og forbudt Dem at komme hjem. Det fremgaar af Ligsynet, at Justitsraaden blev dræbt ved Titiden. — Nu spørger jeg Dem: Kan De bevise, at De opholdt Dem andetsteds paa dette samme Tidspunkt? — Det er Deres Alibi, det gælder.

Verner tænkte sig om et Øjeblik. Saa svarede han jævnt og oprigtigt:

— Jeg har ikke dræbt gamle Hilsøe!

— Det er ikke Svaret! — Hjarmer talte højt og stærkt — Kan De bevise, at De har været andetsteds?

Fru Helvig dirrede over hele Kroppen. Hendes Ansigt var ganske hvidt, og hendes Overlæbe skælvede:

— Ja — sagde hun — han kan bevise det!

Hjarmer vendte sig forbavset mod hendes store, exalterede Blik, der ikke veg fra Verners høje Skikkelse.

— Kæreste —?

Men Frøken Selma skød sig frem foran Fru Helvig.

— Og hvis han ikke kan bevise det — hvad saa? — spurgte hun, idet hun fæstede sine store, blaa Øjne lige paa Herredsfogeden.

— Saa kan Hr. Hilsøe tilstaa eller nægte — Dommen vil lyde ens. — Indicierne fælder ham.

Det gav et Sæt i Verner Hilsøe. Han

saa fra den ene til den anden, mens Hjarmer tilføjede:

— Svar mig saa, om De kan: — Hvor var De ved Titiden?

Verner tog sig sammen af hele sin Evne.

Nu vidste han, hvad det galdt; men han vidste tillige, at Hensynet til hende bød ham at fortie Sandheden.

— Hvem kan bevise, — sagde han undvigende — hvor han strejfede rundt paa Landevejen i en Sommernat? — Sæt, at jeg i Smug havde været hos Betjentens Kone! — burde jeg da, for at fri mig selv, aabenbare Manden hendes hemmelige Synd ved at kræve hende til Vidne paa, hvor jeg havde været?

Han mindedes pludselig hendes Ord om Tilliden og føjede til, idet hans Blik hemmelig søgte hendes:

— Nej! — Selv den, der skrev sin Onkels Navn paa en Vexel, — selv han kunde gaa i Tugthuset for den Kvinde, som han elsker, hvis det gjaldt hendes Lykke!

Hun saa paa ham. Der gik et Smil over hendes smærtelig fortrukne Ansigt. Hun

maatte gøre Vold paa sig for ikke at kaste sig i hans Arme og raabe: „Det gælder *ikke* min Lykke. Jeg er jo din!“ —

Hun samlede sig til, hvad der maatte komme, og glemte i Øjeblikket baade Hjarmer og sit Barns Sygdom.

— Jeg kan vidne — sagde hun stille, og hendes Stemme var som forvandlet — jeg kan vidne, hvor han var. — Jeg kan bevise, at —

Hjarmer stirrede paa hende med aaben Mund:

— Du! — Kæreste — hvad mener du? —

En frygtelig Anelse steg op i ham.

— Du kan bevise — Helvig —?

Frøken Selma havde fulgt hvert Ord, hvert Minespil. Nu saa hun, hvorledes Mistanken begyndte at dæmre i hans Sind. Hun saa den dødelige Angst i hans blege, retskafne Øjne; — og i samme Øjeblik, da hun vidste, at alt var tabt, stod Redningen — den eneste mulige — i et pludseligt Klarsyn for hendes Tanke.

Hun skød Fru Helvig til Side.

— Nu taler *jeg*, Fru Hjarmer! — sagde hun hurtig, inden det sidste, afgørende Ord var undsluppet Helvig. Saa vendte hun sig mod Hjarmer med bøjet Hoved:

— Det er rigtigt — sagde hun — Fru Hjarmer kan bevise; — for hun overraskede os sammen — Hr. Hilsøe og mig!

Hjarmer tumlede tilbage:

— Hvad er det, De siger? — overraskede — Dem — og —?

Nu det var sagt, forstod hun næppe, at hun havde kunnet. Nu galdt det at være fast og løbe Linen ud.

— Her i Huset! — sagde hun, mens hun følte, hvorledes hun rødmede helt op i Tindingerne under Hjarmers Blik. Og da Ver-ner saa paa hende med de mørke, bedrøvede Øjne, — nu da han endelig forstod, hvad hun vilde, — saa følte hun et Øjeblik saa brændende en Skam, som havde hun virkelig givet sig hen til ham og nu stod her og bekendte det højlydt.

Hjarmer kunde ikke styre sig. Han greb hende i Armen og spurgte aandeløst:

— Han var hos Dem? — her? — paa Deres Værelse? — han kom til Dem hemmeligt om Natten?

— Fra Otte-Toget — ja!

— Mens De vaagede hos Ellemor?

Frøken Selma kunde ikke tale mere. Hun havde ikke tænkt over, hvor svært det var. Havde hun faaet Tid til at overveje, før hun talte, — saa Gud ved, om hun havde vovet det!

Hjarmer tog sig til Hovedet. Det gjorde saa ondt — og det var saa utroligt.

— De, Frøken Sindal? — hans Stemme dirrede af Bevægelse — De, som jeg har troet saa godt?

Hun bøjede Hovedet, mens hede Taarer trillede ned over hendes Hænder.

— De, som —? — saaledes har De ført os bag Lyset! — De, der var som en Datter i vort Hus? — Nu forstaar jeg Deres Overraskelse, da jeg præsenterede Hr. Hilsøe for Dem; — nu forstaar jeg Deres Hvisken sammen over Bordet før — der henne, mens De troede, jeg vendte Ryggen til. — Her

har De gaaet imellem os i bestandig Løgn — De, som —!

Hvor var det frygteligt! — Hvor sved hvert Ord i hendes Hjærte! — Og hun følte med ét — hun havde ikke vidst det før nu — hvor kær hun havde ham, Fru Helvigs Mand!

— Jeg har ikke løjet! — hviskede hun og tog sig til Hjærtet.

— Og Barnet, som var betroet Dem! — I samme Stue! — hos det stakkels, syge Barn — har De — og Deres —!

Bevægelsen tog Magten fra ham. Han greb sig til Hovedet; og da han atter var bleven Herre over sig selv, kom det koldt og haardt:

— Hvor længe har det varet — Deres hemmelige Forhold?

Selma tav. Hun vidste ikke, hvad hun skulde svare. Maatte det dog bare snart faa Ende!

Han misforstod hendes Tavshed, besindede sig og sagde saa koldt og saa fremmed, det var ham muligt:

— Som De vil! — Jeg har ingen Ret til

at trænge mig ind i Deres Fortrolighed. Men De vil forstaa, Frøken Sindal, at De efter dette ikke kan være i vort Hus — Farvel!

Saa vendte han hende Ryggen og gik hen imod Rygebordet.

Frøken Selma stod et Øjeblik og saa efter ham, som haabede hun, at han skulde vende om og gøre det ugjort. Saa kom Stoltheden op i hende. Hun rettede sig og gik langsomt mod Spisestuen.

Fru Helvig greb hende i sine Arme. Hun var saa betagen af den Opofrelse og det Heltemod, som Selma havde vist, at hun ikke helt var klar over hendes Bevæggrunde. Men hun følte instinktmæssig, at det vilde være som en Helligbrøde, om hun gjorde hendes Ædelmod til Skamme ved nu at røbe den sande Sammenhæng. Hun bøjede sig uden Betænkning for den Nødvendighed, som havde fremtvunget saa stort et Offer. Men hun kunde ikke forsone sig med Tanken om at miste hende — netop nu, da hun var bleven hende dobbelt kær.

— Selma — hviskede hun — De maa ikke rejse!

Den unge Pige frygtede, at hendes Offer skulde være frugtesløst.

Hun greb Helvigs Hænder og hviskede indtrængende:

— Jeg er jo fri og skylder ingen Regnskab!

Fru Helvig tog hende lidenskabeligt om Hovedet og kyssede hendes Øjne og Mund.

Da Selma havde lukket Døren efter sig, vendte Hjarmer sig om mod Verner og sagde med skærende Kulde:

— Deres Usandhed om Togtiden skyldtes altsaa Diskretion. — Deres Alibi er bevist. De har Deres Frihed!

Saa tilføjede han med et kort, formelt Buk uden at se paa ham:

— Jeg gør Dem min Undskyldning!

Hilsøe betænkte sig et Øjeblik, Han saa fra den ene til den anden. Saa bøjede ogsaa han sig for den Nødvendighed, som den unge Pige havde følt saa levende og bragt saa ædelmodigt et Offer.

— Lev vel, Fru Hjarmer! — kom det lavmælt, næsten ydmygt. Det var alt.

Fru Helvig gik nogle Skridt efter ham, idet hendes Hjærte bankede i en sidste opblussende Uvished.

Saa lukkede Havedøren sig efter Verner; og Hjarmer faldt dødtræt sammen paa Stolen ved Rygebordet.

Da Doktoren et Øjeblik efter stod i Kontordøren, uden at nogen havde hørt ham komme, rantes de begge af den samme Tanke.

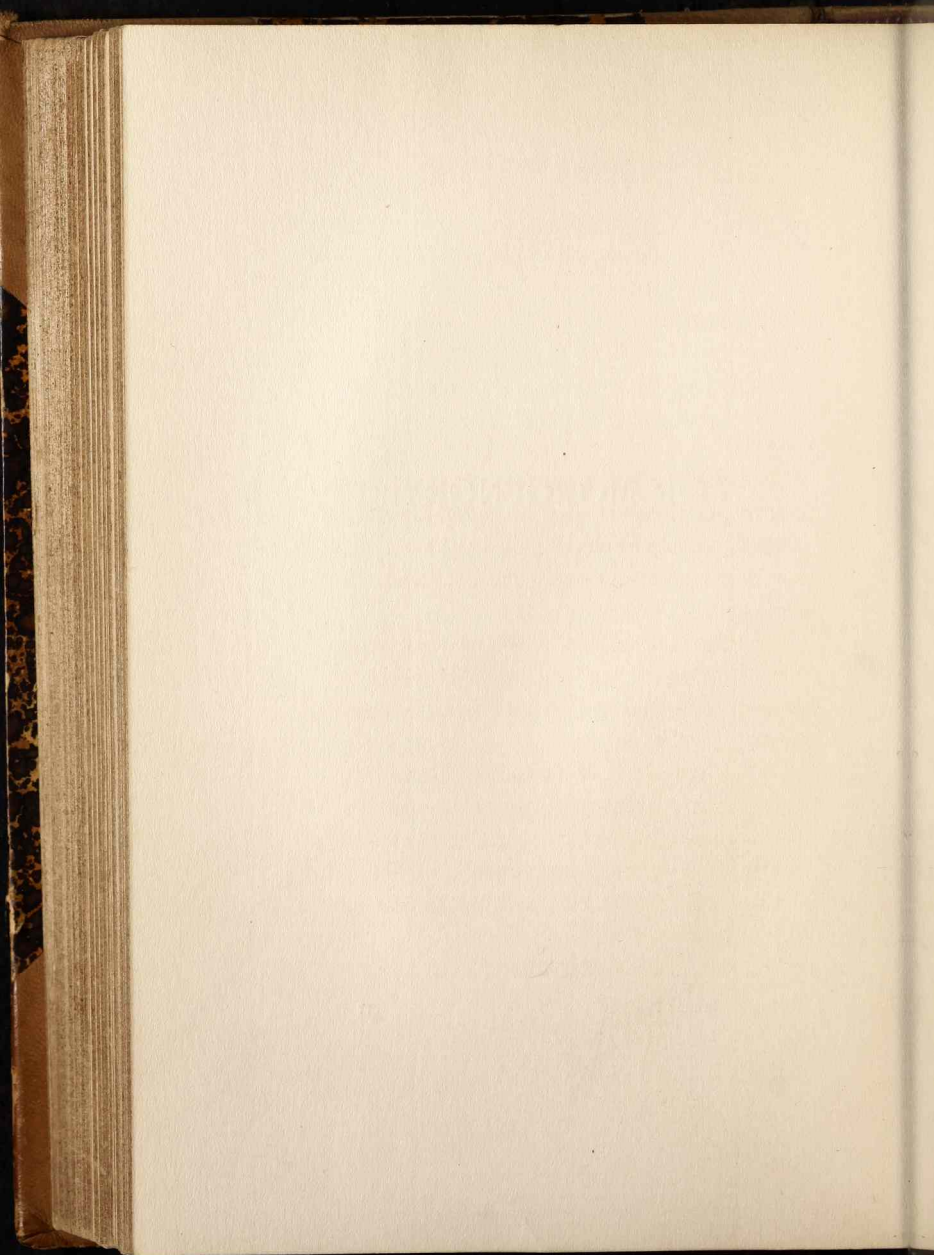
Fru Helvig styrtede hen og greb hans Arme.

— Aa, Gud i Himlen! — Frels Barnet!

Men Hjarmer, som endnu var for træt til at rejse sig, saa hjælpeløst op paa ham og sagde bedende:

— Ellemor maa ikke dø!

FØR MORGENGRY

I

Fru Helvig gik frem og tilbage mellem Bordet og Flygelet, idet hun ved hver Om-drejning vendte Hovedet mod Vinduerne, som om hun tænkte, at nogen skulde komme fra Haven.

Hjarmer sad endnu i Stolen ved Rygebordet. Af og til tog han sig til Hovedet for de stærke Smærter. Tilsidst sagde han irriteret:

— Aa, kan du ikke sætte dig, Kæreste! — du vandrer der frem og tilbage bestandig!

Fru Helvig satte sig tavs paa Lænestolens Armstød og stirrede hjælpeløst ud i Maaneskinnet, hvis skæve Firkanter nu kun naaede til Spisestudøren.

Hjarmer trak Vejret dybt til sig.

— Saadan en Nat har jeg aldrig oplevet!
— sukkede han. — Alting styrter sammen
om os — ikke?

Der kom intet Svar; og han fortsatte hen
for sig:

— Hun var den sidste, jeg vilde troet det
om! — Der har hun gaaet med sine tro-
skyldige Øjne og sin gode Stemme — i ét
eneste bestandigt Bedrag — ikke, Kæreste?

— Bedrag! — kom det uvilligt — skylder
hun os Regnskab for sine Følelser?

— Men Kæreste dog! — Hjarmer rettede
sig halvt i Stolen — Kalder du det Følelser,
at en dannet ung Pige har et hemmeligt
Forhold — en Elsker?

Saa rejste han sig og saa hen paa sin
Kone:

— Jeg kan ikke begribe, hvor du har haft
dine Øjne!

— Jeg? — Fru Helvig vendte sig imod
ham.

— Ja, du — Kæreste! — Du, som havde
hende om dig hele Dagen — Du maatte dog
kunde mærke noget!

— Hvad skulde jeg have mærket?

— Noget fordækt — frivolt —

— Frivolt? — kom det haardt.

— I var jo saa fortrolige! — Noget i hendes Tale, naar I var ene, mener jeg — noget frit — uanstændigt, som kunde tyde paa, at hun ikke var uberørt.

Fru Helvig rejste sig og saa forbavset og uvillig paa ham:

— Du mener altsaa — at — om hun havde en Kærlighed —?

Hjarmer saa forarget op.

— Kalder du det Kærlighed? — kom det irriteret — en ung Pige, der har en hemmelig Elsker? — det Ord er virkelig for godt!

Han lagde Hænderne paa Ryggen og begyndte at gaa op og ned ad Gulvet.

— Og saa tilmed en Bastard! — en tarvelig Fyr! — et Subjekt, der skriver falske Vexler!

Fru Helvig kunde ikke mere:

— Saa ti dog! — raabte hun og slog med Hovedet.

— Ja, Kæreste! — Hjarmer standsede og

saa strængt paa hende med sine blege, nervøse Øjne — Naar man har en ung Pige i Huset, saa har man et Ansvar!

Han saa atter bort og fortsatte:

— Hvor hun har gjort hans Bekendtskab, begriber jeg ikke!

Fru Helvig løftede Overlæben i et haanligt Smil:

— Jeg syntes, du kom ham meget elskværdig i Møde selv!

Hjarmer blev ivrig:

— Han var mig strax personlig imod — med sit ubehagelige, studse Væsen! — Det kostede mig megen Overvindelse, vil jeg sige dig. Men han var Egnens rigeste Mand! — og hvad gør man ikke for sin Fremtid og sit Hjem! — Havde jeg anet, at han havde forført en uskyldig ung Pige — at det var en daarlig Person helt igennem, saa —

Han standsede i pludselig Eftertanke:

— Maaske var det urigtigt, at jeg lod ham løbe! — Sagen er jo langt fra opklaret. — Hvorledes fik han de Penge fra den gamle, som ikke vilde se ham?

— Ja, det var rigtignok en Skuffelse! —
kom det med bitter Ironi.

Hjarmer var for optaget af sig selv til at
mærke det spottende i Tonen.

— Bedst som man tror, at man har taget
Fyren — paa selve Mordnatten! — Og saa
med ét paa den bareste Bund! — Cigaretten
— Sedlerne — begge Sporene værdiløse!

— Og Avancementet, stakkels Ven!

Atter overhørte han den skjulte Spot.

— Ja, Avancementet! — han tog sig ner-
vøst til Hovedet; saa fandt han Trøst i Kær-
ligheden til sit Barn:

— Aa, det er ligegyldigt altsammen, naar
blot Ellemor —

— Ja, ja! — Fru Helvig rejste sig af Stolen
og saa mod Spisestudøren. — Hvor det
trækker længe ud! — Saa føjede hun til,
halvt for sig selv:

— Vidste jeg dog kun —!

— Hvilket, kæreste?

— Aa ingenting!

Hun gik hen til ham og lagde sin Haand
paa hans Skulder.

— Ikke sandt? — sagde hun med store, alvorlige Øjne — Alt andet kunde du miste uden hende!

Det bævede om hans Læber, og der kom Taarer i hans Øjne:

— Ja, naar blot Ellemor —!

— Som I to kunde have det sammen! — sagde hun med et smærteligt Smil — du og hun!

— Aa Kæreste!

Hjarmer vendte Hovedet bort og tørrede sig om Øjnene.

II

Doktorens tunge, korte Skridt lød ind fra Spisestuen.

Han smækkede Døren op. De smaa, skarpe Øjne straaledede imod Fru Helvig og Hjarmer, som begge var styrtede ham i Møde:

— Hæsheden er aftagende — Aandenøden standset. Det er ikke Difteri!

Hjarmer trykkede hans Hænder, mens Taarerne løb ham ned ad de blege Kinder:

— Aa Gud velsigne Dem! — aa Gud velsigne Dem!

Fru Helvig turde næsten ikke tro det.

— Hun er frelst, Doktor? — spurgte hun bævende.

— Hun er uden Fare! — sagde han. — Det er kun en ondartet Halskatarrh!

— Gud være lovet!

Hun slog Hænderne sammen; og hendes store, graa Øjne straaledede.

— Saa kan alt endnu blive godt! — føjede hun til for sig selv.

Doktoren fortsatte i sin egen Tankegang:

— Syg er hun, forstaar sig. Men med saa god en Pleje som Frøken Sindals, skal De se, hun kommer over det i Løbet af en Uges Tid.

Hjarmers Ansigt fik atter det lidende Præg.

— Frøken Sindal —! — sagde han.

— Ja — hvor er hun! — Doktoren vendte sine smaa, skarpe Øjne mod hans — hun var ikke derinde!

Hjarmer tog sig sammen. Han glattede sine hvide Hænder og sagde kort:

— Frøken Sindal pakker sit Tøj!

— Hvad skal det sige? — kom det hvast.
— Rejser hun?

Hjarmer indsaa det haabløse i at ville skjule, hvad der var passeret. Saa gjorde han kort Proces og sagde haardt:

— Hun er greben i utugtigt Forhold!

— Frøken Sindal? — Doktoren stirrede paa ham med aaben Mund.

— Aa, det er ikke sandt! — kom det bævende indigneret fra Fru Helvig.

— Kald det, hvad du vil! — Hun har en Elsker, som besøger hende hemmeligt om Natten!

Doktoren slog de tykke, behaarede Hænder sammen og bøjede sig frem imod ham.

— Det kalder De et utugtigt Forhold? — kom det forarget.

Hjarmer saa usikkert paa ham fra Siden.

— Her! — sagde han — i vort Hus! — ved Nattetid?

— Ja — Natten er vel ikke Deres!

— Mens hun passede Ellemor?

— De tror maaske, at Barnet har taget Skade?

De smaa, skarpe Øjne stirrede haanligt paa hans blege, lidende Ansigt.

— Hvad mener De? — spurgte Hjarmer usikkert.

— Jeg mener, at bedre Pleje end den,

Deres Barn har faaet af Frøken Sindal, kan overhovedet ikke tænkes!

— Ja, ikke sandt? — kom det varmt fra Fru Helvig.

— Det har jeg ogsaa altid troet! — sagde Hjarmer og sukkede.

Nu tog Doktoren paa Vej. Han slog med det runde Hoved, saa at det tykke Haar bevægede sig; og hans smaa, skarpe Øjne lynede mod Hjarmers blege Ansigt.

— Om hun saa har haft utugtigt Forhold, som De kalder det, hver Nat i Aaret, — saa er hun det eneste Menneske med sunde, ufordærvede Instinkter her i Huset! — det svarer jeg for, som kender Jer ud og ind allesammen! — Godnat!

Doktoren gik hen til Flygelet og tog sin Hat.

— Men kære Doktor —! — bad Hjarmer og fulgte efter ham med udstrakt Haand.

Doktor Sylt vendte sig forarget om imod ham.

— Og saadan en Kvinde jager De fra Dem! — sagde han med Hænderne i Siden — De ved jo slet ikke selv, hvad De gør!

Det bævede om Hjarmers Mund. Han saa til Siden og hviskede i dyb Bevægelse:

— Hvis De vidste, hvor det har gjort mig ondt!

Doktoren saa lidt paa ham. Saa sagde han med mildere Stemme:

— Ja — det er Deres Undskyldning, Herredsfoged Hjarmer, — Deres eneste! — Hvis De ikke holdt saa meget af hende, som De gør, — saa var Deres sædelige Harme heller næppe saa stor!

— Nej — det er Sagen! — kom det stærkt og varmt fra Fru Helvig.

— Men De ved det ikke selv! — blev Doktoren ved uden at ænse hendes Afbrydelse — De kender overhovedet ikke Deres egne Følelser! — For De har ingen naturlige Instinkter, skal jeg sige Dem. Og de, De fødtes med, er kvalt i Opvæksten, først af Lærebog og Skoletvang, og siden hen af „hvad der passer sig“, af Orden og Lov og Samfundspligt og Fanden og hans Pumpe-stang!

Han standsede et Øjeblik for at trække

Vejret. Saa slog han de tykke, behaarede Hænder sammen og fortsatte:

— Og den Slags Mennesker som De — dem sætter man til at dømme naturlige Menneskebørns levende Liv! — Næ, maa vi saa be' om Selvtægten! — Lad os faa Selvtægten indført i videste Maal; og De skal se, hvor nydeligt Naturen og den sunde Fornuft regulerer det hele!

III

Det bankede.

Fru Helvig saa sig hurtig om.

— Bankede det ikke?

De lyttede alle. Saa bankede det igen —
en underlig vag og hjælpeløs Banken.

— Det var paa Havedøren! — sagde
Doktoren og gik mod Vinduerne. Maanen
var naaet om i Nordvest; den rakte ikke
længer ind i Stuen; men udenfor i Haven
sitrede endnu dens hvide Lys.

Idet Doktoren naaede Karnappen, kom
en mørk Skygge til Syne bag Glasdøren og
dækkede for Maanelyset.

Fru Helvig for sammen.

— Se —! sagde hun og pegede mod Ru-
den.

Hjarmer gik et Par Skridt frem:

— Hvem er dog det?

I det samme lukkede Doktoren op.

— Kasper Soldat! — raabte Fru Helvig og stirrede med stive Øjne mod Døren.

Kasper blev staaende i Døraabningen og støttede sig mod Karmen, som kunde han næppe holde sig oprejst. I den ene Haand havde han Kasketten og Stokken, i den anden nogle Papirer, som var stærkt forkrammede. Det graa, støvede og sammenklæbede Haar hang ham ned over Panden med de utallige Rynker; og de smaa, brune Øjne stirrede sløvt frem af det forvredne Ansigt med den kødfulde Hage, der saa ud, som var den klinet løst paa mellem Furerne i de slappe Mundviger.

— Sæt Træskoene! — sagde Doktoren! — og kom indenfor!

Kasper Soldat fik langt om længe Fødderne lirket ud. Saa gjorde han et Par Skridt ind i Stuen og søgte forgæves at stramme Ryggen op til Honnør.

— Hvad vil De her — paa denne Tid? — spurgte Hjarmer.

— Melde mig til Herredsfogeden! — fik han frem med Besvær, mens alle Ansigtets Rynker kom i Bevægelse.

— Kunde det ikke have ventet til imorgen paa Kontoret? — spurgte Hjarmer ærgerligt.

Kasper svarede ikke. Han støttede sig til Stokken for at holde sig oprejst, mens Hovedet søgte ned mod Brystet.

— Hvad har Nomaden da bedrevet! — spurgte Doktoren og slog ham opmuntrende paa Skuldren — Naa ud med Sproget, Mand!

— Jeg har sla't Justitsraaden og røvet hans Brevtaske! — sagde han stille uden at se op.

— Har De —?

Doktoren trak Haanden til sig og for uvilkaarlig et Skridt tilbage. Men Fru Helvig, som ikke havde Øjnene fra det sløve, forvredne Ansigt, bøjede sig frem og spurgte:

— Hvem gav Dem Brændevin?

Nu først saa Kasper Soldat op. Hans sløve Øjne fæstede sig paa hende med en dødssyg Hunds hjælpeløst ydmyge Blik:

— Det var ikke Brændevinet, Frue! — for Stine gav mig ikke uden tre smaa Snapse.

Saa fik han sig omsider taget sammen, vendte sig mod Hjarmer og rakte ham de Papirer, han holdt knuget i sin venstre Haand.

— Værsgo, Herredsfoged!

— Hvad er det?

— Det er Brevtasken!

— Der er ingen Brevtaske! — sagde Hjarmer, idet han tøvende tog Papirerne ud af hans Haand.

— Næ — den kastede jeg fra mig a'! — Det er det, som var i den!

— Hvorfor slog De Justitsraaden? — spurgte Hjarmer og tog sig til Hovedet, som smærtede ham.

Kasper tøvede lidt. Saa kom alle Ansigtsmusklerne i Bevægelse:

— For gammel Kiærligheds Skyld!

— Hvad skal det sige? — spurgte Hjar-

mer og saa forbavset paa de usle, forkomne og fordrukne Træk.

— Det var Skæbnens uransagelige Vilje, at han sku' dø tilsidst paa sine Gerninger.

— Hvad har han gjort Dem?

Det flammede op i de sløve Øjne. Han rettede sig; og den grødede, hæse Stemme kom paa Gled, mens han hævede den venstre Haand til højtidelig Bevidnelse.

— Ja, se nu skal jeg aabne mit Hjærte og bekende det hele — hvordan det var Skæbnens uransagelige Vilje, at jeg sku' blive den Skidrik, jeg er!

— Ja Tak! — afbrød Hjarmer ham utaalmodig — Men Mordet — hvorfor slog De ham?

— Han tog Kesten Hansen fra mig a', dengang jeg tjente paa Gaarden!

— Jomfru Berg? — spurgte Doktoren.

— Næ Tak! — hun hedder ikke Jomfru Berg — hun hedder Kesten Hansen. — Og hun var min Kæreste og vi sku' ha't Bryllup til Mikkelsdag. Men saa kastede han sine Øjne paa hende. Og han var jo Man-

den selv, og jeg var straffet én Gang for Vold. Og saa gjorde hun det forbi med mig for Penge og Anseelse — og alt det, som ondt er!

Kasper trak Vejret dybt. Nu han endelig havde faaet Munden paa Gled, lod han sig ikke længer standse. Han maatte have det ud til den sidste Stump. Trods sin Sløvhed følte han en Lindring i at faa det bekendt altsammen — det onde med det gode. Det var som en gammel forhærdet Byld, der nu endelig gik Hul paa: — det baade smærtede og lindede at klemme al den sure Nød ud af sit Hjæte. Og som han stod der, dukkende med Hovedet og stirrende frem for sig uden at se, lyttede han til sin egen Beretning, som om det var en fremmed, der fortalte den.

— Og saa drak jeg. Og saa gik jeg til Vestindien som Soldat, ved det at jeg var bange for at sla' ham, nær jeg saa ham med hende. Og saa drak jeg derude og blev sendt hjem paa Sognet for undt Helbred, Og strax jeg saa ham igen, saa var jeg

bange for at sla' ham. For jeg undte ham lige godt ikke, at det sku' gaa mig saa rent skidt, at jeg sku' blive Morder for min Kiærligheds Skyld. Saa løb jeg bort med Nomaderne, — og jeg blev selv en Nomade, — og jeg havde det saa godt derude — nær jeg strejfede om fra By til By. Men saa døde han, de kaldte Høvdingen. Han drak sig ihjel, — og saa blev vi opløst, — og jeg blev igen sendt hjem paa Sognet fra Hamborg a'.

— Stakkels Nomade! — Fru Helvig saa medlidende paa det ustandselige Rynkespil i det hærgede Ansigt.

— Dit arme Skind! — kom det fra Doktoren — Saa slog du ham dog tilsidst!

— Ja, det var Skæbnens uransagelige Vilje!

— Hvorledes gik det til? — spurgte Herredsfogeden, hvis Tanker bestandig kredsede om Mordets fulde Opklaring.

— Det er det, som jeg nu skal aabne mit Hjærte og bekende! — kom det højtideligt.

— Se, det melder sig jo immer ved Fuldmaane.

— Hvad for noget?

— Indstik — Ingstinket — at jeg skal til at drikke! — Se, jeg havde kuns faaet tre smaa Snapse, — og saa laa jeg bag Teglgaardens Havegærde i Maaneskinnet og tænkte over, hvordan jeg sku' komme til det, jeg sku' bruge. Saa saa jeg en Mand komme over Markstien og gaa ind ad Have-laagen lige ved. Jeg tænkte ikke over andet, end at han var godt kendt. Men noget efter saa hørte jeg Justitsraadens Stemme derinde bag Gærdet. Og han var galhovedet, — og den anden, som var hos ham, han var ligesaa galhovedet; og han sagde, at den gamle havde ødelagt hans Liv. Det er der flere end som dig, der kan sige, tænkte jeg. Og saa hørte jeg, de talte om Penge — det var grumme store Penge. Og jeg rejste mig over Ende og kiggede ind mellem Buskene. Og saa ser jeg, at han rev Brevtasken op af sin Lomme, og gav ham, den fremmede, nogle store Sedler med en Hoben grove

Ord i Købet. — Saa gik de fra hinanden — lige saa gale som de var. Og saa saa jeg den fremmede gik tilbages gennem Laagen henad Markstien — den Vej, som han var kommen a'.

— Og saa rejste De Dem og løb ind i Haven til den gamle? — spurgte Hjarmer utaalmodig.

Kasper trak Vejret dybt og stønnende.

— Saa var det Skæbnens uransagelige Vilje — fortsatte han højtideligt og hemmelighedsfuldt — at den Unde for i mig. Se han der, tænkte jeg, han er klog nok, — han kommer og kræver Penge af ham, ved det at han har ødelagt hans Liv. Og den gamle tør ikke andet end som og give ham. Det sku' du ogsaa gøre, tænkte jeg, for dit Liv har han ogsaa lagt øde. Ja, nu skal han bøde det — tænkte jeg — enten med Pengene eller Livet, tænkte jeg. Og jeg blev saa stærk i Benene, som jeg ikke har vaaren i mange Aar. Saa rejste jeg mig og listede mig gennem Laagen og rundt op gennem Alléen — jeg er jo godt kendt fra gammel Tid. Og jeg vidste jo, at Justitsraaden, som er svag i

Benene, han kunde ikke vinde op til Havedøren førend mig. Der skjulte jeg mig i Sirenbuskene. Aa — som de duftede de skønne hvide Blomster, mens jeg stod der og ventede! — Og saa — da han naaede op — saa stod jeg frem og bad om Kongens Mønt til lidt Brændevin.

— Aa dit Skind! — Doktoren rystede paa Hovedet — var det det hele?

— Hvad sagde De til ham? spurgte Hjarmer.

— Det husker jeg ikke. Men han svarede lige saa galhovedet, som han altid har været — at jeg sku' rubbe mig ud af Haven — ellers vilde han pudse Hunden paa mig. Men se, jeg vidste jo, at Hunden var død i Foraaret.

— Hvoraf vidste De det?

— Jo, for jeg kommer jo i Kykkenet imellemstunder.

— Hos Jomfru Berg? — spurgte Doktoren interesseret.

— Ja ikke hende selv! — det maa jo ikke hedde sig! — men fra Kokkepigen faar jeg lidt Mad — og saa faar jeg Justits-

raadens Støvler, nær de ikke mer kan gøre Gavn — ved det at Kesten hun ved, at vi Nomader — vi traver saa meget rundt paa Vejene, og Justitsraaden og mig vi passer Støvler sammen; — og lidt Kongens Mønt gi'r hun jo ogsaa ved Højtiderne.

— Hvad saa videre?

— Ja, se jeg havde jo Geværet parat!

— Geværet? — Hjarmer saa forbavset op.

— Det er sin Stok, han mener! — forklarede Fru Helvig.

— Du havde altsaa Kniplen parat! — sagde Doktoren.

— Ja — og saa drev jeg ham én over Øjet, saa han tabte Hatten og skvat om paa sine Gærninger — ligesaa død, som han var!

Ingen talte. Kasper stod og sank sammen i Ryggen med Blikket stirrende stift ud for sig paa Gulvet, som saa han den gamle ligge der med Hullet i Tindingen.

— Og hvad saa mere? — spurgte Hjarmer.

— Ja saa var det, at den Unde for i mig, — for jeg tænkte jo kuns paa det, jeg sku' bruge.

— Hvad var det?

— Brændevinet! — og saa røvede jeg Brevtasken, som jeg havde set for lidt siden i hans Hænder. Den var stor og tung; og da jeg kom tilbage til Havegærdet, saa tømte jeg den ud og stak Indmaden til mig, men Tasken smed jeg fra mig, at den ikke skulde røbe mig.

— Og hvad saa videre?

— Saa rendte jeg med alle de dejlige Penge ned til Jesper i Svajen.

— Hvem er det?

— Aa, det er ham med Smugkroen, som Herredsfogeden nok ved! — Men han vilde ikke skænke for mig. — Den har du jo stjålet! — sagde han, da han saa den store Seddel. Saa stak jeg af, at han ikke skulde nappe mig, og løb over i Skoven og laa mig paa Skrænten i Maaneskinnet. Jeg var saa træt og mine Hænder rystede, saa jeg knap kunde holde Papirerne.

— Hvorfor rystede de?

— Ved det, at jeg kuns havde faaet de tre smaa Snapse. Men som jeg la' der og

grundede, saa tog jeg mig for at kigge paa Papirerne og tælle Sedlerne og saa —

Stemmen slog om i pludselig Rørelse:

— Saa fandt jeg et stort Papir, som var lagt fire Gange sammen.

Hjarmer søgte blandt Papirerne, som han havde i sin Haand.

— Er det dette? — spurgte han.

— Ja, det er det, som er lagt sammen. Og det læste jeg i det hvide Maaneskin, — Kaspers Stemme blev tung af Rørelse — og saa saa jeg, at det var et Testamente.

— Et Testamente! — Herredsfogeden foldede hastig Papiret ud.

— Testamentet? — sagde Fru Helvig i stærk Spænding.

— Der var En, som sku' være arveløs.

Fru Helvig greb sig til Hjærtet som for et pludseligt Sting og udbød halvt i Smærte, halvt i Glæde:

— Fattig som før!

— Og der var Penge baade til Byen og Sognet og til Amtet. Og saa stod der tilsidst Kesten Hansens Navn prentet.

Kasper trak Vejret dybt. Saa fortsatte han i stigende Rørelse, mens Ordene næsten blev uforstaaelige:

— Og hun skulde ha' to Tusend Kroner om Aaret, saalænge hun leved!

Han snød sin Næse og tørte sig over Øjnene med sin rystende Haand.

— Og hvad saa? — spurgte Hjarmer.

— Saa tænkte jeg — fortsatte han snøftende — at det var ligegodt Synd, om hun sku' ha gjort alt det for ingenting.

— Hvilket!

— At hun sveg sin Ungdoms Kiærlighed for Penge og Anseelse, — og saa sku' hun nu blive snydt paa Købet og komme paa Sognet, naar han var død. For om Testamentet ikke blev fundet, saa var der ingen, der gav hende et Øre. Og saa tænkte jeg, at det var Skæbnens uransagelige Indstik, at jeg skulde sla' Justitsraaden, saa hun nu kan sidde Enke med sit gode Udkomme; og det kan hun takke hendes Ungdomskiærlighed for, trods det hun sveg saa skammeligt!

— Og derfor har De nu meldt Dem, Kasper Soldat?

— Ja, for det hun kan faa, hvad der tilkommer hende!

— Men De selv? — spurgte Hjarmer og saa alvorligt paa ham — Har De tænkt paa, hvad der venter Dem?

Kasper rettede Hovedet op og trak Vejret dybt og stønnende, mens alle Ansigtets Muskler sitrede som i lydløs Graad. Saa kom det inderst fra hans Hjærte, stærkt og tungt og forløsende:

— Ja! — saa faar det vel Ende nu — det unde, uregerlige Liv!

— Vil De bekræfte, hvad De her har forklaret imorgen i Forhøret?

— Hvert evige, eneste Ord!

Hjarmer lagde Haanden paa hans Skulder.

— Ja, saa er De altsaa nu sat fast, Kasper Soldat!

— I Jesu Navn — det er jeg vel!

— Vil De følge med! — sagde Hjarmer og gik henimod Kontordøren.

Kasper fulgte et Par Skridt. Saa standsede han, saa sig om mod de andre, som vilde han søge Hjælp hos dem.

— Se — det var jo det! — sagde han og strøg sig op ad Frakken med den venstre Haand.

Hjarmer vendte sig:

— Hvad har De endnu paa Hjærte?

— Faar jeg ikke en Snaps eller to? — kom det sagte, næsten klynkende.

— Hvorfor det?

Han tiggede med de sløve, brune Øjne fra den ene til den anden og sagde i samme ynkelige Tone:

— Det har En jo altid hørt, at naar vi Forbrydere først rigtig aabner Hjærtet og bekender, saa faar vi baade Brændevin og Øl og Sulemad for vores Villighed.

Doktoren lagde Haanden paa hans Skulder og søgte at fastholde hans sløve Blik med sine smaa, skarpe Øjne.

— Det var Synd at snyde dig for det, Kasper Soldat! — sagde han — For da du sad paa Skrænten og funderede, saa tænkte du vist, at der var det gode ved at melde sig, at saa fik du jo nok i Belønning det Brændevin, som du skulde bruge?

Kasper saa op paa ham og nikkede trohjærtet:

— Det gjorde jeg, Doktor! — Den kan de ikke nægte dig, naar du rigtig bekender! — det tænkte jeg.

— Du skal faa saa mange Snapse, du vil ha'! — det indestaar jeg for, Kasper Soldat!

— Men kære Doktor —! — Hjarmer saa forskrækket op paa ham med sine blege, retskafne Øjne.

— Kan De ikke se — Doktoren halede irriteret op i Buxelinningen — Kan De ikke se, at den Mand hører under mig? — Han er ikke Forbryder. Han er syg — syg af at kæmpe et helt Liv mod sunde, naturlige Instinkter, som Samfundet fordømte. Men Naturen lader sig ikke knægte. Hvad der ikke faar Lov at være, hvad der kues ned bestandig, — det graver sig dybere Leje, forsummer og forgifter hele Konstitutionen. — Drik, Sindssyge, Monomani! — Og saa en skønne Dag gaar der Hul paa Bylden. Bare et Knappenaalsstik — det er Anledning nok! — Tro De mig — om han i Aften havde

faaet de Snapse, han havde Brug for, —
saa var gamle Hilsøe ikke myrdet nu! —
Se derfor er hans Plads paa Sygehuset!

Doktoren rettede sig og saa mod Kontoret.

— Betjenten er jo derude? — spurgte han.

— Han sidder i Forstuen! — svarede Hjarmer.

— Ja saa er det godt! — Saa er vi to om ham!

Doktoren lagde Haanden paa Kaspers Skulder:

— Kom du nu med mig, Kasper! — saa skal du faa de Snapse, du har fortjent!

De sløve, brune Øjne flammede op i en pludselig grisk Glæde.

Han gjorde et mislykket Forsøg paa at stramme Ryggen til Honnør, mens Forventningen om Snapsene fik ham til at ryste over hele Kroppen.

Saa skød Doktoren ham foran sig ud gennem Kontoret.

IV

Hjarmer strøg sig over Panden og smilede med sine trætte, nervøse Øjne.

— Aa Kæreste! — sagde han — Hvor er det dog forunderligt! — Det er jo som et Æventyr! — Før var alting sort, og nu er det atter lyst og smilende!

Fru Helvig stod ved Flygelet og saa frem for sig i dybe Tanker.

— Og Frøken Sindal? — spurgte hun.

— Aa mind mig ikke! — En Skygge af pludselig Smerte jog over hans trætte Ansigt — Jeg vil søge at glemme hende!

Hendes store, graa Øjne hvilede forskende paa hans. Saa strøg han sig igen over Panden og sagde:

— Jeg vil tænke paa, at Ellemor er frelst.

Jeg vil tænke paa, at Morderen er funden. Er det ikke som et Forsyn, Kæreste? — Først denne Angst, — og Barnet frelses! — Saa denne Skuffelse efter Haabet! — og alligevel kommer Morderen spaserende i Maaneskinnet og giver sig selv i mine Hænder! — Er det ikke som en Prøvelse?

Fru Helvig rettede sig op og gik hen imod ham. Nu endelig var Beslutningen tagen:

— En Prøvelse, som det gælder at bestaa! — sagde hun.

Hjarmer hørte ikke det højtidelige Tonefald.

— Ja — sagde han — og vi bestod den! — og nu er alting godt.

— Nej, Prøvelsen begynder først nu!

Denne Gang mærkede han, hvorledes hendes Stemme dirrede.

— Hvad mener du? — spurgte han og saa usikkert paa hendes graa Øjne, der funkledede saa sælsomt dybe i det hvide Ansigt.

— Det sværeste er endnu tilbage!

— Jeg forstaar dig ikke! — sagde han

og ængstedes for den højtidelige Alvor i hendes Stemme.

— Har du ikke lært noget i denne Nat?

— Hvad vil du sige dermed?

Atter saa han forbavset og ængstelig paa hende; saaledes havde han aldrig set hende før.

— At jeg vilde ønske, du havde lært blot Halvdelen af, hvad jeg har lært, siden Solen gik ned!

Saa gik der pludselig et Lys af Glæde over hendes Ansigt, medens de store Øjne løb fulde af klare Taarer.

Han stirrede paa hende med aaben Mund:

— Kæreste — hvorfor er du saa bevæget?

Hendes Øjne straaledede igennem Taarer; og Overlæben hævede sig i et smærteligt Smil:

— Aa — jeg er saa usigelig lykkelig i dette Øjeblik, skønt jeg maa gøre dig saa stor en Sorg!

— Helvig? — bad han i Angst og strakte Haanden afværgende ud imod hende.

Hun gik hen til ham og greb hans Haand i begge sine.

— Aa min Ven! — sagde hun lidenskabeligt — om du kunde føle med mit Hjærte! — Om du kunde se med mine Øjne, som de er opladte nu, — saa vilde du glæde dig med mig, at jeg endelig, endelig har faaet Mod —

— Til hvad? — kom det aandeløst.

— Til at være et ærligt og naturligt Menneske! — Aa, tag dig sammen, Hjarmer! — Søg et Øjeblik at glemme din Stilling, din Stand, dit Embede — Pengene, Anseelsen, Samfundet og det hele!

Hjarmer drog sin Haand ud af hendes.

— Træk dig ikke bort! — bad hun exalteret — Dette gælder saa meget baade for dig og mig og for os alle!

— Jeg forstaar dig ikke! — hvorfor skal jeg glemme?

Hun fik atter fat i hans Haand og holdt den fast imellem sine:

— Lev et Øjeblik med dit Hjærte alene! — Lev et Øjeblik som det gode, retfærdige Menneske, du er i dit Inderste!

Hjarmer stirrede paa hende i ængstelig Anelse:

— Helvig — hvad er det?

Hendes store, exalterede Blik omfattede hans spinkle Skikkelse med en Magt, som han ikke formaaede at unddrage sig:

— Lov, at du vil prøve det, Knud!

— Ja — ja! — stammede han. Naar hun dog blot vilde nævne det!

— Og sig mig saa: — Har der noget Øjeblik været levende Kærlighed mellem dig og mig? — den, der er som en Skæbne —?

— Nej, svar ikke strax! — Tænk dig om, og tænk med dit Hjærte! — Har jeg nogensinde været saa nødvendig for dit Liv, at du for min Skyld glemte Stilling, Navn og Ære?

Hjarmer trak Haanden til sig og undveg hendes Blik; men han svarede ikke.

Helvig greb ham i Armen.

— Du ved det! — sagde hun stærkt, næsten truende — Det er sandt!

Hjarmer kunde ikke frigøre sig for den Magt, som strømmede ud fra hendes Blik, og som hindrede ham i at tænke over det Spørgsmaal, hun havde stillet ham. Men han

følte, han vidste i sit Hjærte, at hun havde Ret.

Da han bøjede sit Hoved i Tavshed, slap hun hans Haand og spurgte stille, som om Sagen i Grunden var saa simpel og ligefrem:

— Hvorfor skal vi da blive hos hinanden?

— Men Kæreste! — Hjarmer for sammen, som havde nogen slaaet ham i Ansigtet.

Fru Helvig vedblev i samme stille, ligefremme Tone:

— Du vil jo ikke tage en Andens Ret og Ejendom?

— En Andens? — kom det bævende.

— Der er En, som elsker mig, — En, som glemte alt — Stilling, Navn og Ære for min Skyld! — En, som vilde gaa i Tugthuset, om det skulde være, hvis min Lykke stod paa Spil!

Hjarmer stirrede paa hende, som var hun pludselig bleven en fremmed. Stemmen var en anden, en dybere og varmere. Saa straalende et Udtryk i de store, exalterede Øjne havde han aldrig set før. Selv Holdningen var som forvandlet — stoltere og vildere.

— Og du? — kær — du selv? — stammede han i sin dybe Forvirring.

Hun saa ikke paa ham. Hun svarede, som om hun talte til en Tredje, der usynlig var til Stede imellem dem.

— En Kvinde elsker den, som byder højest — den, som giver alt! — Maaske ved vi det ikke selv, for vi har ingen naturlige Instinkter. Men en Dag, naar det er for silde, — naar vi i Blinde er gaaet Vejen med en anden, saa kommer det til os i en lys og stille Sommernat, — saa lokkes alt det frem, som ligger i os, uden at vi ved det selv!

Hjarmer begyndte at forstaa. Han bøjede Hovedet, mens det sved i de nervøse Øjne af Taarer, som vilde frem.

Hun ænsede det ikke. Hun fortsatte, som hun maatte, — nu da Vejen endelig var brudt.

— Saaledes er det kommet! — og det tog mig mod min Vilje. Og nu staar det der og spørger, om jeg tør handle derimod. Nu hvor det gælder min Lykke — og hans

Lykke, som har Ret og Eje i mit Hjærte,
— nu maa jeg sige dig det hele. — Saa
længe Ellemor endnu var i Fare, vovede jeg
det ikke. Jeg var bange — jeg ved ikke selv
for hvad! — Nu er der intet Valg mere!

Hun vendte sig om imod ham og fæstede
de store Øjne fast og højtideligt paa hans:

— Da jeg giftede mig med dig, Knud
Hjarmer, da var mit Hjærte hos en anden
Mand; men jeg regnede det ikke, — jeg
kendte ikke Magten før senere; jeg anede
det nu og da i Skumringen, naar jeg sad
alene; men i Nat har jeg set det. Nu ved
jeg det, saa jeg ikke mere kan løbe derfra;
for nu har det tvunget mig.

— Hvem elskede du? — spurgte han og
saa stivt paa hende.

— Verner Hilsøe!

— Hilsøe — du? —

— Du skal vide det hele — alt det, jeg
burde sagt dig, om jeg havde fulgt min Ind-
skydelse. Kun et Tilfælde var Skyld i, at
jeg ikke helt blev hans, før jeg lærte dig at
kende.

Hjarmer satte sig overvældet. Han skjulte Ansigtet i sine Hænder og hviskede frem for sig:

— Det er for meget! — aa Gud — aa Gud!

Helvig lagde sin Haand paa han Skulder.

— Husk, hvad du lovede mig! — bad hun exalteret — Tænk med dit Hjærte! — Du har jo aldrig elsket mig, det ved jeg nu.

Hjarmer tog Hænderne fra Ansigtet, saa hjælpeløst frem for sig og sagde med bitter Smærte:

— Saaledes taler du — mit Barns Moder — efter fire Aars Ægteskab!

— Aa, saa tænk dog med dit Hjærte! — hun bøjede sig over ham i stor Ophidselse og greb ham lidenskabeligt i Skulderen — Ikke med Ægteskab og Stilling, og det som hører Samfundet til! — Eller kan alt det virkelig veje op, om du satte din egen og min Lykke over Styr, — nu du ved det hele?

— *Min* Lykke? — spurgte han bittert, næsten med et Smil.

— Ja, — for naar vi to skilles, saa er du jo fri! — saa kan ogsaa du gøre Fejlen god og leve Livet — ikke som din Stilling, men som dit Hjærte byder.

— Og Barnet? — kom det dæmpet — Ellemor?

Fru Helvig strøg sig over Tindingerne, som maatte hun samle alle sine Kræfter. Saa saa hun paa ham med et smærteligt Smil:

— Er Du ikke alt for hende? — Har hun ikke altid foretrukket dig?

— Mig og Frøken Sindal! — sagde han, som om han tænkte højt.

— Ja — og Selma Sindal!

Hun tøvede et Øjeblik, mens hun saa forskende paa hans trætte, blege Ansigt:

— Tænker du ikke nu paa hende? — Han gav intet Svar.

— Husker du, hvor du tog dig nær — husker du den dybe Skuffelse for lidt siden?

En Tanke skød frem i ham — som et Lysglimt midt i alt det mørke.

— Hilsøe og du? — spurgte han, idet

han rejste sig og søgte at fastholde alt det, som var sket i denne Nat — Saa var det jo ikke hende! — *Dig* var det, han søgte op, mens jeg var borte!

En pludselig Glæde bragte Blodet op i hans blege Kinder.

— Nu forstaar jeg! — for at dække dig, tog hun Skylden paa sig selv? — Aa Gudskelov! — saa er hun jo uskyldig!

V

Det bankede paa Havedøren.

Fru Helvig for sammen i jublende Anelse.

— Kom ind! — raabte hun mod Karna-
appen.

Glasdøren gik op; og Verner Hilsøe traadte
ind i Stuen.

— Undskyld Frue! — sagde han og saa
paa hende med en sælsom Glans i de mørke
Øjne. — Men Æventyret fører mig herhen
endnu en Gang i denne mærkelige Nat!

— Jeg vidste det! — sagde hun og tog
sig til Hjærtet.

Hjarmer rettede sig op, gik hen imod ham
og spurgte forlegent:

— Hvormed kan jeg være Dem til Tje-
neste?

Verner vendte sig imod ham og sagde, koldt og forretningsmæssigt, uden at se paa ham:

— Da jeg gik hjem til Teglgården over Markstien, saa fandt jeg lige udenfor Havegården i Maanelyset denne Brevtaske. Den var tomt; men jeg skylder at levere den til Herredsfogeden; for den har tilhørt Justitsraad Hilsøe.

Hjarmer tog Brevtasken og saa ligegyldigt paa den.

— Morderen har meldt sig selv! — sagde han mekanisk — En sindssyg Fyr her paa Egnen.

Saa lyste der et Glimt af uvilkaarlig Skadefryd op i hans blege Øjne:

— Og jeg kan meddele Dem med det samme, at mellem de Papirer, der laa i Brevtasken, var ogsaa det Testamente, som Jomfru Berg talte om.

— Og hvad stod deri?

— Læs selv!

Hjarmer tog Dokumentet blandt Papirerne paa Rygebordet og rakte det til Hilsøe.

Verner foldede det ud og læste, mens Blodet skød op i hans Pande. Saa lagde han det langsomt sammen og sagde vendt mod Helvig:

— Æventyret var kun kort, Frue! — Den rige Arvings Saga er allerede ude!

Hun sendte ham et straalende Blik fra de store, graa Øjne:

— Men en ny begynder, Verner Hilsøe! Hvad var det? — Han saa hastig op.

— Fru Hjarmer? — kom det frygtsomt.

— Den Kvinde, som bestandig vilde sidde paa det sikre og det visse og have alle Menneskers Agtelse —

— Hvad hun?

Hans mørke Blik stirrede ængstelig paa hende; han turde ikke tro —

— Aa, hun er bleven som forvandlet! — udbrød hun og smilte til ham gennem Taarer — Æventyret kom til hende i en Sommer nat og aabnede hendes Øjne!

— Er det Alvor? — spurgte han lavt og bævende.

— Hun er bleven et naturligt Menneske! —

sagde Helvig og rakte begge sine Hænder ud imod ham.

— Helvig Lønfeldt! — kom det næsten som i Hulken, mens han greb hendes Hænder og knugede dem saa voldsomt, at hun fortrak Ansigtet; men hun ænsede ikke Smerten.

— Da han nævnede Testamentet — sagde hun — da jeg hørte, at du alligevel var fattig — som den Aften, du stod beskæmmet og bedende i min Stue, — den Aften, da du skulde taget mig, som en Mand tager den Kvinde, der er hans, — da vidste jeg, at Forvandlingen i mig var sket. Da ængstedes jeg ikke længer, — jeg fyldtes af Længsel og Glæde, — for nu vidste jeg, at det alligevel skulde ske —

— Hvilket? — spurgte Verner i aandeløs Spænding.

— At jeg skulde stride for Kærlighed og Lykke — Haand i Haand med dig!

Verner bøjede sig ned og kyssede hendes kære Hænder.

Saa huskede han, hvem der var til Stede.

Han vendte Hovedet mod Hjarmer og søgte at læse, hvad der bevægede sig i hans Sind:

— Men din — men Herredsfogeden? — spurgte han tøvende.

Fru Helvig søgte at fange Hjarmers Blik, som han stod der, bleg og træt, med bøjet Hoved og stirrede frem for sig.

— Hjarmer kender nu mit Hjærte — sagde hun endelig — og han ved din Ret!

VI

Døren til Spisestuen gik, og Selma Sindal kom stille ind. Hun havde Overtøjet paa og gik langsomt frem i Stuen med de store, blaa Øjne endnu klare af Graaden.

Da hun opdagede Verner Hilsøe, standsede hun forbavset. Da hun saa, at han stod med Fru Helvigs Haand i sin, for Rødmen op i hendes Kinder; og hendes Mund fortrak sig i pludselig Smærte, mens hun saa om til Hjarmer, der hastig vendte Hovedet bort.

Saa løb Hjærtet af med hende. Hun styrtede hen mod Fru Helvig og spurgte i stor Bevægelse:

— Aa, Fru Hjarmer — hvad har De gjort!

Men Fru Helvig saa paa hende med straalende Øjne:

— Hvad der var Ret, og hvad jeg maatte gøre!

Frøken Selma tænkte ikke mere over sine Ord. Hun gav sit Hjærte frit Løb og sagde varmt og ligetil:

— Hvor kunde De nænne det mod ham?

Da vendte Hjarmer sig langsomt om. Han saa paa hende med de blege, trætte Øjne og spurgte dybt bevæget:

— Frøken Sindal — hvorfor tog De saa stor Skyld paa Dem?

Hun blev blussende rød, mens de buttede Fingre legede nervøst med Handsken, som hun bar i Haanden.

Saa gik han hen til hende.

— Var det for at dække Helvigs Brøde? — spurgte han.

Hun slog Øjnene ned og bed sig i Overlæben, men gav intet Svar.

— Eller var det for at skaane mig? — kom det sagte og bævende.

Hendes store, blaa Øjne strejfede hastig hans. Saa bøjede hun Hovedet, men sagde intet.

Han stod et Øjeblik og saa paa hende.

Endelig fandt han Ord:

— Saa meget har De kunnet give! — Og saa hurtig tænkte jeg ondt om Dem!

— Tilgiv mig! — bad han sagte.

I det samme tog Fru Helvig Selmas askeblonde Hoved mellem sine Hænder.

— De kære — kære — Ven! — sagde hun med Graad i Stemmen — De var en bedre Moder for Ellemor, end jeg nogensinde kunde blive! — Naar jeg nu rejser, saa vil De være hos hende!

Selma stod et Øjeblik og vaklede, som vidste hun ikke, hvor hun skulde vende sig hen.

Saa tog Bevægelsen pludselig Magten fra hende.

— Aa, Fru Hjarmer! — kom det grædende, idet hun lagde Hovedet mod hendes Skulder.

VII

Doktor Sylt stod i den aabne Glasdør og pegede mod Nordøst, hvor Himlen lysnede.

— Se! — sagde han begejstret med sin dybe, lidt hæse Stemme — Se, nu gryr det ad Morgen! — Elverpigerne lægger sig til Hvile. Slangen skjuler sit Hoved i de hvide Sirener; og Pan flygter skræmt til sine Skove.

Saa vendte han sig fra Haven og kom ind i Stuen.

— Men vi stakkels Menneskebørn gaar ind til en ny Dag; og ingen ved, hvad den vil bringe!

Fru Helvig saa op og sagde stærkt og jublende:

— Jo, Doktor — *nu* ved vi det!

Han standsede midt paa Gulvet og om-

fattede dem alle i et eneste hurtigt Blik af sine smaa, skarpe Øjne med den hemmelige Munterhed.

Saa slog han de tykke, behaarede Hænder imod hinanden og raabte:

— Ja, tænkte jeg det ikke nok! — Var det ikke det, jeg vidste!

— Aa Gud velsigne Jer allesammen, kære Børn! — sagde han og gik henimod dem med udbredte Arme.

Han standsede og søgte sig et festligt Ud-løb for sin Glæde.

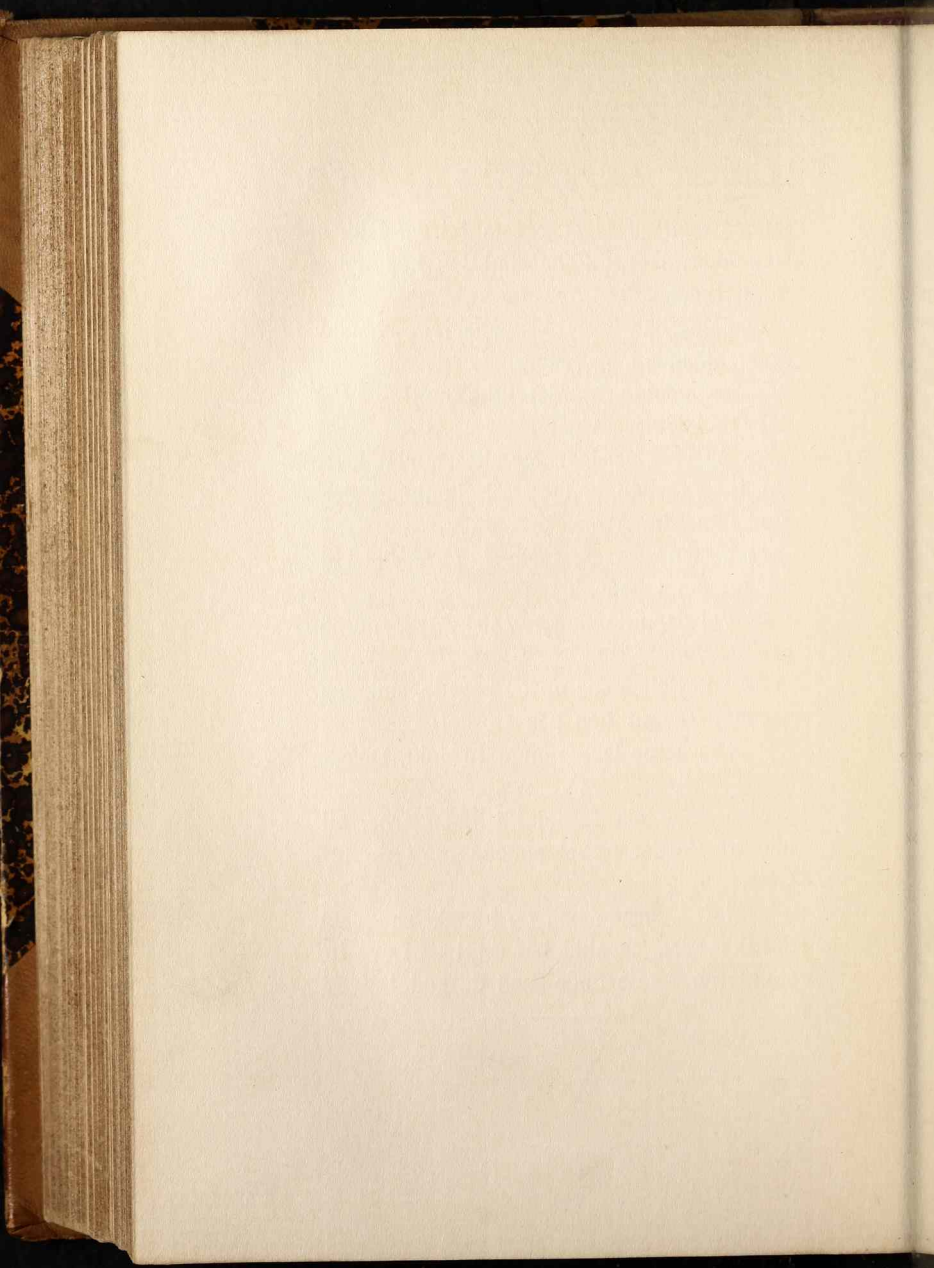
— Var der ikke noget Whisky? — spurgte han og vendte sig,

Frøken Selma saa op og pegede, smilende gennem Taarer, hen paa Bordet:

— Der staar Deres onde Instinkt, Doktor Sylt!

Han gned sig fornøjet i Hænderne, gik hen til Bordet og skænkede op i de fire Glas.

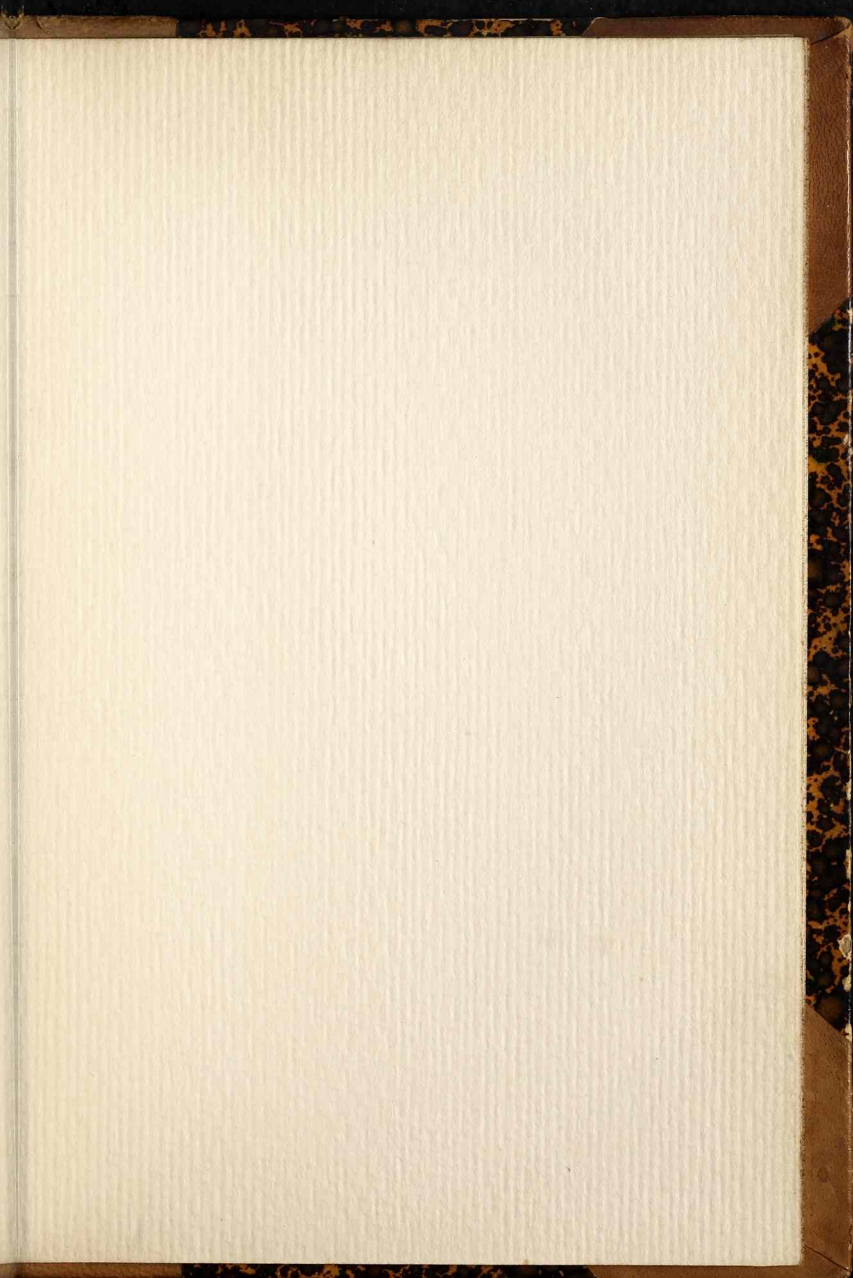
— Ja! — sagde han og løftede sit — Er det ikke det, jeg altid har sagt! — Leve Instinkterne — de onde med de gode!

LAURIDS BRUUN:

- HISTORIER. 1886.
EMMA JONSSON. EN HISTORIE. 1890.
(UDSOLGT). NY OG AFSLUTTET UDGAVE 1905.
ANTONIUS. EN HISTORIE. 1892. (UDSOLGT).
SVEND FELDING. ROMAN. 1894.
REJSEFÆRD. HISTORIER I RAMME. 1899.
RENÆSSANCE. EN HISTORIE. 1900.
KRONEN. EN HISTORIE I TRE DELE. 1902.
ANDET OPLAG 1903.
HISTORIENS DOM. SMAA HISTORIER. (MED
FORFATTERENS PORTRÆT). 1902.
ALLE SYNDERES KONGE. ROMAN. 1903.
ANDET OPLAG 1903.
DET STORE HJÆRTE. EN LILLE BOG OM
JULEN. (3000 EXPL.) 1903.
ABSALONS SAGA I—II. (2500 EXPL.) 1904.
SUBSKRIPTIONSUDGAVE 1905.
DEN SIDSTE FRIBONDE. ROMAN. 1905.
LIVETS FRUGTER. SKUESPIL I FIRE AKTER.
1905.
DEN EVIGE (I—II BOG: HJÆRTERNES
MØDE. — III—IV BOG: SPIRING OG
VÆKST. — V—VI BOG: DE KLARE
ØJNE. — VII—VIII BOG: OG LYSET
TÆNDTES). ROMAN. 1905—6. ANDET OPLAG
1905—6.
PAN. ROMAN I FIRE TIDER. (3000 EXPL.) 1906.

LAURIDS BRUUN:

<i>HISTORIER.</i> 1886	Kr. 3.00
<i>EMMA JONSSON.</i> En Historie. 1890. (Udsolgt). Ny og afsluttet Udgave. 1905.	- 4.75
<i>ANTONIUS.</i> En Historie. 1892. (Udsolgt).	- 2.00
<i>SVEND FELDING.</i> Roman. 1894	- 4.00
<i>REJSEFÆRD.</i> Historier i Ramme. 1899	- 4.00
<i>RENÆSSANCE.</i> En Historie. 1900 ...	- 2.00
<i>KRONEN.</i> En Historie i tre Dele. 1902 2. Oplag 1903.	Kr. 4.50, indb. - 6.00
<i>HISTORIENS DOM.</i> Smaa Historier. (Med Forfatterens Portræt) 1902	- 2.00
<i>ALLE SYNDERES KONGE.</i> Roman. 1903. 2. Oplag 1903	- 5.75
<i>DET STORE HJÆRTE.</i> En lille Bog om Julen. (3000 Ekspl.) 1903. Kr. 1.50, indb.	- 2.75
<i>ABSALONS SAGA.</i> Første Del. (2500 Ekspl.) 1904	- 5.75
<i>ABSALONS SAGA.</i> Anden Del. (2500 Ekspl.) 1904	- 6.75
<i>DEN SIDSTE FRIBONDE.</i> Roman. 1905	- 4.00
<i>LIVETS FRUGTER.</i> Skuespil i 4 Akter. 1905	- 3.00
<i>DEN EVIGE.</i> I—II Bog. Hjærternes Møde. 2. Oplag 1905..	Kr. 3.25, indb. - 4.75
<i>DEN EVIGE.</i> III—IV Bog. Spiring og Vækst. 2. Oplag 1905...	Kr. 2.75, indb. - 4.25
<i>DEN EVIGE.</i> V—VI Bog. De klare Øjne. 1906.	Kr. 3.50, indb. - 5.00
<i>DEN EVIGE.</i> VII—VIII Bog. Og Lyset tændtes. Roman. 1905—06. 2. Oplag 1905—06.	Kr. 3.00, indb. - 4.50
<i>PAN.</i> Roman i fire Timer. (3000 Ekspl.) 1906	

